Könyveink '85

KOSSUTH

Könyveink '85

A kiadásért felel a Kossuth Könyvkiadó igazgatója
84–6200 Szikra Lapnyomda
Felelős vezető Csöndes Zoltán vezérigazgató
Szerkesztette Koronczai Jánosné
A borító, a kötésterv és a tipográfia Lovey Mihály munkája
Műszaki vezető Bereczki Gábor
Terjedelme 9,4 (A/5) ív

„. . . Az ideológiai munka állítsa középpontba az értelmes és tartalmas emberi élet megvalósításának összefüggését a munka megbecsülésével, a társadalmi igazságosság érvényesítésével, a dolgozók közösségének társadalmat és egyént formáló szerepével, szocialista és humanista értékeinkkel. Segítse elő a reális nemzeti önismeret kialakulását, a nemzeti önbecsülés és a szocialista hazafiság fejlődését. Tudatosítsa, hogy népünk jövőjének egyik legfontosabb biztosítéka a társadalmi haladás világméretű előmozdítása, az internacionalizmus eszméjének elmélyítése és gyakorlati alkalmazása, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom iránti szolidaritás. . . . A korábbinál többet kell tenni a politikai tudat formálásáért. Ehhez jobban össze kell hangolni a propagandát, az agitációt és a tömegtájékoztatást. A marxizmus–leninizmus oktatása eszméink, világnézetünk terjesztésével segítse a szocialista építés feladatainak megoldását."

(Az MSZMP XIII. kongresszusának irányelveiből.)

Kedves Olvasónk!

Kiadónk 1985-ben előreláthatólag az ebben a prospektusban ismertetett könyveket adja kozre Természetesen előfordulhat, hogy egy-egy fontos témáról, váratlan nemzetközi eseményről más konyv is megjelenik, vagy az ismertetett művek kozul néhány megjelenésére később kerul sor

Észrevételeiket és javaslataikat koszonettel fogadjuk (1366 Bp , Steindl Imre u 6) akár az itt jelzett, akár a korábban közreadott konyvekkel kapcsolatban A prospektusban ismertetett konyvek előjegyezhetők és megrendelhetők a Kossuth Konyvkiadó megyei és keruleti kirendeltségein és Terjesztési Főosztályán (1065 Bp , Révay u 16), a Kossuth Könyvesboltban (1051 Bp , Vorosmarty tér 4), valamint a többi állami és szovetkezeti konyvesboltban

KOSSUTH KONYVKIADÓ

A marxizmus–leninizmus klasszikusai

Marx és Engels műveiből

Marx és Engels művei

47. kötet
Kb. 700 oldal, 150 x 220 mm, kötve
Ára kb. 32.– Ft
ISBN 963 09 2628 8

Marx és Engels műveinek negyvenhetedik kötete – valamint a következő, negyvennyolcadik kötet – Marx 1861 augusztusa és 1863 júliusa között született politikai gazdaságtani kéziratát foglalja magában.

Ezt a kéziratot Marx „A politikai gazdaságtan bírálatához. Első füzet" címmel 1859-ben közzétett műve folytatásának tervezte. A munka folyamán arra az elhatározásra jutott, hogy a felgyülemlett anyagot nem „második füzet"-ként adja ki, hanem önálló műként.

Az 1861–1863-as kézirat fontos lépés Marx gazdasági elméletének fejlődésében. Bár a kézirat e kötetbe került részének fő tartalmát később feldolgozta „A tőke" 1867-ben megjelent I. kötetében, ez mégis lényeges helyet foglal el a marxi gazdaságtani hagyatékban, mind elméleti, mind történeti szempontból. Betekintést nyújt, más kéziratokkal együtt, Marx alkotó munkájának folyamatába és értékes kommentárt jelent „A tőke" végleges szövegéhez, mert sok olyan részt tartalmaz, amelyeket később nem fejtett ki ennyire részletesen.

„A tőke termelési folyamata" címmel Marx itt a már korábban kidolgozott értékelmélete és értéktöbblet-elmélete alapján folytatta a munka és a tőke közötti viszonyok elemzését, s a kapitalizmus antagonisztikus ellentmondásaival, a munkásosztály helyzetével és harcával kapcsolatos kérdések széles körét vizsgálta meg. Átfogóan elemezte a tőkés termelési folyamatot, nyomon követte történelmi fejlődését, kiemelve a tőkének alávetett munka fejlődésének állomásait. Ezzel kapcsolatban igen érdekes a tudományos-technikai haladásnak – a gépek és a technológia tö-

kéletesedésének – s e haladás társadalmi-gazdasági, következményeinek marxi elemzése A kotetet jegyzetek, névmutató és forrásjegyzék egészítik ki

KARL MARX ÉS FRIEDRICH ENGELS

A Kommunista Párt kiáltványa

200 oldal, 12×23 mm, kotve
Ára 150,– Ft
ISBN 963 09 2595 8

Az MSZMP XIII kongresszusára megjelenő mikrokotet a Marx és Engels Művei sorozat alapján az alábbi műveket tartalmazza

F. Engels Előszó a Kiáltvány 1888-as angol kiadásához, K Marx és F Engels A Kommunista Párt kiáltványa, A Kommunisták Szövetségének szervezeti szabályzata

MARX ÉS ENGELS

Aforizmák

Kb 160 oldal, 115×183 mm, kotve
Ára kb 120,– Ft
ISBN 963 09 2590 7

A marxizmus klasszikusainak munkáit sokféleképpen lehet közkinccsé, az olvasó számára könnyen hozzáférhetővé tenni Ez a könyv újabb kísérlet Marx és Engels egyes gondolatainak népszerűsítésére, arra, hogy a két klasszikus óriási szellemi öröksége minél ismertebbé váljék A válogatás során a szerkesztők arra törekedtek, hogy az általános érvényűnek tekinthető gondolatokat kozoljék Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy az egyes részletek mégiscsak kiragadott idézetek, ezért ha egy-egy részlet felkeltette az olvasók figyelmét, továbbgondolkodásra késztette, akkor lapozza fel a megfelelő művet tartalmazó kötetet Kiadványunk akkor éri el fő célját, ha minél tobbeket osztonoz arra, hogy kezukbe véve Marx és Engels mű-

veit, elmélyedjenek olvasásukban. A gyűjteményben szerepel néhány olyan frappáns részlet korai művekből, amelyeket Marx és Engels később továbbfejlesztettek, másképpen fogalmaztak meg. Ezért is közöltük a címszavakon belül az egyes idézeteket keletkezésük sorrendjében.

KARL KAUTSKY

Az út a hatalomhoz

Németből fordította: Kálmán Endre
172 oldal, 112 x 197 mm, fűzve
Ára: 25,– Ft
ISBN 963 09 2578 8

Kautsky ebben a könyvében – magyarul eddig még nem jelent meg – részletesen kifejti a klasszikus német szociáldemokrácia forradalomelméletét, vizsgálja a politikai forradalom és a nagy politikai hatalomváltozások kérdését. Lenin Kautskynak ezt a könyvét „az opportunisták ellen írt utolsó és legjobb művének" nevezte, mert ebben Kautsky nem általában a forradalmi programról ír, nem is a társadalmi forradalom feladatairól, hanem azokról a konkrét feltételekről, amelyek jelzik, hogy a „forradalmak kora" közeledik. Ebben a történelmi helyzetben Kautsky polémiája élét a tradeunionizmus és a reformizmus ellen fordítja, amely csak szakmai érdekvédelemre akarja korlátozni a munkásosztály küzdelmét

A kötet témáit jól példázzák a fejezetcímek: A politikai hatalom meghódítása; A forradalom előrejelzése, A jövő államába való belenövés; A gazdasági fejlődés és az akarat; Sem minden áron való forradalom, sem minden áron való törvényesség; A forradalmi elemek növekedése, Az osztályellentétek enyhülése; Az osztályellentétek kiéleződése; A forradalmak újabb korszaka

ANTONIO GRAMSCI

Politikai írások

1916–1926

Olaszból fordította: Szabó Tibor, Vigh Éva, Farkas Mária
Kb. 240 oldal, 112 x 196 mm, fűzve
Ára: kb. 50,– Ft
ISBN 963 09

Antonio Gramscinak, az aktív politikusnak, az Olasz Kommunista Párt egykori vezetőjének az 1916–1926 között írt cikkeiből tartalmaz válogatást a kötet. Bemutatja azt a sajátos gondolati utat, amelyen a Croce-követő Gramsci a történelmi események – az első világháború és az orosz forradalom – hatására eljutott a lenini gondolat és tevékenység, s ezen keresztül Marx és a marxizmus megértéséhez és elfogadásához.

A kötet több olyan írást tartalmaz, amely magyarul első ízben lát napvilágot. Például: Közönyösök; Az orosz maximalisták; Individualizmus és kollektivizmus; A mi Marxunk; Állam és szocializmus; Állam és szuverenitás; Az olasz katolikusok; A Kommunista Internacionálé; A történelem váltságdíja; Munkások és parasztok; A Majmok Népe; A livornói kongresszus; Szocialisták és fasiszták; A pártok és a tömeg; Szakszervezeti irányelvünk; Az olasz válság; A tömeg ideológiai felkészítésének szükségessége; A Szovjetunió útban a kommunizmus felé; A déli kérdés néhány aspektusa.

Nagy segítséget nyújt a könyv azoknak, akik közelebbről szeretnének megismerkedni a nagy olasz marxista gondolkodó publicisztikai tevékenységével, alaposabban szeretnék tanulmányozni az elmélet és a gyakorlat, a filozófia és a politika összefonódását Gramsci munkásságában.

GEORGI DIMITROV

Az antifasiszta harc stratégiájáról

Bolgárból és oroszból fordította dr Márkus Pál, Tihanyi József, Zalai Edvin

Kb. 340 oldal, 112×196 mm, fűzve

Ára: kb. 50,– Ft

ISBN 963 09 2585 0

A két világháború közötti antifasiszta küzdelem legendás alakja, Georgi Dimitrov egyszersmind a fasizmus elleni harc stratégiájának és taktikájának legnagyobb teoretikusa is volt. Egyike azoknak, akik – az 1923-as év bulgáriai antifasiszta harcainak tanulságai nyomán – már a húszas években foglalkoztak a kommunisták antifasiszta szövetségi politikájának elvi kérdéseivel, mégpedig nemcsak a többi munkásirányzatok, hanem a Bulgáriában igen erőteljes parasztszervezetek vonatkozásában is. Ez az előzmény, valamint a nácik által megrendezett lipcsei kirakatperben tanúsított rettenthetetlen bátorsága szinte predesztinálta Dimitrovot arra a központi szerepre, amelyet az 1930-as években a Komintern munkásegységfront- és népfrontpolitikájának kidolgozásában játszott.

Írásaiból két ízben is jelent meg bővebb válogatás magyarul. (1952-ben a Szikra Könyvkiadó, 1974-ben a Kossuth Könyvkiadó gondozásában.) A fasizmus elleni harcról és az antifasiszta összefogásról írt Dimitrov-cikkek, tanulmányok jelentős része ugyanakkor a magyar olvasó számára nem hozzáférhető. Különösen hiányos a kép Dimitrovnak a Komintern VII. kongresszusa után, a népfrontpolitika végrehajtása kapcsán kifejtett elméleti-publicisztikai munkásságáról. Ez az új – 1945 óta immár harmadik – gyűjteményes Dimitrov-kötet jelentős részben eddig magyarul nem publikált írásokat tartalmaz és hozzájárul egy jóval teljesebb Dimitrov-kép kialakulásához.

Marxista–leninista világnézet

LUKÁCS GYÖRGY

Marx és Lenin

Kb. 320 oldal, 124 x 183 mm, kötve

Ára kb 60.– Ft

ISBN 963 09 2513 3

A Lukács György szuletesének 100. évfordulójára megjelenő gyűjteményes kötet a kiemelkedő filozófusnak Marx és Lenin munkásságáról szóló legjelentősebb tanulmányait és írasait tartalmazza. A kotetből az olvaso előtt kirajzolodik Lukácsnak a marxizmushoz vezető szellemi fejlődése majd az érett marxista gondolkodó Marx- és Lenin-képének alakulása-változása. Ezt a pályaívet érzekelteti nem csupán Lukács két, elméleti önéletrajznak szánt írása – az 1933-as „Utam Marxhoz" és az ennek 1957-es kiadásához írt utószó –, hanem a kötet egésze is. A sor az 1919-es „Mi az ortodox marxizmus"-tol, illetve az 1924-ben Leninről irt brosúrától a 30-as 40-es és 50-es években keletkezett írasokon át a marxi ontológiát kifejtő-kidolgozó kesői művekig, illetve a szovjet fejlődés korai szakaszat elemző „Lenin és az átmeneti korszak kérdései" című tanulmányig (1968) terjed.

A kötetet rövid életrajz (Szíklai László munkaja) es az MSZMP Kulturális Munkaközössége által Lukács pályájáról kidolgozott állásfoglalás egészíti ki.

SZIKLAI LÁSZLÓ

Forradalom után

(Lukács György munkássága 1930–1945)

Kb 460 oldal, 124 x 183 mm, fűzve

Ára: kb 60,– Ft

ISBN 963 09

Szíklai László e tanulmányában a lukácsi életútnak azt a szakaszát dolgozza fel, amelyben lezárulnak a kommunista teoretikus „tanulóévei", s kiteljesedik marxista–leninista világnézete. E másfél évtized során nemcsak munkásságának színhelyei változnak – Moszkva (1930–1931), Berlin (1931–1933), Moszkva (1933–1945) –, hanem tevékenységének hangsúlyai is: egyes időszakokban elsősorban gondolkodóként-tudósként, máskor pártmunkásként, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom cselekvő ideológusaként lép fel. De mindenhol és minden szerepében Lukács e kor, az Októberi Forradalom utáni szocialista fejlődés és a fasizmus elleni harc feladataival néz szembe, és annak történelmi problémáira keresi az elméleti és gyakorlati választ.

Ennek az állandóan megújuló válaszkeresésnek a történeti és elméleti összefüggéseit elemzi a szerző, jelzi életrajzi vonatkozásait, értékeli Lukács fejlődésének eredményeit, rávilágít ellentmondásaira.

1930 és 1945 között Lukács tematikailag rendkívul nagy területet vont be kutatásaiba: a klasszikus német filozófia és a polgári gondolkodás 1848 utáni fejlődése, a XIX. századi német, angol, francia, orosz esztétika és irodalom, a XIX. századi polgári és szocialista művészet történeti és elméleti kérdései; Marx, Engels és Lenin esztétikai nézetei, a fasizmus ideológiájának és kultúrpolitikájának bírálata, az esztétika és a realizmus elméletének módszertani problémái. Lukács kutatásai során arra a kovetkeztetésre jut, hogy az imperializmusban a polgárság nem képes tobbé korábbi nagy filozófiai-művészeti értékeit megőrizni és tovább fejleszteni, s hanyatlása során eljut az irracionalizmushoz, a fasizmus ideológiai előkészítéséhez, a művészetben pedig a dekadenciához. A fasizmus sötétjéből a kivezető fénysugár csak a demokráciáért folytatott kuzdelem, a népfrontpolitika jegyében megújuló demokratikus szellem lehet. A klasszikus és modern polgári realizmus hagyományait a szocialista realizmus folytatja. Lukács el-

utasítja a sematikus, illusztratív műveket éppúgy, mint az avantgarde alkotásokat, valamint a naturalista és a valóságnak rezignáltan hátat fordító művészetet. Ezeket az elméleti megállapításokat Sziklai László – a magyar Lukács-intézet vezetője – Lukácsnak a 30-as években írt művei tükrében (pl. „A történelmi regény", „Goethe és kora", „A fiatal Hegel") vizsgálja részletesen.

ZOLTAI DÉNES

Egy írástudó visszatér

(Lukács György munkássága 1945–1971)

Kb. 260 oldal, 124 x 183 mm, fűzve
Ára: kb. 40,– Ft
ISBN 963 09

A tanulmánykötet újabb kutatások eredményeit hasznosítva ad összefoglaló képet Lukács György tudományos és közéleti tevékenységéről.

A szerző érdeklődésének középpontjában Lukács György elméleti munkássága, s ezen belül is elsősorban a lukácsi esztétika áll. Foglalkozik a felszabadulás előtti és a közvetlenül azt követő pályaszakasz belső összefüggéseivel, problémafolytonosságával. Vizsgálja Lukács részvételét a felszabadulás utáni magyar társadalom és kultúra demokratikus átalakításáért folyó küzdelemben, viszonyát a magyar szellemi élet különböző irányzataihoz, aktív szerepét (1945 és 1948 között) az MKP kulturális politikájának kialakításában és elvi védelmezésében. Képet ad a lukácsi életmű hazai és nemzetközi hatásáról, kitekintéssel az európai szellemi élet háború utáni alakulására (1946 szeptembere: Lukács Genfben; 1947: Olaszországban, szerepe a nemzetközi békemozgalom megszerveződésében, vezetésében stb.).

Foglalkozik az úgynevezett Lukács-vita társadalmi, ideológiai és egyéb összefüggéseivel. Bemutatja Lukács esztétikai szintézisének előtörténetét (1952–1956); majd tömör képet ad „Az esztétikum sajátossága" filozófiai-esztétikai alapjairól, felépítéséről, részben hatásáról. A szerző nem kerüli meg Lukács 1956 utáni álláspontját sem. Végezetül kitekintést nyújt a pályaív utolsó részére, amelynek középpontjában „A társadalmi lét ontológiája" áll.

A polgári filozófia a XX. században

Szemelvények

Összeállította és szerkesztette: Nyíri Kristóf

Fordította: Bayer József, Fehér M. István, Darai Lajos, Áron László, Balogh Tibor, Dékány András, Tagai Imre, Mezei György, Csejtei Dezső, Juhász Anikó, Kelemen János, Nyíri Kristóf

Kb. 360 oldal, 142 x 197 mm, kötve

Ára: kb. 60,– Ft

ISBN 963 09

A szöveggyűjtemény a XX. század vezető polgári filozófusait bemutató kismonográfia-sorozat zárókötete. Eddig Ortega y Gasset, Sartre, Croce, Popper, Husserl, Dewey, Gabriel Marcel, Piaget, Wittgenstein, Bergyajev, Carnap, Heidegger, G. E. Moore és Cassirer munkásságát elemezte egy-egy kötet.

A szöveggyűjtemény a bemutatott filozófusok legfontosabb, illetve legjellemzőbb írásaiból ad közre válogatást.

A gyűjtemény túlnyomórészt olyan szövegeket tartalmaz, amelyek magyar nyelvű átültetésére ezúttal először kerül sor. Az egyes filozófusokat mintegy húsz–harminc oldalnyi szemelvény képviseli – ahol lehet, önálló írás, nem pedig kiragadott részlet. A szövegekhez megfelelő jegyzetanyag járul.

LENDVAI L. FERENC–NYÍRI J. KRISTÓF

A filozófia rövid története

(Harmadik kiadás)

Kb. 240 oldal, 142 x 197 mm, kötve

Ára: kb. 40,– Ft

ISBN 963 09 2610 5

A nagy közönségsikert és elismerő szakmai visszhangot kiváltó kötet immár harmadik kiadásban kerül az olvasók kezébe.

E hiánypótló, viszonylag kis terjedelmű kézikönyv rendkívül gazdag ismeretanyagot, tárgyilagos elemzéseket

nyújt, élvezetesen vezetve olvasóját a bölcselet tanulmányozásába. A hegeli hagyományt fölelevenítve, az ókori Kelettől elindulva követi nyomon, miként próbálta az ember megérteni önmagát, az egész világot s önmaga helyét a világban. Bemutatja, hogyan keresték a választ a Marx előtti gondolkodók és a mai polgári filozófia reprezentánsai a „végső kérdésekre": Mi az ember? Mi az élet értelme? Merre tart a világ?

A két szerző nemcsak tudja, de elemzéseiben is következetesen érvényesíti a fölismerést: „A filozófiai eszmék történetét lehetetlen önmagukból megértenünk: a filozófiai kérdések filozófián kívüli problémákban – társadalmi, gazdasági problémákban, a korabeli vallás, művészet vagy tudomány problémáiban – gyökereznek, s a válaszokat filozófián kívüli tényezők meghatározóan befolyásolják." Ábrázolásukban a filozófia az ellentmondásos társadalom teljességre kiterjedő öntudata, melynek „nemcsak az a funkciója, hogy az embernek a társadalmi élet, a politikai, gazdasági testületek iránt megnyilvánuló magatartását kifejezze, az is, hogy ezt a magatartást megerősítse és elterjessze; a fönnálló valóság aktív igenlését vagy aktív tagadását, vagy esetleg rezignált elismerését eredményezze".

Ideológia, politikatudomány

Az új Magyarország 40 éve

Társadalom – politika – gazdaság – kultúra

Szerkesztette: Kulcsár Kálmán, Pritz Pál

Kb. 380 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára kb. 60,– Ft

ISBN 963 09

1984 decemberében hat országos tudományos központ – a Magyar Tudományos Akadémia, a Párttörténeti Intézet, a Társadalomtudományi Intézet, a Politikai Főiskola, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem – háromnapos ülésszakot rendezett az elmúlt 40 esztendő társadalmi fejlődéséről. A kötet e nagyszabású rendezvény teljes anyagát – 11 referátumot és 16 korreferátumot – teszi hozzáférhetővé a széles olvasóközönség számára.

Az előadások rendkívül gazdag tematikát ölelnek fel. Az első nagy témakörben az olvasó áttekintést kap a negyven év alatt végbement átalakulás tartalmáról, a különböző szakaszok jellegzetességeiről, a fejlődés nemzetközi összefüggéseiről és feltételeiről, a társadalom szerkezetének alakulásáról, az államépítés kérdéseiről, a nemzettudat alakulásáról. A második nagy csoportba tartozó előadások elemzik a gazdaságpolitika és irányítási koncepciók változását, illetve ennek elmélettörténeti hátterét, az ipar és a mezőgazdaság, valamint a külgazdasági kapcsolatok kérdéseit, a társadalompolitika alakulását, a gazdasági fejlődés társadalmi hatásait. A harmadik blokk témái: a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés, a közművelődésügy, az irodalom, a filmművészet és a képzőművészet, illetve az irodalom- és művészetpolitika egyes kérdései: a marxizmus helye, szerepe a magyar kultúrában, a Lukács-befogadás változásai a felszabadulás után; végül egy, társadalmi életünk minden területére kiterjedő érvényű, ma

különösen időszerű kérdés a konfliktusok feltárásának jelentősége a társadalom fejlődésében

Az előadók – történészek, közgazdászok, filozófusok szociológusok, jogászok, irodalomtortenészek műveszettortenészek – szakteruletuk kiváló ismerői, tobbsegukben a magyar tudomány vezető egyeniségei A kotetben az olva só nem emelkedett unnepi megemlekezéseket talál hanem túlnyomórészt információkban es gondolatokban gazdag, a „kényes kérdéseket" sem megkerulő, mai problémákra is választ kereső áttekinteseket-elemzeseket, me lyek egyuttesen nem csupán a 40 ev torteneteről adnak képet, hanem mai helyzetunkről, társadalomtudományunk állásáról – és álláspontjairól – is (Az Akadémiai Konyvkiadóval kozös kiadás)

ACZÉL GYÖRGY

Szocializmus, nemzet, kultúra

Írások a kultúráról (1979–1985)

424 oldal, 142 x 197 mm, kotve

Ára 60,– Ft

ISBN 963 09 2635 0

A kötet Aczél Gyorgy 1979–1985 kozott elhangzott előadásaiból, cikkeiből, a nemzetkozi sajtonak adott interjúiból tartalmaz válogatást

A tematikai gazdagság és sokféleseg egységes eszmei-politikai alapra epul bizalom a szocializmus erejében, az emberekben, akik a gondolkodas es cselekves egyuttes jo kényszerében akarják és képesek előbbre vinni a szocializmus ugyét, a bizalom az allandó megújulás lehetőségében s határozottság annak szukségességében Legyen szó gyermekeink, fiatalságunk jelenéről es jovőjeről, a tudományról, a művészetről, kozéletunk demokratizmusarol, a haza és haladás kapcsolatárol, szóljon az iras a nemzetkozi közvéleményhez vagy hazai kozonséghez, egyként a szocializmus védelme s a továbblépés akarása csendul ki belőle.

Az írások széles tematikai ivéből rajzolodik ki az alaptéma a szocializmus és a kultúra, a szocializmus és a nem-

zet egysége – ahogyan ez ma nálunk eredményeivel es gondjaival jelentkezik a valóságban, szellemi életunkben

A nemzeti múlt értékeinek számbavételénel az írások elkerulik az oly gyakori napi aktualizálást, ugyanakkor segítenek erősíteni a reális nemzeti onismeretet, segítenek eligazodni napjaink valóban nemzeti sorskérdéseiben

PAPP ZSOLT

Konszenzus és kihívás

Nyugatnémet változatok

376 oldal, 142 x 197 mm, kotve

Ára 65,– Ft

ISBN 963 09 2545 1

„A válság filozófiájától a konszenzus szociológiájáig" és a „Hétkoznapok és filozófiák" című nagy sikerű konyvek szerzőjének újabb kotete mesteri módon otvozi a két előző pozitívumait, mintegy a kettő szintézisének tekinthető E kotet írásai az elmúlt tíz év nyugat-európai térségének változásai felé kalauzolják az érdeklődő olvasót

A kotet első részében olvasható írások a nyugatnémet szociáldemokrácia tizenkét éves kormányzatának osszetevőit, eredményeit, majd a „szociáldemokrata konszenzus' tobbszálú felbomlását veszik számba Arra keresik a valaszt, hogy a hetvenes-nyolcvanas évek fordulójától milyen kihívással találta magát szemkozt a szociáldemokrata „valságstabilizáció", hogyan tették próbára erejét és ingatták meg a belevetett bizalmat a belső viták, az új típusú mozgalmak, az ellenirányú ideológiák Hogyan lett a legitimációs szukséghelyzetből legitimációs válság? Milyen érvekkel lépett fel az újkonzervatív ideológia, hogyan alakult politikaelméleti helyzetelemzése és terápiája? S aztán hogyan fest a hetvenes évek „kifelé menő" és a nyolcvanas évek „belépő korszelleme" az adott térségben?

Szélesebb osszefuggésbe állítja az olvasó elé az évtizedforduló néhány fejleményét a kotet második része A marxi politikai gazdaságtan és a marxi magánérdek-kategória felhasználásával megpróbálja a „jóléti allam" működesmódját és tehertételeit értelmezni A „jóléti állam" átalakulási folyamatait a tudati elemeknek, a pártrendszer alakulásának, a politikai ideológiáknak és egy társadalomelméleti szintéziskísérletnek rovidebb-hosszabb bemutatása koveti

Politika, ideológia, elmélet – melyek az újabb fejlemények, s ezek hogyan tukroződnek olyan kutatók munkásságában, mint Ralf Dahrendorf, Claus Offe és Jurgen Habermas?

Változatos formákban, színes, élvezetes, egyéni stílusban válaszolja meg a koznapi-politikai és a politikai-filozófiai-elméleti kérdések egész sorát a neves filozófus

BAYER JÓZSEF–HARDI PÉTER

Pluralizmus

Viták a polgári politikai pluralizmus-koncepciókról

252 oldal 142 x 197 mm, fűzve

Ara 56,– Ft

ISBN 963 09 2544 3

A pluralizmus a XX századi polgári politológia egyik sokat vitatott, s főleg a II világháború után nemzetkozi érvényre szert tett vonulata Mint minden valóban fontos politikaelméleti kérdésben, a pluralizmus kérdésében is politikai és ideológiai elfogultságok szovik át az egyes nézeteket

A pluralizmus főbb elveiről, válfajairól és a pluralizmuselméletek felszínre kerulésének korulményeiről szól a kotet három tanulmánya A bevezetőben a két szerző áttekintést nyújt a pluralizmus fogalmáról, a pluralizmuselméletek érveiről és alapvető irodalmáról Hardi Péter az amerikai pluralizmuselméletekről írott tanulmányában bemutatja a liberális eredetű csoportpluralizmust, valamint az amerikai politológiában a pluralizmus érvényességi korének korlatairol folytatott vita főbb érveit és hátterét Bayer József tanulmanya a reformista indíttatású német „neopluralizmus" egyes nézeteivel foglalkozik, feltárva ezek történelmi előzmenyeit és lényeges társadalmi-politikai tartalmát

Nagy értéke a kotetnek, hogy a tanulmanyok mellett egyrészt válogatott szöveggyűjteményt is tartalmaz a pluralizmuselmélet legismertebb képviselőinek (H Lanski, E Fraenkel, R A Dahl) írásaiból, másrészt a pluralizmus jobb- és baloldali kritikájából kozol érdekes szemelvenyeket Ez a dokumentáció lehetőséget nyújt a tájékozódásra számos olyan kérdésben, amelynek a kifejtése meghaladta a tanulmányok kereteit, illetve nem voltak eddig hozzáférhetők

A kotet hozzájárul a polgári politikai szerkezet és ideoló-

gia jobb megértéséhez Elsősorban a társadalomtudományban némiképp jártas olvasóknak, propagandistáknak, marxizmus-oktatóknak, egyetemi hallgatoknak ajánljuk

*

Társadalmi beilleszkedési zavarok Magyarországon

Írta Szerzői kollektíva Patakı Ferenc vezetesével
Kb 272 oldal, 142 x 197 mm fűzve
Ara kb 30,– Ft
ISBN 963 09

A társadalmı beilleszkedési zavarok összefoglaló elnevezéssel számontartott jelenségek – ongyilkossag, bűnozés, alkoholizmus, mentális zavarok, veszélyeztetett helyzetben lévő fiatalok – a hetvenes évek kozepétől heves és hullámzó vitákkal kísérve, mindınkább a kozérdeklődés előterébe kerültek Elsősorban azért, mert az ide tartozó valamennyi jelenség egyre kedvezőtlenebb képet mutat A számszerű novekedés mellett egyre nyılvánvalóbbá vált a beilleszkedési zavarok kulonbozó formáınak egybekapcsolódása, s láthatóvá vált az ıs, hogy szélesebb társadalmı rétegeket érıntenek, mınt amennyıre erről a statisztikai adatok tanúskodnak Minden ízében társadalmi problémáról van tehát szó, melynek megoldása csak egy átfogó, tudományosan megalapozott társadalompolitika keretében gondolható el Ezt felısmerve, 1980 végén tárcaszıntű kutatási program ındult a társadalmı beilleszkedési zavarok módszeres vızsgálatára és megfelelő hosszú távú társadalmı tennivalók kıdolgozására E kotet a kutatási program első három évében kıalakult megállapításokat és javaslatokat foglalja osszse

A társadalmı kérdések ıránt érdeklődők mellett mindazok figyelmébe ajánljuk e konyvet, akık elsősorban az ıfjuság nevelésével foglalkoznak S mindazoknak, akık munkájuk vagy társadalmı tevékenységuk során tehetnek és tenni szeretnének valamıt a társadalmı beilleszkedési zavarok kialakulása ellen, ılletve azok orvoslásáért

Univerzum Könyvtár

BURCHARD BRENTJES

Kánok, szultánok, emírek

Németből fordította: H. Elek Mária

Szerkesztette: dr. Schütz Ödön

Kb. 148 oldal, szöveg közti képekkel, 188 × 248 mm, kötve

Ára: kb. 60,– Ft

ISBN 963 09 2546 X

A hazai, erősen Európa-centrikus történelemképből szinte teljesen hiányzik Elő- és Közép-Ázsia politika- és kultúrtörténete. Különösen érvényes ez az 1400-as évektől a legújabb korig terjedő időszakra. Brentjes könyve ezt a térben s időben egyaránt nagy hiányt igyekszik az Univerzum Könyvtár hagyományaihoz méltóan – népszerű stílusban, sok képpel és ábrával – pótolni.

A könyvben tárgyalt korszak az Európára zúduló utolsó nomád áramlatot (tatár–mongol támadás) követő korral kezdődik, az oszmán–török nép történetében az atatürk mozgalom kezdetéig tart.

Brentjes érdeklődésének középpontjában a XII–XIV században délre és nyugatra vonuló törzsek (kunok, türkmének, szeldzsukok, oszmánok) állnak. E törzsek közül a magyar olvasó számára elsőrangú fontosságú az oszmánok története, fokozatos térfoglalása, a birodalom kialakulása, XVI. századi virágzása, s az ezt követő évszázadokig tartó hanyatlás. Mivel magyar nyelven az Oszmán Birodalom történetének alig van irodalma, ezek a fejezetek hazánk középkori története szempontjából is hézagpótló jelentőségűek.

Ugyancsak fontos és érdekes Közép-Ázsia története is, hiszen a nomád–török hadak előrenyomulásából alakult ki Indiában a Nagymogulok birodalma, mely sok vonatkozásban máig meghatározza az indiai szubkontinens történetét.

Brentjes foglalkozik a Szovjetunió török és turk népeinek

történetével is, melyek szintén szerves részét alkották a Közép-Kelet etnikai és társadalmi mozgásának.

A kötet legfontosabb vezérfonala az „Iszlám mint vallás és kultúra", melynek a mába is áthúzódó vitáit és szakadásait is közérthetően világítja meg.

OTTO EMERSLEBEN

Az arany országai

Németből fordította: Nagy Imre

Kb. 250 oldal, szöveg közti képekkel, 188 x 248 mm, kötve

Ára: kb. 70,– Ft

ISBN 963 09

„Az arany országai" ott veszi fel a felfedezéstörténet fonalát, ahol W. Krämer „Új látóhatárok"-ja lezárult: Magalhães hajója, a „Victoria" 1522. szeptember 6-án befut Sanlúcar de Barramedába.

E században kezdődik az újkori gyarmatosítás első korszaka, melyből a szerző a legnagyobb teret a konkviszta történetének, Cortez és Pizarro vállalkozásainak szenteli, amelyek „eredménye" a mexikói és perui kultúrák tönkretétele.

A kötet figyelemmel kíséri azt a folyamatot, amelyben az első két, a fejlődésben megrekedt gyarmatosító állam – Spanyolország és Portugália – fokozatosan átadja helyét a fejlettebb, s főleg fejlődőképesebb és polgárosultabb hatalmaknak – Hollandiának, Angliának és Franciaországnak –, melyeknek gyarmati hatalma az előbbiek elleni kalózvállalkozásokból nő ki.

Keleten a Rettegett Iván által útjára bocsátott Jermák és kozákjai egy egész kontinensnyi területet hódítanak meg a kialakulóban levő orosz birodalom számára.

Új vállalkozások, új utak szolgálják a megélénkülő világkereskedelmet. Hajók indulnak el az északnyugati és az északkeleti átjáró felkutatására . . . A történések tehát egy évszázadot ölelnek fel.

E kötettel – mely az 1974-ben elhunyt dr. Krämer műveinek nyomdokain halad –, lezárul a sorozat földrajzi felfedezéstörténeti része.

HÉDERVÁRI PÉTER

Ismeretlen (?) Naprendszerünk

Kb. 650 oldal, szöveg közti képekkel és ábrákkal,
188 x 248 mm, kötve
Ára: kb. 80,– Ft
ISBN 963 09

Vajon elmondhatjuk, hogy már ismerjük saját, szűkebb kozmikus otthonunkat, a Naprendszert? Kétségtelen tény, hogy a legutóbbi negyedszázadban óriási mennyiségű új adatot kaptunk az egyes bolygókról, a holdakról, üstökösökről és a Napról (ismeretkörünket igen jelentős részben a holdutazások és az űrszondákkal végzett megfigyelések bővítették), de ugyanakkor számos, korábban még csak nem is sejtett probléma vetődött fel. Említsünk meg néhányat.

A Jupiternek és az Uránusznak is vannak gyűrűi, a Szaturnusz gyűrűrendszere pedig bonyolultabb szerkezetű, mint azt valaha is feltételeztük volna . . . Az Io nevű Jupiter-holdon óriási tűzhányókitörések zajlanak napjainkban is, s ezek sokkalta hevesebbek, mint amilyeneket a Földön ismerünk . . . Más Jupiter-holdak majdnem teljes egészükben jégből épülnek fel . . . A Titan nevű Szaturnusz-holdon talán most van kifejlődőben az élet . . . A Marson viszont az életnek semmi nyomát sem találták . . . Helyette azonban olyan geológiai formációkat fedeztek fel, amelyeknek alapján gyanítani lehet, hogy ezen a bolygón valamikor folyók kanyarogtak. A Vénuszon 480 Celsius-fokos pokoli hőség uralkodik, s bár légköre átlátszatlan, mégis jól ismerjük már ezt a változatos tájat, amelyet a vastag, sűrű felhőréteg eltakar előlünk . . . Négymilliárd évvel ezelőtt roppant erejű kozmikus bombatalálatok érték a Holdat és a bolygókat, alkalmasint saját Földünket is . . . És sorolhatnánk tovább azokat a rendkívül érdekes kérdéseket, amelyekről dr. Hédervári Péter, az ismert planetológus új, gazdagon illusztrált könyve szól.

*

GECSE GUSZTÁV

Bibliai történetek

(Második kiadás)
Kb. 394 oldal, 168 x 238 mm, kötve
Ára: kb. 90,– Ft
ISBN 963 09 2619 9

Sokat veszít, aki nem ismeri Homérosz eposzait, Aesopus állatmeséit, Cicero eszmefuttatásait, Ovidius költeményeit vagy Plautus vígjátékait. De sokat veszít az is, aki nem ismeri a Bibliát. Már csak azért is, mert Európa vallás- és köztörténete, irodalma, képzőművészete, zenéje érthetetlen a Biblia ismerete nélkül. Csak korlátozottan értheti ezt a kultúrát az, aki nem olvasta Mózes törvényeit, a próféták fenyegetéseit, Jézus példabeszédeit, a Zsoltár-könyv énekeit, Pál leveleit, Tóbiás kalandjait, Jób problémáit vagy Zsuzsanna és a vének történetét és más bibliai történeteket. A Bibliával kapcsolatos emberi magatartást a végletesség jellemzi. Vannak, akik Nagy Szent Gergely és Aranyszájú Szent János nyomán Istennek az emberekhez intézett üzenetének, „levelének" tartják, ezért különleges „szent" könyvként kezelik. Vannak olyanok is, akik a Bibliát badarságok gyűjteményének tartják, amely csak kárára lehet az emberiségnek. „Mi az igazság?" – kérdezhetjük Pilátusnak éppen a Bibliában megörökített szavaival. Hogy a Biblia elsősorban vallási ihletésű könyvek gyűjteménye – az tagadhatatlan tény. De vegyük fontolóra, hogy a vallás egy hosszú történelmi korszakban – tulajdonképpen napjainkig – szükségszerű kiegészítője volt az emberi társadalomnak. Nyilvánvaló, hogy a modern ember nem tudja már úgy a kezébe venni e könyvet, mint tévedhetetlen és minden kérdésben perdöntő isteni alkotást. Nem tudja és nem is akarja világnézetét, erkölcsét, tudományát a Bibliához mint abszolút mértékhez igazítani. De tanulmányozhatja úgy – már Spinoza ajánlotta –, mint emberi alkotást.

A „Bibliai történetek" első kiadása 1981-ben jelent meg Ez a második kiadás némi szövegmódosítással, de lényegében változatlanul jelenik meg

Irodalomtörténet, esztétika, kultúra

SZILÁGYI JÁNOS

A magyar szocialista kultúra története

1867–1945

Kb 208 oldal + 32 oldal képmelléklet, 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb 45,– Ft
ISBN 963 09 2500 1

E korszak hazai kultúrájáról dokumentumgyűjtemények, illetve a kulturális élet egy-egy területét vagy történetének egy-egy rövidebb szakaszát feldolgozó tanulmányok, önálló munkák jelentek meg eddig. Szilágyi János történész hézagpótló kultúrtörténeti művében elsőnek vállalkozik arra, hogy a szocialista kultúra első jelentkezéseitől kezdve (tehát a címben feltüntetett évszámot megelőző időkig is visszanyúlva) a felszabadulásig terjedő hosszú korszakot egészében mutassa be. Foglalkozik a magyar munkáskultúra kialakulásának első időszakával, majd a XX. század elejei fejlődésével, a Tanácsköztársaság kulturális életével, továbbá az ellenforradalmi korszakban jelentkező szocialista kulturális törekvésekkel, s végül kitekintést ad az 1945 utáni időszakra, mintegy előlegezvén a történeti feltáró munka folytatását.

A népszerűen megírt könyvet dokumentumok, cikk- és előadásrészletek, visszaemlékezésekből vett idézetek gazdagítják. Ezenkívül rendkívül érdekes képanyagot talál benne az olvasó a korszak szocialista szellemiségű jeles alkotásairól, a kulturális élet kiemelkedő személyiségeiről és szervezeteiről.

A magyar irodalom története

Szerkesztette: Klaniczay Tibor
(Második, javított kiadás)
Kb. 488 oldal + 40 oldal képmelléklet, 140 × 214 mm, kötve
Ára: kb. 95,– Ft
ISBN 963 09

Hasznos, olvasmánynak is élvezetes, fényképekkel illusztrált kézikönyvet kap kezébe az olvasó a magyar irodalomról. A könyv szerkesztője és szerzői is elismert irodalmárok.

Nemeskürty István a kezdetektől a XVIII. századig, Orosz László a XVIII. századtól a XIX. század közepéig dolgozza fel a magyar irodalom történetét. Németh G. Béla a XIX. század második felét tárgyalja, Tamás Attila pedig a XX. századot, Illyés Gyuláig és Déry Tiborig bezárólag. A külföldön megjelenő magyar irodalomról Görömbei András ír. A mű eredetileg külföldiek számára készült, s a Corvina Könyvkiadó jelentette meg több idegen nyelven. Ebből fakadó különös erénye a tömörség mellett az, hogy az irodalmi jelenségek mögött gondosan fölvázolja a kort, az adott hazai körülményeket, s a magyar irodalmat minduntalan összeveti az azonos időszak külföldi irodalmaival.

Az óriási ismeretanyagot olvasmányosan, népszerű formában, gondos válogatással tárgyalja. Ezért a legszélesebb olvasóközönség érdeklődésére tarthat számot.

GYERTYÁN ERVIN

„Tisztán meglátni csúcsainkat"

Tanulmányok József Attiláról

360 oldal, 112 x 196 mm, fűzve
Ára: 35,– Ft
ISBN 963 09 2507 9

Harmadik könyvét szenteli József Attila életművének a kiváló esztéta, akinek annak idején úttörő szerepe volt nagy költőnk életének és munkásságának előítéletektől mentes, újszerű megközelítésében. Gyertyán Ervin új kötete tíz tanulmányt foglal magába az utóbbi húsz esztendő termésében. A legújabb filológiai kutatások, az utóbbi évek vitái, számos torzító jellegű, helyreigazítást kívánó nézet ösztönözte ezeket az írásokat, melyeknek közös vonása: szenvedélyes, elkötelezett harc az igazi József Attila-kép megteremtéséért. Gyertyán Ervin vitába száll azokkal a merev, dogmatikus véleményekkel, amelyek akadályozzák az életmű egyik vagy másik oldalának maradéktalan felderítését, elfogulatlan megítélését. Másfelől épp oly kíméletlenül mutat rá az ellentétes irányú torzításokra, amelyek József Attila életművéből már-már kitagadnák a szocialista eszmékkel való kapcsolatát. Tagadja a divatos aktualizálások jogosságát, a költő nehéz életéből kiragadott egy-egy periódus abszolutizálását. Gyertyán Ervin sokoldalú, a társadalmi körképtől a filozófiai hatásokon át a pszichológiai vizsgálatokig terjedő, de döntően mindig az esztétikum terepén maradó elemzéseinek végkövetkeztetése: József Attila „azáltal vált nagy marxista költővé, hogy korunknak a marxizmus keretein kívül napvilágot látott jelentős, kormeghatározó szellemi irányzatait is marxista igényességgel integrálta költői világképébe".

Esztétikai Kiskönyvtár

SZERDAHELYI ISTVÁN

Esztétika, kritika, közízlés

324 oldal, 112 x 196 mm, fűzve
Ára: 28,– Ft
ISBN 963 09 2508 7

Napjaink művészeti-irodalmi életében sűrűsödnek a gondok. A legtöbb problémát az okozza, hogy értékrendjeink bizonytalanná váltak: a szocialista eszmeiségű, a marxista esztétika mércéit kifejező értékelési szempontok háttérbe szorulnak, s helyettük gyakran a divatáramlatok és az egyes csoportosulások esztétikai reklámozását szolgáló értékrendek lépnek előtérbe.

E könyv megírásával a neves esztéta célja az volt, hogy felkutassa az említett problémák gyökereit és megoldásuk módozatait. Felvázolja a mai magyar esztétika utolsó évtizedének fejlődésvonalát és mai helyzetképét, a művészettudományainkban – s elsősorban az irodalomelméletben – uralkodó állapotokat, a kritikai gyakorlat főbb irányzatait és törekvéseit, végezetül pedig az író- és művésztársadalom, valamint a közönség különböző rétegeiben fellelhető értékrendek sajátosságait. Külön, részletesebb elemzést nyújt a közvéleményt leginkább érdeklő kérdésekről, a marxizmus hegemóniájának problémáiról, a kulturális élet demokratizálásának feladatairól, a hazai tudományos és művészeti nézetcserék vitamoráljának figyelmeztető tüneteiről és publikációs fórumaink struktúrájának aránytalanságairól.

Szerdahelyi István a problémáknak nem elvont, elméleti, hanem gyakorlati vonatkozásait helyezi előtérbe, mellőzi a tudományos zsargont, közérthető stílusban, szemléletes példákkal illusztráltan fogalmazza meg mondanivalóját. Ezáltal a kulturális kérdések iránt érdeklődő legszélesebb olvasóközönséghez kíván szólni.

SZABÓ GYÖRGY

Mai magyar filmtükör

Kb. 200 oldal, 112 x 196 mm, fűzve
Ára kb 28,– Ft
ISBN 963 09 2656 3

A magyar film és filmművészet az elmúlt évtizedekben idehaza és külföldön fogalommá vált, s egyben utkozőpontja is lett a legkülönfélébb nézeteknek Elég csak értékelésének szélsőségeire gondolnunk, hogy belássuk az esztétikai szférán túl mint társadalmi jelenség is megérdemli a figyelmet, hiszen a magyar szellemi életnek talán legtobb vitát kiváltó ágazata a film

Szabó Gyorgy író, aki tíz éve a Filmtudományi Intézet munkatársaként mintegy „hivatalból" is koveti a fejleményeket, jókat-rosszakat, megkísérli a néző szemszogéből s az idő folyamatában vizsgálni a magyar filmtermésben tukröződő problémákat Kezdve a szakmai gondoktól és fogyatékosságoktól (mint például forgatókony) a valóság megragadásának sikerein és bukásain át az általánosabb kérdésekig (így az azonosságtudatig stb) Ez a vizsgálódás akár vitairatnak is tekinthető, legalábbis a személyes állásfoglalást és kritikát illetően, a legutóbbi évtized alakulását követve azonban egyúttal objektív fejlődésrajz elkészítésére is törekszik, hiszen nem tér ki a kulonféle tartósabb irányzatok követése és elemzése elől E tekintetben pedig első történeti összefoglalója a jelenig húzódó, mindannyiunk által megélt közelmúltnak

MONTVAI ATTILA

Fotográfia és kultúra

Kb 240 oldal + 16 oldal képmelléklet, fűzve
Ára kb 50,– Ft
ISBN 963 09 2603 2

A fényképezés a huszadik század kultúrájának egyik formálója és tukrozője A fényképezési és fényképnézési szokások kialakítottak egy szemléleti és értékelési rendszert,

amelyben a fotográfia esztétikai üzenetei személyes élménnyé és mondanivalóvá válnak.

Montvai Attila úttörő jellegű fotóesztétikai művében elemzi a fénykép és a valóság összefüggését, illetve a fénykép és a néző viszonyát, a fotográfia jelentését A tömegtevékenységgé vált fotográfiát vizsgálva igyekszik megvonni a határokat a fotóművészet és a fényképezés mint tömeges cselekvésforma között Feltárja a fotóművészet és a képzőművészet kapcsolatrendszerét is A fotográfia művészi minőségeinek egyértelmű meghatározására törekszik, bírálja az ezzel kapcsolatos esztétizáló megkozelítéseket, elemzi a fotóművészet és a társadalmi információs rendszer összefüggéseit A gazdagon illusztrált kotet a mélyreható esztétikai vizsgálódást szerencsésen otvozi a fotónak mint társadalmi jelenségnek az értelmezésével

Történelem, munkás-mozgalom-történet

Egyetemes történelem

ANDERLE ÁDÁM

Megosztott Hispánia

224 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: 32.– Ft
ISBN 963 09 2567 2

A Spanyolországgal kapcsolatos híradások napjainkban is jelentős helyet foglalnak el a világsajtóban. A spanyol politika szinte minden kérdése – mind a baszk terrorizmus, mind a politikai zavarok gyakorisága, a felerősödött autonomista törekvések – a nemzeti, nemzetiségi mozgalmakkal függ össze.

Mi az oka ennek az erős regionalizmusnak, önállóságra törekvésnek, mennyiben lelhetjük fel gyökereit Spanyolország történeti fejlődésében? Erre a kérdésre ad választ Anderle Ádám rendkívül adatgazdag, színesen és érdekesen megírt könyve, amely a spanyol történelmet a VIII. századtól napjainkig tárgyalja.

A mai problémákat történelmi perspektívába helyezi Anderle Ádám, vizsgálatukat a távoli múlt, a vizigót korszak illetve a muzulman (mór) és keresztény együttélés és harc körülményeinek feltárásával kezdi, majd a középkori Spanyolország gazdasági fejlődésének sajátosságaival folytatja. Eltérő gazdasági orientáció, eltérő etnikai-nyelvi kompozíció, eltérő ritmusú történelmi fejlődés – ez az alapja máig a spanyol regionalizmusoknak.

A spanyol különlegesség nem az, hogy a XVI. századig az ország egymástól függetlenül élő kis államok konglomerátuma volt – Hispánia ebben hasonlít más nyugat-európai országokhoz –, hanem az, hogy más nyugat-európai országokkal ellentétben itt nem jött létre egységes piac, nem alakult ki egységes spanyol kultúra, nemzettudat a politikai kényszer több évszázados nyomatéka ellenére sem. Meggyőzően mutatja be a szerző, hogyan prolongálta a nemzetté válást előmozdítani képes gazdasági fejlő-

dés minden egymást követő fiaskója az erős regionalis-etnikai tagoltságot

A Franco-diktatúra utáni szabadabb légkorben és demokratizálási folyamatban a korábban tartósan elfojtott nemzeti, nemzetiségi torekvesek „levegőhoz" jutottak felszínre kerultek, s régi történelmi sérelmeket szorító gazdasági, társadalmi, politikai gondokat, politikai torekveseket fejeznek ki Atfogó Spanyolország-történet mindmaig nem áll a magyar olvasók rendelkezésére, és ezt a hiányt enyhiti Anderle Ádám konyve, mely ezt a nagyon fontos problémát magas színvonalon dolgozza fel

GALÁNTAI JÓZSEF

A Habsburg-monarchia alkonya

Osztrák–magyar dualizmus 1867–1918

Kb 480 oldal + 16 oldal kepmelleklet 142 x 197 mm kotve

Ara kb 80 – Ft

ISBN 963 09 2589 3

A legújabb tudományos eredményeket felhasználó, olvasmányosan megírt, tagolt s jól kovethető szerkezetbe foglalt monográfia nemcsak a szűk szakkozonség, hanem a történelem iránt érdeklődő olvasótábor számára is érdekes es értékes olvasmány

A három, kb egyenlő terjedelmű fő reszből álló mű első része a kiegyezés, illetve a dualista osztrak–magyar kapcsolat kialakításának történetét adja, annak évtizedekre visszanyúló előzményeire és nemzetkozi osszefuggeseire kitekintve A második fő fejezetben a szerző magat a dualista rendszert – annak szerkezetét és fél évszázados funkcionálását – mutatja be oly módon, hogy az egész Monarchiára, sőt annak tágabb európai kornyezetére is figyelmet fordít Mindebből kitűnik, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia nem csupán államjogi-politikai ranem gazdasagi, társadalmi egységet is képviselt, termeszetesen bonyolult belső felépítéssel A konyv harmadik részében végigkíséri Galántai József a Monarchia felbomlásának egész folyamatát, megvizsgálva az államalakulat akkori konkret torteneti távlatait, lehetőségeit és realitásait Részletesen elem-

zi a felbomlás folyamatának végeredményét, a Saint Germaine-i és a trianoni békét

A dualizmus régebbi és mai történeti irodalmáról, a korszak értékelésével összefüggő vitákról és álláspontokról a könyvet kiegészítő részletes jegyzetanyag és két térkép tájékoztatja az olvasókat

KERekes LAJOS

A Weimari Köztársaság

Németország története 1918–1933

400 oldal + 24 oldal képmelléklet, 142 × 197 mm, kotve
Ára 80,– Ft
ISBN 963 09 2526 5

Európa történetének kevés időszakához fűződtek olyan nagy remények, mint a német „weimari köztársaság" korszakához: a német társadalom demokratikus átalakulását várták tőle. Történetéről, tanulságairól szenvedélyes viták folynak ma is Keleten, Nyugaton egyaránt Mi volt ez a köztársaság? A Hohenzollern-uralom köztársasági jelmezbe öltöztetett folytatása? Átmenet II. Vilmos és Hitler között? Köztársaság republikánusok nélkül? Hogyan történhetett, hogy a korábban „a költők és gondolkodók országának" nevezett Németországban az ígéretes demokratikus, humanista fejlődés ellenére az elvakult nacionalizmus, a fajelmélet és az erőszak kultusza az ország sorsát eldöntő erővé tudott növekedni? Erre és még sok más, nem kevésbé izgalmas kérdésre ad választ könyvében Kerekes Lajos

A könyv fejezetei időrendben haladva ismertetik az események fő vonalát 1918 és 1933 között A szerző, ha a fejlődést követve egy-egy fontos eseményhez, problémához ér, részletesebben is foglalkozik velük Többek között képet kapunk a kommunista párt megalakulásáról, Karl Liebknecht és Rosa Luxemburg mártírhaláláról, a bajor tanácsköztársaságról, a weimari alkotmányról, a Dolchstoss-legendáról, vagy a locarnói szerződés létrejöttéről. Külön jellemzi a „boldog" húszas éveket, Weimar kultúráját, az életmódot, az irodalmi, művészeti életet.

A könyv utolsó fejezetei a harmincas évek elejének felgyorsuló eseményeivel ismertetik meg az olvasót: gazdasági válság és politikai eseményforgatag, konzervativizmus

és nácı előretorés, Hıtler hatalomra jutása és a német munkásmozgalom A fejtegetéseket a felhatalmazásı torvény elfogadása zárja

Kerekes Lajos nemrégıben, fájdalmasan korán elhunyt Évekıg tartó kutatómunkája eredményeként szuletett kotetét még ıgen terjedelmes és változatos tudományos melléklettel egészíthette kı pl ıdőrendı áttekıntés, a választások ısmertetése, a kormányok felsorolása, ırodalom- és rövidítésjegyzék

A kıtűnő tudományos mű egyben élvezetes olvasmány ıs Szemléletesen elevenítı meg az eseményeket, kozérthetően írja le a legbonyolultabb gazdaságı és polıtıkaı problémákat

Korabelı, gazdag képanyag egészítı kı a konyvet

Nemzetközi munkás-mozgalom-történet

A Kommunista Internacionálé VII. kongresszusa

Tanulmánykötet

Szerkesztette: Harsányi Iván, Székely Gábor, Jemnitz János

Kb 304 oldal, 168 × 138 mm, kötve

Ára: kb 85,– Ft

ISBN 963 09 2623 7

A Kommunista Internacionálé VII kongresszusát, amely meghirdette a munkásegység és a népfront politikáját, 1935 július–augusztusában Moszkvában rendezték meg. A kongresszus több hetes munkája igen gazdag és sokrétű volt, hosszú időszakra meghatározta a munkásmozgalom fejlődését.

1985-ben emlékezünk a Komintern VII. kongresszusának 50. évfordulójára. Ez alkalommal jelenik meg az MSZMP KB Párttörténeti Intézete, a Politikai Főiskola és az MTA Történettudományi Intézete gondozásában ez a kötet, mely tanulmányokat, dokumentumokat, visszaemlékezéseket tartalmaz a nagy eseményről, hazai és külföldi történészek tollából. A kötet szerzői többek között K. K. Sirinya (Szovjetunió), Wim Pelt (Hollandia), J. Kowalski, Szokolay Katalin (Lengyelország), Borsányi György, Pintér István.

A kötet első részében közölt tanulmányokban olvashatunk a kongresszus megrendezésének előzményeiről, munkájáról, elvi és politikai jelentőségéről, valamint arról, hogyan fogadta a kongresszus döntéseit a nemzetközi munkásmozgalom.

Különböző nemzetiségű szerzők népes táborának írásaival folytatódik a kötet; ezek arról adnak áttekintést, hogyan

készült Franciaország, Spanyolország, Lengyelország, Németország és még sok más ország, köztük Magyarország kommunista és munkáspártja a VII. kongresszusra, és utána hogyan fogadták, miként hajtották végre a VII. kongresszus döntéseit.

Dokumentumokat olvashatunk a kötet befejező harmadában. Ezek első közlések, amelyek különösen felkeltik majd nemcsak az érdeklődő olvasók, de a szakemberek figyelmét is.

A nemzetközi munkásmozgalom történetéből

Évkönyv 1986

Kb. 300 oldal, 168 x 238 mm, fűzve
Ára: kb. 80,– Ft
ISSN 0133–476X

A szakemberek körében folyóiratot pótló munkásmozgalom-történeti évkönyv ismét újabb rovatokkal bővült, s egyre változatosabb és gazdagabb anyagot tartalmaz. A sok jelentős évforduló közeledtével különösen érdekes lesz ez az 1986. évhez kapcsolódó kötet: a történészek, egyetemi hallgatók, propagandisták egyaránt érdeklődéssel forgathatják.

Most is szerepel a kötetben a hagyományos Tanulmányok rovat – benne egyebek mellett Vadász Sándor írása a Lassalle-kép változásairól. Új rovat tudósít az 1911. évi nemzetközi szakszervezeti élet eseményeiről. A kötet két súlypontját a francia és a spanyol népfronttal foglalkozó tanulmányok jelzik. A francia témában mások mellett Haskó Katalin a Blum-kormány mai értékelésével, Jemnitz János a francia szocialista mozgalom irányzataival foglalkozik. A spanyol népfront kapcsán Manuel Tuñón de Lara a február 16-i választásokkal, Harsányi Iván a baloldal választási programjával, Sz. P. Pozsarszkaja a szocialista párttal foglalkozik, Varga Jenő írása pedig a politikai pártok társadalmi hátterével.

A Dokumentumok rovatban különösen érdekes a „Chicago" című, 1886. május elsejéről, valamint a skandináv szociáldemokraták 1930-as évekbeli tevékenységéről szóló

összeállítás A Háttér rovat érdekességei áttekintés a nyugat-európai szociáldemokráciáról, az NSZK és Ausztria munkásmozgalmáról

Ezt követően az évkönyv szokásos rovatai szerepelnek évfordulós cikkek, életrajzok nekrológok, beszámolók, könyvismertetések, munkásmozgalmi krónika és bibliográfia

*

Évfordulók – 1986

Összeállította Gárdos Miklós

Kb 320 oldal, szöveg közti képekkel, 130 × 196 mm fűzve

Ára kb 45 – Ft

ISSN 0139–3898

Az 1986-os Évfordulók politikai naptára elsősorban az ötven és a huszonöt esztendővel ezelőtt történt világjelentőségű eseményeket tartalmazza 1936 a második világháború tragikus végkifejletéhez vezető eseményekben bővelkedett a fasiszta hatalmak ekkor alakítják meg az antikomintern paktumot, építik ki az ún Berlin–Róma-tengelyt, Japán támadást indít Kína ellen, megkezdődik a spanyol polgárháború 1961-ben a Kuba elleni inváziót megszervezése világpolitikai jelentőségű esemény, ugyanekkor alakítják meg szélsőséges francia tisztek az OAS-t, hogy meggátolják Algéria függetlenné válását, de ebben az évben repül a világűrbe Gagarin is, és az NDK ekkor zárja le a Berlint kettéosztó határt Mindezek mellett természetesen tartalmaz a kötet a nemzeti és nemzetközi ünnepekről (nemzetközi nőnap, március 15 , március 21 , május 1 , augusztus 20 stb) szóló megemlékezéseket, írásokat

1986 a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom és politikai élet jó néhány kiemelkedő személyiségének születési évfordulója Többek között a 100 éve született Kun Béláról, Bajcsy-Zsilinszky Endréről, Munnich Ferencről, Pogány Józsefről, Latinka Sándorról olvashatunk cikkeket

Igen gazdag anyag foglalkozik az irodalmi, művészeti, tudományos élet személyiségeivel, eseményeivel A magyarok közül Bíró Mihályt, Budenz Józsefet, Tóth Árpádot, Kriza Jánost, Liszt Ferencet, Paulay Edét, Rácz Aladárt említhetjük, a külföldiek közül Oscar Kokoschkát, Harriet Beecher Stowe-ot

Az események sorában szerepel a jeles festők „Nyolcak'

nevű csoportjának megalakulása, a Népopera, a Szép Szó című folyóirat megjelenése.

A technikatörténeti részben olvashatunk többek között Edison, Bell találmányairól, felfedezéseiről, James Wattról, a kondenzátoros gőzgép, és Pavel Sillingről, az első használható elektromágneses távíró feltalálójáról.

A jelentős évfordulókat, eseményeket havonkénti bontásban, 4–6 oldal terjedelmű írásokban mutatják be a szerzők. Az évfordulók, események bemutatását képes illusztrációk teszik szemléletesebbé, a szócikkek végén válogatott bibliográfia segíti az olvasó szélesebb körű tájékozódását.

Magyar történelem

BALOGH SÁNDOR–GERGELY JENŐ–IZSÁK LAJOS–JAKAB SÁNDOR–PRITZ PÁL–ROMSICS IGNÁC

Magyarország a XX. században

Kb. 412 oldal + 16 oldal képmelléklet, 168 × 238 mm, kötve
Ára: kb. 90,– Ft
ISBN 963 09

Az elmúlt években több monográfia, tanulmánykötet, iratpublikáció stb. foglalkozott a századfordulótól a második világháború befejezéséig terjedő évtizedekkel, sőt a népi demokratikus átalakulás során lezajlott fontosabb kül- és belpolitikai eseményekkel, az országban végbement gazdasági, társadalmi változásokkal, a munkásmozgalom történetével. Máig is hiányzik azonban egy rövid, tudományos-ismeretterjesztő jellegű történeti összefoglalás, amely a közelebbi múltunk iránt növekvő érdeklődést kellő színvonalon és stílusban ki tudná elégíteni. Magyarország XX. századi történetének önálló kötetben való megjelentetését nem utolsósorban az is indokolja, hogy a társadalomra, napjaink közgondolkodására érezhetően ható, illetve azt leginkább befolyásoló kérdések történelmi előzményei és forrásai jórészt ebből a századból származnak.

A kötet Magyarország XX. századi történetét a nemzetközi viszonyokba szorosan beágyazva és azokkal kölcsönhatásban tárgyalja, külön figyelmet szentelve a közép- és kelet-európai nemzetek és nemzetiségek sorsának sajátos alakulására. A hazai munkásmozgalmat pedig a nemzeti fejlődés szerves alkotórészeként, a korabeli haladó irányzatok és mozgalmak keretén belül, de a mindenkori jelentőségének megfelelően ábrázolja. A politikai intézményrendszer és központi intézményeinek bemutatásakor igyekszik kitekinteni a helyi állami és társadalmi szervek és a közigazgatás működésére. A politika mellett a gazdaság, a tár-

sadalom és a kultúra történetének is teret szentelnek a szerzők.

Munkájuk megírásakor – saját kutatásaikon túl – elsősorban a történettudomány legújabb eredményeire támaszkodtak, mégpedig oly módon, hogy a tudományosan igazolt és szilárd ismereteket közérthetően fogalmazták meg.

A kötetet válogatott irodalmi tájékoztató, kronológia, valamint képanyag egészíti ki.

Tanulmányok a magyar népi demokrácia negyven évéről

Szerkesztette: Molnár János, Orbán Sándor, Urbán Károly
Kb. 400 oldal, 140 x 214 mm, kötve
Ára: kb. 80,– Ft
ISBN 963 09 2639 3

A tanulmányok szerzői a felszabadulás óta eltelt négy évtizedet tekintik át. Pach Zsigmond Pál, Orbán Sándor, Korom Mihály, Molnár János és mások összesen 14, első ízben megjelenő tanulmánya a folyamatban levő kutatások eredményeit villantja fel, egyszersmind egyfajta történelmi-társadalmi körképet is rajzol. A vizsgálódások köre kiterjed a társadalmi és gazdasági fejlődés, a politika és a művelődéstörténet számos fontos vonulatára. Az írások elemzik a társadalmi átalakulás belső feltételeit 1944–1948 között, szólnak a szocializmus építésének fő folyamatairól, eredményeiről és ellentmondásairól, az átmeneti korszak realitásairól, nemzetközi összehasonlításban vizsgálják a kivándorlás 40 évét.

Több tanulmány foglalkozik az eltelt négy évtized fontos és érdekes történelmi mozzanatával. A szerzők bemutatják az új államhatalom létrejöttét Debrecenben, az ideiglenes fővárosban. Értékelik a közigazgatásban a felszabadulás idején végbement változásokat, elemzik a Magyar Kommunista Párt irodalompolitikáját, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt művelődéspolitikáját. Egy-egy tanulmány vizsgálja az ifjúsági mozgalom egységének problémáját 1945 tavaszán és nyarán, az 1948-ban és 1950-ben lezajlott két normarendezést, az 1949–1950-es Lukács-vitát, az ipar decentralizálását és a munkásság területi elhelyez-

kedését az első otéves terv időszakában, valamint az MSZMP szovetségi politikáját

A felszabadulás 40 évfordulójára megjelenő tanulmánykotet elsősorban a történelemtanárok, propagandisták, politizáló felnőttek és fiatalok figyelmét keltheti fel, de ajánljuk azoknak is, akik az utóbbi években érdeklődéssel fordulnak a régebbi vagy az újabb korok magyar történelmének kérdései felé

A magyar antifasiszta ellenállás kisenciklopédiája

Irta Szerzői kollektíva

Kb 560 oldal + 16 oldal képmelléklet, 140 x 214 mm, kotve

Ara kb 120,– Ft

ISBN 963 09

Utolsó csatlós vagy ellenálló nemzet? Két szélsőséges álláspont Magyarország, a magyar nemzet háborús magatartásának tomor jellemzésére De az általánosságokban mozgó cáfolatok nem alkalmasak régi és újkeletű balhitek eloszlatására, a legjobb ilyenkor a cáfolhatatlan tények és adatok nyelvére fordítani a szót Ez osztonzott arra, hogy címszavakban és az ezeket kifejtő szócikkekben, egyszóval lexikálisan tárjuk az olvasó elé a magyar antifasiszta ellenállás 1941–1945 kozotti történetét

Minden lexikon legfontosabb, legérdekesebb és „legkeresettebb" része a személyiségeket ismertető címszavak Ezek teszik ki a lexikon anyagának nagy részét

Onálló szócikk ismertet minden jelentős partizáncsoportot, partizánalakulatot és ellenállási szervezetet E cikkek informálnak a csoportok megalakulásáról, tevékenységéről, név szerinti osszetételéről Ugyancsak onállo címszavakként szerepelnek az egyes csoportok lapjai, kiadványai, továbbá a kiemelkedően jelentős akciók, esemenyek, tuntetések, fegyveres „rajtautések, robbantási akciók stb A szócikkek kulon csoportja világítja meg az ellenállasi mozgalom fogalomtárát, módszereit, formáit, a fegyvereseket és a politikaiakat egyaránt Bepillantást nyújt a kisenciklopédia az ellenfél megtorló szerveinek a tevékenységébe (a politikai rendőrség, a csendőrség nyomozo osztalya, a VKF 2 osztalya, a Nemzeti Szamonkérő Szervezet stb)

és intézményeibe (bortonok, internáló- és koncentrációs táborok, buntető munkásszázadok stb) is A magyar ellenállási mozgalom egyik sajátossága volt, hogy részben a békeszerződések, részben pedig a levert forradalmak, a gazdasági bajok miatt igen népes volt az emigráció, milliónyi magyar maradt a határon túl, és ezekből sokan csatlakoztak az antifasiszta kuzdelemhez Franciaországtól a Szovjetunióig, Olaszországtól Dániáig, a Szlovák Nemzeti Felkelésben, Jugoszlávia népfelszabadító háborújában mindenutt megtaláljuk a magyar ellenállókat Kozuluk a legáldozatkészebbek, és azok a kulfoldi szervezetek es csoportok, amelyekhez sok magyar tartozott, szintén helyet kaptak a lexikonban

Minden korábbi tanulmánynál, feldolgozásnál szélesebb színképet tár az olvasó elé ez a kozel 1500 címszót tartalmazó kotet A munkásmozgalom, a kommunisták ellenallásán túlmenően bőséges helyet kapnak a népi, a polgári, a liberális, a konzervatív, a vallásos ellenállási mozgalmak, csoportok, az ezek nevében fellépő személyek, sőt 1944 márciusa után az uralkodó korok németellenes csoportjai, személyiségei is Egyszóval teljes keresztmetszetet ad a lexikon a munkásmozgalomból kinovő ellenálláson túlmenően a polgári szervezkedésekről is A kotetben nevmutató segíti a jobb eligazodást (A Hadtorténeti Intezettel és a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szovetségével kozos kiadás)

HOLLÓS ERVIN–LAJTAI VERA

Horthy Miklós, a fehérek vezére

Kb 352 oldal + 16 oldal képmelléklet, 142 x 197 mm, kotve
Ara kb 70,– Ft
ISBN 963 09

A konyv a Horthy Miklós nevével fémjelzett politikai rendszer szuletését irja le 1919 májusától 1920 marciusáig

Az ismert szerzőpáros a szegedi ellenforradalmi szervezkedésekkel, kormányalakítási kísérletekkel foglalkozik Az ellenforradalmi korok belső ellentéteinek bemutatása mellett részletesen leírja a francia, angol és olasz kormánykorok érdekellentéteit Magyarország jovőjével kapcsolatban,

s ebbe a nemzetközi közegbe ágyazva vizsgálja a Horthy-féle nemzeti hadsereg megalakításának körulményeit

Részletesen tárgyalja Horthy személyes szerepét a nemzeti hadsereg megszervezésében, szól a Horthy-féle dunántúli „birodalomról", a fehérterror útjáról Szatymaztól Siófokig, Siófoktól Sopronig

Ismét csak az antant kormányok magyarországi elképzelései teszik érthetővé, miért vonulhatott be Horthy Budapestre. A fővezérség politikai ambíciója ekkor már a teljhatalom megszerzése, Horthy kormányzóvá választása A szerzők részletesen foglalkoznak a kormányzóválasztás körüli belső vitákkal, a pártok és a korszak vezető politikusainak ezzel kapcsolatos állásfoglalásaival

A kötet végül Horthy Miklós személyes felelősségét vizsgálja a fehérterror kialakulásában, s idézi a kor jelentős személyiségeinek véleményét, értékelését a rendszer jellegéről

A negyedszázados ellenforradalmi rendszer genezisének története széles körű érdeklődésre tarthat számot

Magyar munkás-mozgalom-történet

KŐVÁGÓ LÁSZLÓ

A magyar kommunisták és a nemzetiségi kérdés

1918–1948

420 oldal, 142x197 mm, kötve
Ára: 75,– Ft
ISBN 963 09 2543 5

Kővágó László, a magyarországi nemzetiségi kérdés kiváló szakértője több, a nemzetiségi kérdés különböző aspektusaival foglalkozó monográfia szerzője legújabb kötetében a kommunista párt nemzetiségekkel kapcsolatos politikáját tekinti át a párt 1918-as megalakulásától 1948-ig.

Három nagy fejezetben tárgyalja témáját. Az első a pártalakítás és a Tanácsköztársaság időszakát vizsgálja, bemutatja a Duna-medence nemzetiségi viszonyainak alakulását az első világháború végén, a Tanácsköztársaság nemzetiségi feladatokkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati politikáját, a nemzeti kérdés és az internacionalizmus összefüggéseit.

A második fejezetben a szerző a Tanácsköztársaság megdöntésétől a második világháború végéig terjedő időszakkal foglalkozik. A Párizs környéki békekötések hatására kialakult kelet-európai nemzetiségi viszonyok, a magyar ellenforradalmi rendszer nacionalista, soviniszta, irredenta politikájának vázolása után ismerteti a Kommunista Internacionálé húszas évekbeli nemzetiségi koncepcióját, az illegális KMP revízió elleni fellépését, az aktív hazai nemzetiségi politika kialakítására törekvését, majd azt a fordulatot, amit a Kommunista Internacionálé VII. kongresszusa eredményezett a nemzetiségpolitikában. Rendkívül gazdagon tárgyalja, hogyan alakult a bécsi döntéseket követően újra

sóknemzetiségűvé vált országban a KMP nemzetiségi problémákkal kapcsolatos tevékenysége

A harmadik részben a hazánk felszabadulása utáni korszak bemutatásánál a nemzetiségek számarányának alakulásából indul ki, elemzi az MKP nemzetiségi politikájának fő vonalait a két munkáspárt egyesüléséig. Bemutatja a párt álláspontját az áttelepítések és a béke-előkészítés kérdésében. Végül röviden vázolja az 1948-tól napjainkig eltelt időszak jellegzetességeit, nemzetiségpolitikájának alakulását.

Kővágó László rendkívül széles körű forrásanyagot tár fel: levéltári forrásokat, korabeli sajtóanyagokat, visszaemlékezéseket. Könyvének értéke a higgadt, józan, elvi marxista értékelés megmutatja, miben volt helyes a párt állásfoglalása, de nem hallgatja el a hibákat sem. Nem moralizál, nem menteget, hanem feltár, magyaráz és értékel.

Pártkongresszusok és pártkonferenciák

1918–1980

Összeállította: Vida Sándor

280 oldal + 32 oldal képmelléklet, 142×197 mm, kötve

Ára: 45,– Ft

ISBN 963 09 2568 0

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusára készülő kötet tartalmazza a pártkongresszusok és konferenciák legfontosabb adatait a párt alakuló ülésétől kezdve az 1980-ban tartott XII. kongresszusig bezárólag.

A korabeli sajtóanyagok, publikált jegyzőkönyvek és levéltári dokumentumok alapján összeállított kézikönyv tükrözi, hogy egy-egy kongresszus, konferencia időszakában, melyek voltak az ország, a párt előtt álló feladatok.

Tizenöt nagy horderejű tanácskozás adatait gyűjtötte egybe Vida Sándor, a tényekre szorítkozva.

Az egyes kongresszusokról, konferenciákról először összefoglaló tájékoztató szövegrészt közöl. A napirendi pontok címein kívül rövid összefoglalást nyújt a kongresszus legfontosabb megállapításairól. Tárgyszerűen tartalmazza a tanácskozás időpontját, helyét, a napirendi pontokat, címeit és előadóit, a kongresszusok célkitűzéseit, jelszavait. A határozatokat, illetve kongresszusi dokumentumokat tö-

mórítve adja közre. A megválasztott vezető szervek – így a Központi Bizottság (Vezetőség), a Politikai Bizottság, a Titkárság, a Központi Ellenőrző Bizottság és a pártintézmények – vezetőinek, tagjainak és póttagjainak névsorát is ismerteti a kötet. A könyv második fele a párt különböző időszakokból – az 1918-as, az 1925-ös, az 1945-ös, az 1948-as, az 1957-es és az 1980-as – származó Szervezeti Szabályzatait tartalmazza

A kötetet névmutató, valamint az olvasók előtt eddig kevéssé ismert fotódokumentációs anyag teszi teljesebbé és színesebbé.

A Szakszervezeti Ifjúmunkás és Tanoncmozgalom 1945–1950

Szerkesztette Habuda Miklós

Kb. 360 oldal + 24 oldal képmelléklet, 168 × 238 mm, kötve

Ára kb 90,– Ft

ISBN 963 09 2638 5

A kötet a felszabadulás utáni ifjúsági mozgalmak történetét bemutató dokumentumkötet-sorozat legújabb darabja A közölt dokumentumok bemutatják a SZIT létrejöttét, szervezeti kibontakozását, szerepét az ifjúsági egységért és a munkásegységért vívott harcban, politikai, gazdasági, érdekvédelmi, kulturális és sporttevékenységét Majd kitér az 1948 márciusában létrejött Magyar Ifjúság Népi Szovetsége keretében végzett munkára, a DISZ létrehozásának előzményeire.

A kötet számos dokumentuma most lát először napvilágot. Az olvasást-megértést segítik a kötet bevezető tanulmánya, valamint a magyarázó jegyzetapparátus és a függelékben közölt mutatók

Tanúságtevők

Visszaemlékezések a magyarországi munkásmozgalom történetéből 1941–1944

4/c kotet
Kb 650 oldal, 142x197 mm, kotve
Ára kb 98,– Ft
ISBN 963 09 2573 7

A memoárkotet a második világháború időszakaról nyujt sokoldalú, gyakran megrázó képet A mai nemzedéknek ez a korszak már csak iskolai tananyag, egy-egy átélt epizódja pedig a szulők vagy nagyszulők elbeszéléseiből esetleg szépirodalmi alkotásokból ismerős Ezekben a visszaemlékezésekben azonban azoknak a kuzdelmei, élményei és tervei elevenednek meg, akik nemcsak átélték a történelem – benne a magyar népnek s kozelebbről a magyar munkásmozgalomnak – e szornyű, feledhetetlen éveit, de életük kockáztatásával megpróbálták erejukhoz és lehetőségeikhez mérten a történelem menetét befolyásolni

Ezek az írások sokoldalúan világítják meg a második világháború árnyékában, az illegalitás veszélyes korulményei között dolgozó kommunisták nehéz harcait, amelyeket itthon, a frontokon és a Szovjetunióban, a kommunista eszme védelmében, a fasizmus és a háború elleni ellenállás megszervezéséért, a magyar nép felvilágosításáért a Horthy-rendszer és a nyilas uralom alatti kegyetlen korulmények kozott folytattak

Nehéz lenne a kotet 35 visszaemlékezőjének témáit pontosan elhatárolni, hiszen legtobben mindarról írnak, amiben az említett időszakban részt vettek – mégis megpróbálkozunk egy hozzávetőleges tematikai csoportosítással Az újjászervezett kommunista párt illegális tevékenységéről, a legális és illegális munka összekapcsolásáról, a KISZ munkájáról s a kommunisták elleni irtóhadjárat részleteiről ír Skolnik József, Tóth Mihály, Réti László, Vida Ferenc, Patakiné Szirmai Hédi, Ratatics István, Rákosiné Ikladi Eva, Döme Piroska, Kende István, Polónyi Szucs Lajos, Sárkozi Sándor, Bakó Ágnes Ennek keretében a Magyar Történelmi Emlékbizottság, majd a Magyar Front megalakításáról tárgyalásairól és akcióiról szól Sipos Gyula, Sági István Illás Ferenc, Mihala Gyula, Szakasits Árpád, Hazai Jenő írasa A kommunisták kulturális munkájáról emlekezik Szava István, Oelmacher Anna, Benjámin László, Vágo Ernő, Ma-

jor Tamás, Gergő Zoltán A moszkvai Kossuth rádió tevékenységébe ad betekintést Kenyeres Júlia, Friss István Az ország német megszállásáról s az azt követő embervadászatról, deportálásokról s a szokésekről Kádár János, Harustyák József, Faragó Dezső, Bakó Ágnes ír Érdekes részleteket tár fel az ellenállásról, a hitleri szövetségből való kiválási kísérletekről s a szovjet katonai vezetőséggel történt tárgyalásokról, a fegyveres harcra való felkészülésről Andrásfi Gyula, Kádár János, Markos Gyorgy és Faust Imre írása Végül a felszabadulást s az új életet előkészítő munka kezdetéről olvashatunk Apró Antal és Gerő Ernő visszaemlékezéseiből. A kötet bevezetőjét Pintér István írta (Az MSZMP KB Párttörténeti Intézetével kozos kiadás)

NEMES DEZSŐ

Kun Béla politikai életútjáról

Kb. 144 oldal, 142x197 mm, kotve

Ára kb 30,– Ft

ISBN 963 09 2627 X

„Kun Béla egész munkásságával, forradalmi tetteivel a magyar és a nemzetkozi munkásmozgalom általános elismerést nyert nagy alakja, s 1918–1919-es magyarországi tevékenységével, a proletárhatalom vezéralakjaként végzett munkájával a magyar nép egyik legnagyobb alakjává lett" – összegezi Nemes Dezső a Kun Béla politikai életútjáról írt monográfiájában értékelését.

Az írás némileg rendhagyónak tekinthető, nem szokásos életrajz. Az életútnak azokat a szakaszait emeli ki és mutatja be részletesebben, amelyek körül az évtizedek során viták folytak Állást foglal e kérdésekben, ám nem a vita lezárásának szándékával, sokkal inkább további vitára serkentve

Először azokat a tapasztalatokat vázolja, amelyeket Kun Béla és elvtársai a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban szereztek, s amelyek aztán befolyásolták a magyarországi pártalakítást és a forradalmi stratégia és taktika eszközrendszerét

A Tanácsköztársaság időszakával foglalkozik a továbbiakban Elsősorban három problémára összpontosítja Nemes Dezső a figyelmet Elemzi a pártalakítás körülményeit, állást foglal az e körül kialakult vitában, bemutatja az április

végi krízist s a fordulatot, illetve részletesen taglalja a Clemenceau-jegyzék elfogadásának körülményeit

Könyve harmadik részében a neves történész elsősorban elméleti kérdésekkel foglalkozik. Kimutatja többek közt, hogy milyen szerepe volt Kun Bélának a KMP stratégiája és taktikája alakításában a húszas években és a harmincas évek elején. Vizsgálja a Kommunista Internacionálé és az egyes kommunista pártok viszonyát is

Nemes Dezső értékelése hozzájárul a történetileg mind hitelesebb Kun Béla-kép kialakulásához.

Politikai plakátok

1918–1984

160 oldal, 38 x 47 mm, kötve

Ára: 200,– Ft

ISBN 963 09 2617 2

Hatvanöt év politikai eseményeit és változásait legjobban kifejező plakátokból tartalmaz válogatást a miniatűr kötet

A gyűjtemény igen neves művészek alkotásait tartalmazza, pl. Bíró Mihály, Pór Bertalan, Berény Róbert, Konecsni György, Reich Károly, Hincz Gyula és mások munkáit

IZSÁK LAJOS

A Keresztény Demokrata Néppárt és a Demokrata Néppárt

1944–1949

Kb 128 oldal, 124 x 183 mm fűzve
Ára: kb. 18.– Ft
ISBN 963 09

Magyarországon a katolikus párt újjászervezésének ugye már 1944 tavaszán, a német megszállás után felmerult Az új párt, a Keresztény Demokrata Néppárt zászlóbontása jelezte, hogy Magyarországon a politikai katolicizmusnak – több évtizedes múltjából kovetkezően – még a felszabadulás után is megvolt a bázisa A párt igyekezett is az egész polgári jobboldal törekvéseinek képviselőjévé válni

1949-es fennállásáig kettős politikát folytatott részben megpróbálta lépéseit a fejlődés menetéhez igazítani, ám minden, a baloldal felé tett lépéssel párhuzamosan torekedett Mindszenty és környezete bizalmát is megszerezni Ez szükségképpen kudarchoz vezetett

Izsák Lajos döntően levéltári kutatásokra, illetve a megjelent monográfiákra, emlékiratokra, korabeli sajtótermékekre támaszkodva dolgozza fel a párt történetét Emellett részletes politikai portrét ad vezetőiről A fuggelékként csatolt korabeli dokumentumok szemléletesebbé teszik a monográfia mondanivalóját

STRASSENREITER ERZSÉBET

Az együttműködéstől az egyesülésig

1944–1948

Kb 160 oldal, 124 x 183 mm, fűzve
Ára. kb. 18,– Ft
ISBN 963 09 2501 X

A szerző a munkásegységfront történeti előzményeinek vázolása után a két munkáspártnak a munkásegységről, a pártok szervezeti egyesüléséről szóló dokumentumait elemzi. Szól azokról a tanácskozásokról, amelyek e kérdés szempontjából döntő jelentőségűek voltak. Feldolgozza az 1945 novembere és 1946 májusa közötti eseményeket, vizsgálja a munkásegység, a pártok közötti együttműködés sorsának alakulását az 1945. évi választások utáni politikai helyzetben, s részletesen ismerteti az 1946 tavaszán napirendre került vitát a munkásegységről. Az 1946 utáni korszakban új helyzetben vetődik fel a két munkáspárt elvi-szervezeti egységének gondolata, a munkásegység sorsa az élesedő politikai harcokban.

A továbbiakban már az 1948-as egyesülés előzményeiről kapunk képet, vagyis arról, hogyan alakul ki az új, immár egységes munkáspárt szervezeti, elvi-ideológiai platformja, milyen koncepcionális kérdésekkel kellett megküzdeniük.

A kötet az egyesülés-együttműködés fejlődését mindig szoros kapcsolatban elemzi az e korszakban végbement politikai eseményekkel, amelyek természetszerűleg kihatottak a munkáspártok egymáshoz fűződő viszonyára is

JAKAB SÁNDOR

A magyar szakszervezeti mozgalom

1948-1950

Kb 128 oldal, 124 x 183 mm, fűzve
Ára kb 18,– Ft
ISBN 963 09

A kötetből történeti áttekintést kapunk a magyar szakszervezeti mozgalom szervezési formáiról, a helyi, szakmák szerint megindult szervezkedéstől az országos szakmai szervezetek kialakulásáig Világossá válik az olvasó előtt, hogy a magyar szakszervezeti mozgalom szakmák szerinti tagolódása milyen előnyokkel járt es milyen hátranyokat hordott magában a két világháború kozotti ellenforradalmi korszakban

Jakab Sándor bemutatja, milyen dilemma előtt állt 1944 szeptember 23 után az újjászerveződő szakszervezeti mozgalom szakmai vagy ágazati-iparági legyen-e a továbbiakban a szervezkedés?

A régi, erős szakmák, így a vasasok, a nyomdászok a felszabadulás után is ragaszkodtak a hagyományos szervezkedési formához Az újonnan létrejott szakszervezetek azonban, így a vasutasoké, a kozalkalmazottaké, a postásoké az ágazati-iparági formát választották

Ismerteti a szerző az MKP és az SZDP álláspontjat e kérdésről, majd elemzi a Magyar Szakszervezetek XVII kongresszusának határozatát az ágazati-iparági szakszervezetek létrehozásáról, végül rövid áttekintést ad a szakszervezetek tevékenységéről 1980-ig

GERGELY JENŐ

A katolikus egyház Magyarországon

1944–1971

Kb 160 oldal 124 x 183 mm fűzve
Ára kb 20,– Ft
ISBN 963 09

Hazánk 1944 utáni történelmének egyik legbonyolultabb, legizgalmasabb, s tragikus mozzanatokat sem nélkülöző része a katolikus egyháznak és intézményeinek, tágabb értelemben a katolikus szervezeteknek és mozgalmaknak a históriája

Az állam és az egyház rendezett viszonya ma már lehetővé, jövője pedig egyenest szükségessé teszi, hogy a rendelkezésre álló források segítségével feltárjuk és bemutassuk azt az ellentmondásoktól terhes, megtorpanásoktól sem mentes történelmi folyamatot, amely a felszabadulástól Mindszenty bíboros távozásáig tart

Gergely Jenő a könyv első részében 1944 végétől, az új hatalom létrejöttétől 1950-ig, az állam és az egyház közötti első egyezményig tárgyalja az eseményeket E folyamat két kiemelkedő pontja az iskolák államosítása (1948) és a Mindszenty-per (1949) Az egyház előtt állt a választás lehetősége együttélés a népi demokratikus erőkkel vagy a „szembenállás"

Nem volt könnyű az út az 1950-es egyezményig Külön ír az egyezményhez vezető útról és az egyezmény tartalmáról, jelentőségéről De ír a szerzetesrendek felszámolásáról éppúgy, mint a papi békemozgalom kezdetéről, az egyezmény megszületésének körülményeiről és máig ható következményeiről

Az 1956-os események kapcsán a hangsúlyt az egyház passzivitására, illetve Mindszenty szerepének tárgyalására helyezi a szerző

A kötet átfogó képet ad többek között a katolikus egyházról, a papi utánpótlásról, a hitéletről, az egyesületekről, az iskolákról

*

Mit kell tudni hazánk négy évtizedéről?

1944–1984

Írta: Föglein Gizella
216 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: 25,– Ft
ISBN 963 09 2596 6

Az elmúlt évtizedben több monográfia, tanulmány- és dokumentumgyűjtemény jelent meg a magyar népi demokrácia történetével kacsolatos eseményekről. Az elmélyült tudományos kutatást és felkészültséget igénylő munkák a népi demokratikus átalakulás során lezajlott fontos kül- és belpolitikai eseményekkel, az országban végbement gazdasági-társadalmi változásokkal foglalkoznak. Azonban mindmáig hiányzik egy olyan rövid, tudományos, s egyben ismeretterjesztő összefoglalás, amely a szakirodalomban kevésbé járatosak számára készült és felhasználható az iskolai foglalkozásokon is.

Ezt a hiányt igyekszik pótolni ez a felszabadulásunk 40. évfordulójára megjelenő kötet, amely a népi demokratikus Magyarország történetét a legfontosabb nemzetközi eseményekkel való kölcsönhatásban mutatja be. A politikatörténet mellett számba veszi a gazdaság, a társadalom és a kultúra történetének legjelentősebb állomásait.

A munka terjedelméhez képest gazdag és sokrétű ismeretanyagot közöl. A történettudomány legújabb eredményeire támaszkodva átfogó és hiteles képet rajzol az adott történelmi időszakról, közérthetően és olvasmányosan.

Részletes időrendi áttekintés, valamint a korszak történetét feldolgozó művek válogatott bibliográfiája segíti az olvasó jobb tájékozódását.

Népszerű történelem

HORVÁTH PÁL

A „fekete forradalomtól" az Ezeregyéjszakáig

Társadalom, gazdaság és kultúra a klasszikus kalifátus korában

Kb. 160 oldal + 16 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, kotve
Ára: kb. 30,– Ft.
ISBN 963 09

Az események homlokterében az Omajjád dinasztia végnapjai, az Abbászidák trónra lépését megelőző, az i sz 743 és 751 közötti véres polgárháború, az ún. fekete forradalom évei állnak.

E korszak kiemelkedő jelentőségű az iszlám, az arab kultúra és a közel-keleti világ megértése szempontjából a nomád beduinok hite ekkor válik világvallássá, ekkor születik meg, s éli fénykorát az arab impérium, s olyan társadalmi-gazdasági folyamatok indulnak a muszlim hódítás által érintett területeken, melyeknek hatása valóban máig is érezhető.

Ezen évek eseményeinek elemzése módot ad a korabeli arab társadalom birtokviszonyainak és gazdálkodási módjának vizsgálatára, az iszlám államszervezet és ideológiai-vallásjogi bázisa ismertetésére, a hirtelen nagyra duzzadt muszlim közösséget feszítő vallási, etnikai és társadalmi ellentétek megvilágítására.

A „fekete forradalom" éveit követően kibontakozó konszolidáció időszaka a bagdadi kalifátus fénykora. Ebben a nagyjából Harun al-Rasid uralkodásáig terjedő jó fél évszázadban épül ki az immár végleges és szilárd állam- és társadalomszerkezet, válik élenjáróvá a birodalom kereskedelmi és gazdasági tevékenysége (amely ebben az időben a haladás élvonalába emelte a korábban perifériális arab

területeket), s születnek olyan maradandó értékek, mint a muszlim építészet csúcsteljesítményei, a klasszikus filozófia, teológia és vallásjog rendszerei, és az arab irodalom olyan remekei, mint az Ezeregyéjszaka mesèi.

Népszerű, érdekes stílusban olvashatunk a kor virágzásának gyökereiről, majd a kibontakozó belső válságról.

HAHNER PÉTER

A Bastille bevétele

240 oldal + 16 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, kötve
Ára: 35,– Ft
ISBN 963 09 2532 X

A kötet az 1789-es nagy francia forradalom leghíresebb hét napjának eseménytörténetét mutatja be: az 1789. július 11-től 17-ig tartó időszakot. Ekkor kapcsolódott be a párizsi nép a forradalomba, s a város legnagyobb erődjének, a legendás Bastille-nak elfoglalásával döntő vereséget mért az abszolút monarchiára. A híres börtön lerombolása kapcsán a szerző képet ad az egész korról: ismerteti az erőd történetét, híres lakóit, a francia forradalom kitörésének okait és a forradalmi események menetét 1789 július 10-ig. Ezt követi a párizsi felkelés mozgalmas és eseménydús napjainak részletes ismertetése a népszerű Necker miniszter elbocsátásától a felkelés kirobbanásán és győzelmén keresztül a király kapitulációjáig. Hahner Péter a párizsi utcákon kavargó események mellett bemutatja a Versailles-ban ülésező Alkotmányozó Nemzetgyűlés tevékenységét és a királyi udvar világát is. A „főszereplők", XVI. Lajos király, Marie Antoinette, La Fayette és Mirabeau márki mellett már megjelennek a pár évvel későbbi események irányítói is: Danton, Marat, Robespierre, Talleyrand és társaik.

A szerző korabeli források és a legújabb francia kutatási eredmények felhasználásával megírt könyvében több, közkeletű félreértést igyekszik eloszlatni a francia forradalom kitörésével kapcsolatban.

SCHÖNWALD PÁL

A Károlyi-per

288 oldal + 16 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, kötve
Ára. 42,– Ft
ISBN 963 09 2496 X

Schönwald Pál régi kutatója a Károlyi-pernek. Ebben a munkában alapos jogtudományi vizsgálattal tárja elénk a hírhedt és törvénytelenségekkel terhes hazaárulási pert. A jogi elemzésen kívül a per kül- és belpolitikai hátterét, az érdekeltek személyes indítékait is megvilágítja. A szaktudomány, a jog eszközeivel mutatja meg a per törvénytelenségeit, de osztályindítékait is leleplezi.

Sorra veszi a szerző az életút és a politikai pálya néhány eseményét. Bemutatja, hogyan kísérelték meg elhallgattatni a pacifista Károlyit az első világháború alatt. Érinti Károlyi testvérének, Imrének manővereit (aki „félhazaárulással" vádolta), a sajtó és a parlament hajszáját ellene. Megismerhetjük a német titkosszolgálat és Hermann Konsten nevű őrnagyának akcióját Károlyi ellen

Röviden foglalkozik a szerző az októberi fordulattal is, amikor Károlyi ellenségei visszavonulásra kényszerültek A per hangulati és jogi előkészítéséről olvashatunk a továbbiakban, amikor a forradalmak bukása után a Horthy-rendszer megindítja rágalomhadjáratát Károlyi Mihály ellen. Vita folyt a nemzetgyűlésben a „Károlyi-kérdésről", majd Windischgraetz Lajos (ismét rokon) lépett akcióba ellene. Hosszú huzavonával keresték a megfelelő jogi formát a Károlyi Mihállyal szembeni eljáráshoz. Ilyen körülmények között jött létre az 1921: XLIII. törvény, a „lex-Károlyi".

A pert Károlyi távollétében folytatták le. Részletesen tárgyalja Schönwald Pál a nemzetközi környezet hatását a perre, a sikertelen diplomáciai közbelépéseket Károlyi Mihály érdekében.

Rehabilitációjára csak a felszabadulás után került sor

G L ROZANOV

Titkos diplomácia 1944—1945

Oroszból fordította Réz Miklósné

Kb 176 oldal + 8 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm kotve

Ara kb 32,— Ft

ISBN 963 09 2649 0

Rozanov neve nem ismeretlen olvasóink korében 1962-ben megjelent kiadónknál a „Hitler végnapjai" című konyve, amely nagy sikert aratott

A szerző e művében a Szovjetunió Kulugyminiszteriuma által publikált okmányok, Nyugaton megjelent dokumentumkotetek, memoárok alapján az 1944 júliusától 1945 májusáig terjedő időszak diplomáciai eseményeit foglalja ossze Berlinnel a középpontban

Sok új mozzanattal új osszefuggésekre hívja fel a figyelmet Részletesen ír az 1944 július 20-i Hitler ellení merénylet szervezőinek szándékairól, az osszeeskuvés céljairól, Himmler titkos tárgyalásairól a nyugati hatalmakkal, Donitz admirális 23 napos diplomáciai tevékenységéről vagy pl az ardenneki német támadás korulményeiről

Szemléltetően bizonyítja Rozanov, hogy a németek a második világháború utolsó szakaszában minden reménynyuket abba az illúzióba vetették, hogy rés támad az antifasiszta koalíción, és az angolszászokkal egyutt a Szovjetunió ellen fordulhatnak

A konyvben kifejezésre jut, milyen bonyolult és fontos feladatot kellett megoldania a szovjet diplomáciának Európában, hogy az antifasiszta koalíció sikeresen szétzúzhassa a harmadik birodalmat, és a szovjetellenes erők ne kerekedhessenek felul

A szerző olvasmányos stílusban, mély meggyőző erővel mutatja be e nehéz időszakban tevékenykedő szovjet diplomácia és felderítőhálózat sikeres működését A konyv a fasizmus felett aratott győzelem 40 évfordulójára jelenik meg

Életrajzok, visszaemlékezések

DOMOKOS JÓZSEFNÉ

Búcsúztatom a távoli életet...

252 oldal + 8 oldal képmelléklet 124 x 183 mm. kötve
Ára: 38,— Ft
ISBN 963 09 2498 6

Domokos Józsefné könyvében férje alakját idézi fel, a kiváló kommunista személyiségnek állít emléket. Plasztikusan írja le Domokos ifjúságát, tanulmányait, bekapcsolódását a munkásmozgalomba. A Tanácsköztársaság izgalmas eseményei, majd a bujkálás, illetve a bécsi és kolozsvári emigráció sok új adalékkal szolgálnak. Domokos József nagy érdemeket szerzett mint a Horthy-rendszer által elítélt kommunisták védőügyvédje, a felszabadulás után pedig a szocialista igazságszolgáltatás egyik szervezője, megteremtője volt. Ő maga is személyes élményeiből, tapasztalataiból merítve, gazdagon dokumentált köteteket jelentetett meg például az Áchim-ügyről, a Sallai-, Fürst-perről és a mauthauseni haláltáborról.

Felesége, akivel az 1920-as évek közepén kötötte össze a sorsát, közelről látta azt a fáradhatatlan, áldozatkész harcot, melyet Domokos József egész életében folytatott. Emlékirataiban felhasználja férje elkezdett, de be nem fejezett önéletírását, s azt személyes emlékekkel, észrevételekkel egészíti ki. Szuverén, művelt és széles látókörű egyéniség, aki az azóta eltelt idő tanulságait levonva néz vissza közös küzdelmeikre.

Domokos Józsefné fényképekkel illusztrált könyve az utóbbi időben egyre gazdagabb memoárirodalmunk figyelemre méltó alkotása s egyben értékes adalék a XX. századi magyar történelemhez.

NAGY SÁNDOR

Talpon a viharban is

204 oldal, + 16 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, kötve
Ára: 33,– Ft
ISBN 963 09 2514 1

A felvidéki cselédgyerekből munkássá, majd a mozgalom hívévé vált ember tekint vissza életútjára. Küzdelmes, sok megpróbáltatással járó, változatos életút ez, amely részben tipikusnak is mondható: az első világháború utáni szegényparaszti nyomorúságból hogyan jutottak el számosan a munkásmozgalom s a párt segítségével a kommunista eszme tudatos vállalásához, s hogyan szentelték egész életüket – békében és háborúban – ennek az eszmének, igyekezve mindenütt helytállni legjobb tudásuk szerint, ahova a párt állította őket.

Nagy Sándor a régi értelemben vett pártosság megtestesítője. Szlovákiai szegényparaszti család gyermeke, aki először kiscseléd, azután fizikai munkás lesz, s akkor kapcsolódik a munkásmozgalomba. Életútja ezután a spanyol polgárháború harcain, majd a francia internáló táborokon keresztül vezet vissza Magyarországra. A második világháborúban a frontra küldött katonaként átszökik a szovjet partizánokhoz, együtt harcol velük, majd partizániskolán vesz részt a Szovjetunióban, ahonnan Rákosi Mátyás kifejezett utasítására jön haza pártmunkásnak. Tulajdonképpen – rövid kitérővel – az is marad egész életén át.

A szerző egyéni látásmódja szerint, részletesen írja le változatos életének történetét. 1955-ben külügyi szolgálatba lépett, és mint hazánk argentínai s később egyben bolíviai nagykövete – egy egész más világba került. Ott, a – földrajzilag és jellegénél fogva is – teljesen idegen világban is igyekszik helytállni.

Az ott töltött évekről szóló rész szinte útleírásszerű és sok érdekességet tartalmaz, részben a diplomáciai élet sajátosságairól, részben kereskedelmi, gazdasági kapcsolatainkról, az ott élő népről, szokásaikról, és magáról a vidékről. Hazatérve, búcsút mond a diplomáciai pályának, különböző párt- és állami beosztásokban tevékenykedik nyugdíjba vonulásig.

BICSKEI GÁBOR

A nyughatatlan főispán

Dokumentumregény Földi Istvánról

168 oldal, + 8 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, kotve
Ára 28,– Ft
ISBN 963 09 2537 0

A szerző – aki a zsámbéki művelődési ház vezetője – az ugyancsak ott lakó Földi Istvánnal véletlenul ismerkedett meg Egyénisége annyira megragadta, hogy elhatározta megírja élettörténetét Földi István kisújszállási nincstelen családból származott, ott élt a felszabadulásig Szinte törvényszerűen következtek életének állomásai a Horthy-korszakban· volt gazdasági cseléd, kubikos, munkanélkuli Már fiatal korában bekapcsolódott az alföldi nagykozségben erőteljesen fejlődő munkásmozgalomba Megpróbált az őt és sorstársait sújtó nyomorból szervezkedéssel kitorni megalakították a szociáldemokrata párt helyi szervezetét – amelynek elnöke lett –, majd a párt betiltása után illegálisan folytatta a munkát Kovetkezménye rendőri felugyelet, borton, internálás

A felszabadulás után megalakítják a kommunista pártot, kezükbe veszik a község vezetését, s mindent megtesznek az élet újraindításáért, a rend helyreállításáért. Ezután kapja Földi István megbízatásait. földosztó kormánybiztos Szolnok megye főispánja, majd a Bábolnai Allami Gazdaság első igazgatója

Földi Istvánban egyenes, szókimondó, gerinces, karakán, a párt s a nép érdekét mindig szem előtt tartó, az igazságot és igazságosságot kereső embert ismerunk meg, aki nem fél a véleményét feletteseinek is bátran megmondani Ma is aktuális lenne az a korlevele, amit 1947-ben, főispánként írt a járási és községi vezetőkhoz, s amelyben megtiltotta a kozpénzből rendezett banketteket, s a „fentről jovő" elvtársak pazarló megvendégelését

Ez a szókimondása okozza pályája torését hamarosan leváltják Földit nem tori le „bukása", elmegy egy vállalathoz kubikosnak, majd új lakóhelyén, Zsámbékon kinevezik társadalombiztosítási ellenőrnek, aztán a szomszéd kozségben megválasztják tanácselnoknek A jó tollú szerző érdekesen állítja elénk időközben elhunyt hősét, akiben a harcos kommunista alakját örökíti meg az utókor számára

Nők a történelemben

KERTÉSZ ERZSÉBET

Zrínyi Ilona

1643–1703

kb. 160 oldal + 8 oldal képmelléklet 124 × 183 mm, kötve
Ára kb. 28.– Ft
ISBN 963 09

A Zrínyi család állandó harcot folytatott nemcsak a törökök, hanem a Habsburgok ellen is, amiért nem léptek fel erélyesebben a birtokaikat közvetlenül veszélyeztető törökökkel szemben. A szülői ház légkörében Ilonára nagy hatással volt édesapja és nagybátyja, Zrínyi Miklós hadvezér és költő, akik életüket kockára téve szőttek összeesküvést a gyűlölt Habsburg-ház ellen. Az összeesküvést kegyetlenül megtorolták, Ilona apját is kivégezték. Ő ekkor már I. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem hitvese volt. Férjét korán elvesztette, két gyermekével, Juliannával és Ferenccel a zborói várban élt. Itt ismerkedett meg a nála 14 évvel fiatalabb Thököly Imrével, akit a kurucok, fiatalsága ellenére vezéruknek tartottak. Sok akadályba ütközött, míg a szerelmesek egybekelhettek. Ám Thököly hadiszerencséje hamar leáldozott. Ilona, férje oldalán részt vett a kuruc felkelés szervezésében, s amikor Thököly fogságba került három évig védte Munkács várát a császári csapatokkal szemben. A vár bevétele után a bécsi Orsolya-szüzek zárdájában tartották őrizetben. Három év múltán fogolycserével szabadította ki férje, aki időközben győztes csatákat vívott az osztrákok ellen. Ezután Törökországban éltek, hazájukba soha többé nem térhettek vissza.

LJUDMILLA KUNYECKAJA—KLARA MASTAKOVA

Krupszkaja

Oroszból fordította Hangay Sándor

Kb 192 oldal + 8 oldal képmelléklet 124 x 183 mm kötve

Ára kb 35,– Ft

ISBN 963 09

Krupszkaját többnyire csak úgy ismerik az emberek, hogy Lenin felesége és harcostársa volt. Kevésbé él a köztudatban, hogy ő is egyik alapító tagja a bolsevik pártnak, hogy pártmunkája mellett már a forradalom előtt elkezdte kidolgozni a marxista pedagógia alapjait.

A szerzők gondos forráskutatást végeztek. Felhasználtak a kortársak memoárjait is, idéznek Krupszkaja fennmaradt leveleiből, de mindenekelőtt emlékirataiból merítenek. Ennek köszönhető, hogy fiatalkori vívódásait, egyéniségének kialakulását közelebbről is megismerhetjük. Forradalmi tevékenysége mellett, fáradhatatlanul tanulmányozta a különböző nemzetiségű pedagógusok műveit. 1909-ben írott első pedagógiai cikkében nemcsak az oroszországi elmaradt iskolarendszert ostorozza, rámutatva a dolgozók gyermekeinek siralmas körülményeire, hanem beszámol berlini, bécsi tapasztalatairól is. Minden új iránt fogékonyan igyekezett a forradalom győzelme után irányítani a szovjet iskolarendszert, és sokat tett az új, szocialista kultúra megteremtéséért. A szerzők sok új részletet tárnak az olvasók elé, melyekből közelebbről megismerhetjük Krupszkajának Leninnel és az emberekkel való kapcsolatát, s ezáltal jobban megérthetjük e forrongó korszak eseményeit.

VITTORIO VIDALI

Bársonyos szemek

Olaszból fordította Hargitai Gyorgy

CONSUELO GARCÍA

Soledad Real élete

Spanyolból fordította Csuday Csaba
248 oldal + 8 oldal képmelléklet, 124×183 mm kotve
Ara 30,– Ft
ISBN 963 09 2535 4

A sorozatnak ez a kotete két érdekes, nem mindennapi nő életét mutatja be az olvasóknak

Vittorio Vidali konyvének hősnője, Tina Modotti 17 éves korában emigrált Amerikába Mexico városban tanulta meg a realista fényképezést, s elsőként orokítette meg a latin-amerikai metropolis nyomornegyedeinek, bádogvárosainak életét Baloldali művészi korokbe kerult, majd tagja lett a kommunista pártnak, otthona a latin-amerikai forradalmárok egyik találkozóhelye Amikor baloldali tevekenysége miatt kiutasították, egy ideig Berlinben, majd Moszkvában élt

A Nemzetkozi Voros Segély megbízásából mint tolmács, újságíró, előadó, sok országban, így hazánkban is megfordult 1935-ben Spanyolországba kuldik, ahol a polgárháború kitorése után Maria álnéven mint vezető ápolónő allt helyt a front első vonalaiban Elettársa, Vittorio Vidali, az Ötodik Ezred legendás hírű parancsnoka Tina Modotti 1939-ben a menekultek utolsó csoportjával lépte at a határt Hátralevő éveiben a spanyol polgárháború menekultjeinek segélyezését segítette Mexikóban, emellett folytatta újságírói tevékenységét

Consuelo García írása egy spanyol munkásnő sorsát eleveníti fel Az életrajz valójában a hősnő onvallomása, a riporterrel folytatott 300 órás beszélgetés eredménye

Apja írástudatlan vasmunkás, anyja vallásos előítéletekkel terhelt, tipikus kispolgár volt Soledad ebből a kornyezetből kiszakadva tagja lett a kommunista pártnak, majd 1936–1939-ben mint ápolónő végezte onfeláldozó munká-

ját a spanyol frontokon. A köztársaságiak leverése után Franciaországba menekült. Amikor visszatért hazájába, tevékenyen részt vett az illegális mozgalomban. Akaraterejét a Franco-rendszer börtönében töltött gyötrelmes évek sem törték meg, s kiszabadulása után egy volt politikai fogoly oldalán az illegalitásban küzdött tovább.

Szivárvány

IFJ. BARTA JÁNOS

Budavár visszavétele

256 oldal, szöveg közti képekkel, 124 × 210 mm, fűzve

Ára: 34,– Ft

ISBN 963 09 2485 4

A kiváló történész – az évfordulót kissé megelőzve – Budavár visszavételének véres krónikáját vetíti elénk. A szerző az ostrom és a rohamok krónikáján kívül olyan, a történelmi tudatban gyökeret vert kérdésekkel is foglalkozik többek között, mint a török hódoltság kori Budavár (török és magyar utazók szemével), hány magyar ajkú lakos élhetett a várban, akit a behatoló keresztények töröknek néztek és lemészároltak, idézi Schulhof Izsák keserű krónikáját a várban lemészárolt zsidók sorsáról. A könyv egyik központi kérdése: mi a mai magyar marxista történetírás álláspontja Budavár „felszabadításáról", amelyet azért kell idézőjelbe tennünk, mert a bevett várat egyszerűen nem engedték újra magyarrá lenni.

S ami még égetőbb vitakérdés: hol volt a magyar nép helye „két pogány közt"? Igaz-e, hogy bizonyos történelmi affinitás létezett a „vitéz törökök" és a „vitéz magyarok" között? Igaz-e, hogy a császári hadak magyarországi hadjáratai súlyosabb helyzetbe taszították megtizedelt népünket 1686 előtt és után? Hogy a fő ellenség a Habsburg-hatalom lett volna, nem a némiképp „rokon" török? A szerző szakít a XIX. századi romantikus törökbarátsággal, elemzi a felszabadulás utáni hazai marxista álláspontot is, amely ezt a tradíciót követte, kimutatva végül, hogy mind a török hódoltság, mind a császári hadak száskajárása egyként pusztította az országot, amely az 1690-es évek végére szinte sivataggá vált. S a Balassi Bálint által – joggal – dicsőített végvári magyar vitézek is „bőrölték" a parasztnépet, amely tehát minden oldalról csak rosszat várhatott. Külön ír a szer-

zó Thököly dilemmájáról is: a magyar nép ugyanis nem harcolhatott egyszerre két nagyhatalom ellen.

A budavári ostrom krónikája jó alkalom, hogy a szerző a XVII. századi magyar sorskérdéseket is a „helyére tegye".

NAGY LÁSZLÓ

A rossz hírű Báthoryak

(Második kiadás)
Kb. 256 oldal, szöveg közti illusztrációkkal
124 × 210 mm, fűzve
Ára: kb. 45,– Ft
ISBN 963 09 2621 0

Négy rossz hírű Báthory arcképét rajzolja meg érdekesen, lendületesen és kivételes bizonyító erővel Nagy László, aki a korabeli írásos dokumentumok és a magyar történelmi regényirodalom köztudatban is rögződött elemeit szembesíti a valósággal.

A legrosszabb hírű Báthory kétségkívül Erzsébet, a „csejtei szörny" – Nádasdy Ferencnek, a „fekete bégnek" az özvegye.

Ebben az írásában – akárcsak a következő háromban – a szerző visszanyúl a korabeli magyarországi és erdélyi forrásanyaghoz, ezek alapján igazítva ki a korábbi feldolgozások torzképeit. Az egészben az a megdöbbentő, hogy a levéltári források elemzése után szó sincs pszichopata szörnyetegről és szadistáról. Annál valószínűbb, hogy egy bírósági komédiával az özvegy birtokainak elkobzása, az asszony elevenen történő eltemetése volt bizonyos feudális nagyurak célja, s a terv hátterében Thurzó nádor állt.

Báthory Zsigmond arcképe következik másodikként. A szerző ebben az írásában erkölcstörténeti képet is nyújt; fehér foltja ez a magyar történeti irodalomnak. Véres kezű zsarnok helyett ugyanolyan abszolút fejedelmet láthatunk Báthory Zsigmondban, mint korának bármelyik más francia, itáliai vagy spanyol fejedelmében, machiavellistát, aki nem sokat habozik, ha politikai ellenfeleit kell vérpadra küldenie.

Báthory Gáborról éppen az ellenkezőjét állítják a források. A föld népe az orgyilkos merénylet után még évekig azt suttogta, hogy Gábris vitéz él még valahol. Alakját nagy történelmi regényíróink, Móricz Zsigmond és Makkai Sán-

dor szembeállították Bethlen Gábor alakjával. Az összehasonlítás nem volt kifogástalan, amikor Báthory Gábort vérengző, asszonyfaló és könnyelmű ifjúként ábrázolták, Bethlen Gáborban viszont a feddhetetlen reálpolitikust ünnepelték.

A negyedik arcképen Báthory Annát, az ecsedi boszorkányt látnánk – ha maradt volna róla egyáltalán hiteles ábrázolás. Azt sem tudjuk, szőke volt-e vagy barna, sőt születési évére is csak utalásokat találtunk. A Bethlen által rendezett boszorkányper valóban csak a nagy fejedelem hatalmi érdekeit szolgálhatta, hiszen a boszorkányság vádjában végül is elmarasztalt Annának haja szála sem görbült.

A négy arckép között nem találjuk Báthory István lengyel király portréját. Ő a magyar, de főként a lengyel történelmi emlékek ismerete szerint pozitív szerepet töltött be.

JOHN GILLINGHAM

A rózsák háborúja

Béke és konfliktus a 15. századi Angliában

Angolból fordította: Pálvölgyi Endre

320 oldal, szöveg közti képekkel, 124 x 210 mm, fűzve

Ára: 38,– Ft

ISBN 963 09 2593 1

Ami az angol középkori történelemről a magyar köztudatban gyökeret vert, az jószerivel Shakespeare királydrámáiból származik. De ugyanígy vannak vele az egymást követő angol nemzedékek is, akár III. Richárdra, a púpos szörnynek hitt véres királyra gondolnak, akár más uralkodókra vagy mellékszereplőkre.

Gillingham kiindulópontja is ez: Shakespeare mint történeti forrás – tökéletesen megbízhatatlan, akár Macbeth-ről van szó, akár V. Henrikről vagy III. Richárdról.

De milyen volt az „igazi" rózsák háborúja, amely mintegy lezárta az angol középkort a bosworthi csatamezőn, 1485 augusztusában? Semmiként sem súlyos pusztítások forrása, amely letarolta volna az angol vidéket. Voltaképpen három, egymást követő feudális belharc, amelyben – Engels szavaival – az angol főrendek „kölcsönösen agyonverték egymást", megnyitva az utat a mezőgazdaság tőkés átalakulása előtt.

S a harcban, való igaz, kis bandériumok vettek részt, amíg a szomszédos domboldalon békésen szántogattak a parasztemberek A városokat sem rombolták le ezek a véres „lovagi tornák", sőt a régi kozmondás sem áll erre a sokéves harcra, mintha „fegyverek kozott hallgatnanak a múzsák" Erre utal a konyv alcíme is „Béke és konfliktus a 15 századi Angliában"

Az érdekes eseménytörténeti mozaikok mellett számos a Shakespeare-királydrámákból oly ismerős történelmi alak jelenik meg előttunk, immár reális ábrázolásban

STAN STEINER

Szegény sápadtarcú

Angolból fordította dr Barabás Zoltán
Kb 240 oldal, szöveg kozti képekkel, 124 x 210 mm, fűzve
Ára kb 32,– Ft
ISBN 963 09 2598 2

A haladó szellemű amerikai publicista, aki már féltucat könyvet adott ki az Egyesült Államokban élő kulonféle etnikumú kisebbségekről (amerikai kínaiak, mexikói bevándorlók, Puerto Ricó-iak), ezúttal az amerikai délnyugat (főként Új-Mexikó és Arizona) indián népeinek sorsát elemzi Megközelítése nem elsősorban történeti tanúságtételek ezek, vagyis rovid bevezető után minden fejezetben megszólal valaki, és arról a nagyon is égető problémáról beszél a magnetofonba hogyan szennyezte be Amerikát a ‚szegény sápadtarcú", és hogyan szennyezi ma is

Némiképp hasonló a mű felfogása, mint a mai nyugatnémet „zöldeké", akik már nem pusztán a kornyezetet, hanem az emberi élet fennmaradását féltik a kulszíni fejtésektől, a nukleáris reaktoroktól, és ami az emberiséget ma leginkább izgatja· egy nukleáris holokausztól

A hopi és a navajo indiánok virágos nyelven beszelő szószólóin kívul megszólal a konyvben a Los Alamos-i laboratórium volt munkatársa és az Amerikai Atomenergia Bizottság tagja, Frank di Luzo, aki mélységesen kiabrándult – amúgy Szilárd Leó és Oppenheimer módjára – az „amerikai évszázadból" és az állami politikává emelt erőszakból

Az interjúk közé szőtt megjegyzéseiben Steiner visszatekint a fehérek és az indiánok három évszázados, tragikus

eseményekkel teli múltjára, két kultúra, két világnézet ütközésére, továbbá arra az ismert tényre, hogy a fehér ember, a „szegény sápadtarcú" jóformán letarolta a szűz természetet, amíg az indiánok mindig is harmóniában éltek vele.

A népmesék bája, a primitív közösségek mérhetetlenül komplikált, ősközösségi bölcsessége keveredik korunk legégetőbb kérdéseivel a könyv lapjain.

STANISŁAW KOMORNICKI

Varsó lángjai

Lengyelből fordította: dr. Kovács István

Kb. 296 oldal, szöveg közti képekkel, 124 x 210 mm, fűzve

Ára: kb. 40,– Ft

ISBN 963 09

A szerző – fedőnevén Nałęcz hadapród – az elsők között fogott fegyvert a náci megszállók ellen fölkelt Varsóban, 1944 augusztusában. Előbb naplójegyzeteket vetett papírra minden este, amikor Varsó felett vörösre festették az eget a lángok, később a fegyverropogás, az éjjel-nappal egyaránt vad elkeseredéssel vívott harcok, a halottak halmai, a zuhanóbombázók sivítása egybeolvadt; Komornicki ekkor is igyekezett kronologikus sorrendet tartani. Tizenéves kis hősök hullottak el mellette, és igazán csodával határos módon maradt életben a varsói felkelés talán legkiválóbb krónikása.

Az európai fővárosok között Varsó volt az a metropolisz, amely a legsúlyosabb károkat szenvedte; Komornicki naplójegyzeteiből kiderül: egyáltalában semmi csodálnivaló sem volt benne, hogy a háború utáni népi kormányzat kissé távolabb akarta felépíteni az áttekinthetetlen romhalmazzá vált fővárost, amelyből kormos téglahalmokon, alattomos aknákon és porfelhőkön kívül valóban nem maradt semmi.

Felvonulnak előttünk Komornicki bajtársai, akik szánalmas fegyvereikkel, házilag készített gránátokkal náci Tigrisek lánctalpai elé vetették magukat: Spanyol, Tarzan, a kis Józio, Kalauz és a többiek; mindegyikükéé pompás jellemrajz egy egészen rendkívüli szituációban, olyan heves utcai harcokban, amelyekre a második világháború során csak egyetlen helyen volt példa: Sztálingrádban.

Az utószóból derül ki, hogy Komornicki, akinek sikerült átúsznia a Visztulát a szovjet csapatokhoz (a harcok köz-

ben egyszer már átúszott rajta a golyózáporban), később részt vett az Odera menti német front áttörésében és Berlin elfoglalásában.

A szubjektív hangvételű, néhol hihetetlen történet Varsó pusztulásának tragikus eseményeit vázolja fel. Néhány rongyos, éhező, szinte fegyvertelen fiú hőstörténetén keresztül kapunk képet a fasizmus embertelenségéről.

Közgazdaság, világgazdaság

Világgazdaság

CIEPIELEWSKI–I. KOSTROWICKA–Z. LANDAU–
J. TOMASZEWSKI

A világ gazdaságtörténete

A kapitalizmus kialakulásától 1980-ig

(Második átdolgozott, bővített kiadás)

Lengyelből fordította Kovács Katalin

Kb 608 oldal, 168 x 238 mm, kötve

Ára kb. 150,– Ft

ISBN 963 09 2574 5

A XIX–XX. század világgazdaságának története, ha avatatlan kutató közelíti meg, ingovány, amelybe nagyon könnyű beleveszni. Köteteket lehetne írni csupán egyetlen részterületéről (például a válságokról). A négy lengyel kozgazdász arra vállalkozott, hogy egyetlen könyvben foglalja össze az utolsó kétszáz év gazdaságtörténetét Nem országok szerint követik nyomon az eseményeket. Folyamatokat, jellemző tendenciákat ragadnak meg, ezek érvényre jutását, specifikumait keresik az egyes országokban.

A könyv tartalmát lehetetlen címszavakban összefoglalni, annyi változáson ment át a világgazdaság az elmúlt két évszázadban. Ipari forradalom, gyarmatosítás, a tőkés nagyhatalmak kifejlődése, két világháború, pusztító gazdasági válságok a tőkés világban, a szocialista tábor létrejötte és dinamikus fejlődése . . .

Mire a könyv végére jutunk, ismerőseink mindezek a fogalmak, tartalmuk kivetíti elénk a múlt és a ma világgazdaságának képét. A gazdasági kérdésekben otthonosan mozgó olvasó pedig egységes rendszerré foglalhatja összse a tanulmányai során felhalmozódott ismeretanyagot A kötet az 1974-es első kiadáshoz képest új fejezetekkel bővült, így egészen napjainkig elemzik a szerzők a világgazdaság fejlődését.

INOTAI ANDRÁS

Válaszúton az Európai Gazdasági Közösség

Kb 320 oldal 142 x 197 mm fűzve
Ara kb 80,– Ft
ISBN 963 09 2587 7

A nyugat-európai integráció az 1980-as évek elejére tobb szempontból fejlődése minőségileg új szakaszának határára érkezett Egyrészt az integráció 25 évvel ezelőtt meghirdetett alapelveivel osszhangban álló belső fejlődés lehetőségei gyakorlatilag kimerultek, egyes elképzelések megvalósítása során újszerű ellentmondások jelentkeztek

Másrészt, a megváltozott világgazdasági helyzet eredményeként – a kapitalizmus 200 éves történetében első ízben – a tőkés világ novekedési kozpontja egyértelműen eltolódott Nyugat-Európáról A belső ellentmondások és a kulgazdasági-kulpolitikai érdekkulonbségek hatására észrevehetően nő az Egyesult Allamokkal és a Japánnal való kapcsolatokban a konfliktusgóc, ami a tőkés vilag érdekellentéteinek éleződésére, ugyanakkor a koordináció és kooperáció újabb eszkozeinek alkalmazására is vezet

A szerző e kotetében elsősorban prognosztikai jellegű munkára, vagyis egy jovőkép felvázolására vállalkozott Nem tekintette feladatának, hogy a nyugat-európai integráció történetét reprodukálja, működési mechanizmusát, eredményeit, problémáit ismertesse (ezt más írások már megtették) A nyugat-európai integráció meghatározott neuralgikus pontjait, a fejlődés, a minőségi továbblepés teruleteit vizsgálja, ahol egyértelműen előtűnik a kovetkező másfél évtizedben várható fejlődés néhány meghatározo eleme Ebbe a várható jovőképbe ágyazza bele az EGK es a szocialista országok, koztuk Magyarország kapcsolatait, az egyuttműkodés lehetséges teruleteit, a gazdasági kapcsolatok fő vonalait

Ez a kotet a magyar szakirodalomban eddig hiányzó teruletet térképez fel, sokakat érdeklő kérdésekre ad magyarázatot, és nem utolsósorban a magyar kulgazdasági politika alakításával kapcsolatos elképzelésekhez is hasznosan hozzájárul

R A FARAMAZJAN

Az Egyesült Államok hadigazdasága

Oroszból fordította Nagy Józsefné

Kb 240 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ara kb 40,– Ft

ISBN 963 09 2631 8

Faramazjan konyve sokoldalú és tudományosan megalapozott elemzést ad az Egyesult Államok fegyverkezéséről, és ezzel kapcsolatban elsősorban a hadiiparról a második világháború utáni időszakban

Bemutatja a gazdaság és a tudomány eddig soha nem látott mértékű militarizálásának folyamatát, adatszerűen mutatja ki a fegyverkezési hajsza tényeit, s mindebben az Egyesult Államok hadiiparának a profitnovelés szolgálatában betoltott elsőrendű szerepét Foglalkozik a túlhajtott fegyverkezés társadalmi és szociális kovetkezményeivel, mind az Egyesult Államokban, mind a NATO szovetségeseinél, mind pedig a Nyugat által „támogatott" fejlődő országokban

A szovjet szerző konyve nagyon időszerű és fontos mű Az általa vázolt helyzetet igen sok – minden esetben nyugati forrásokból származó – adattal és konkrét tényekkel (amerikai vezetőknek, politikusoknak, tudósoknak a sajtóban megjelent megnyilvánulásai stb) támasztja alá

Napjainkban, amikor az Egyesult Államok politikája ismét a „hidegháború" szellemét idézi fel, amikor a tomegpusztító fegyverek gyártását és Európában való elhelyezésuket is szorgalmazza, ugyanakkor békeszólamokkal is igyekszik valódi szándékait leplezni, Faramazjan konyve hozzájárulhat ahhoz, hogy a magyar olvasók is a valóságnak megfelelően lássák az amerikai imperializmus féktelen fegyverkezését, annak gazdasági alapját és indítékait

NICHOLAS FAITH

A svájci bankok rejtélyes világa

Angolból fordította Szőke Magdolna

Kb 384 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára kb 60,– Ft

ISBN 963 09

A szerző az angliai Oxfordban él, számos rangos kozgazdasági folyóirat munkatársa volt, majd a televízió közgazdasági szakértőjeként dolgozott. Eddig megjelent konyveiben a nemzetközi pénzvilág rejtelmeivel foglalkozott

Nicholas Faith rövid, de informativ áttekintéssel vezeti be az olvasót a svájci bankrendszer kialakulásának tobb évszázados történetébe, és a banktörténeti ismereteken kívül általános kultúrtörténeti tájékoztatót is ad a korszakról

Részletes és hiteles magyarázatot kapunk arra, hogy „kezdettől fogva" miért és hogyan kerültek éppen a svájci bankok a nemzetközi pénzvilág középpontjába

Hiteles és tárgyszerű dokumentumok erejével bizonyítja, hogy a svájci bankok különleges szolgáltatásaihoz, szinte évszázadok óta, a nemzetközi szinten általánosult „bank-titok" asszociáció – megalapozatlan és indokolatlan Logikusan, ugyanakkor szellemesen elemzi, hogy különbozó nemzetek miért tartalékolják pénzüket Svájcban

Faith behatóan foglalkozik a svájci bankok jogalkotási rendszerével, felhívja a figyelmet annak gyakran oncélú fonákságaira. A „három nagy"-ot, azaz korunk legjelentősebb három svájci pénzintézetét különleges eseteik leírásával fűszerezve mutatja be.

A szerző ismerteti a két világháború közotti bankugyletek történelmi és politikai hátterét Részletesen szól a második világháború éveiről, eseményeiről is Számtalan példával bizonyítja, hogy a svájci bankok szorosan egyuttműködtek a fasiszta Németországgal, támogatva a német tőke menekülését és biztonságos elhelyezését

Rámutat arra is, hogy tévhit volt csupán a svájci bankok biztos menedéknyújtása a nácizmus üldözötteinek vagyonmegőrzésére

Nicholas Faith banktörténeti ritkaságok, hírhedt pénzügyi botrányok feldolgozásától sem riad vissza Mindezeket élvezetes stílusa, kellemesen ironikus hangvétele izgalmas olvasmánnyá alakítja.

A konyv – amely a svájci bankvilág mítoszának leleplezése – az olvasók széles korű és általános érdeklődésere tarthat számot

IZIKNÉ HEDRI GABRIELLA

A szocialista együttműködés távlatai

Kb 176 oldal, 124 x 183 mm, fűzve
Ara kb 30,– Ft
ISBN 963 09 2614 8

Az európai szocialista országok egyetértenek abban, hogy kapcsolatrendszeruk módszereit, intézményeit az intenzív fejlődési szakasz kovetelményeinek megfelelően korszerűsíteniuk kell Izikné Hedri Gabriella – tobb sikeres konyv szerzője – a szocialista országok kozotti ideológiai, gazdasági, politikai, katonai egyuttműkodés komplex rendszeréből kiindulva vizsgálja a minőségi változás korát élő szocialista kozosség jovőbeni fejlődésének útját, a tagországok kozotti kapcsolatrendszer korszerűsítésének irányait és módjait Választ keres olyan kérdésekre, hogy miképpen hozhatók jobban osszhangba a nemzeti érdekek egymással és a kozosségi érdekekkel, milyen egységes és országonkénti sajátos megoldások kínálkoznak, milyen kompromisszumok kothetők, hogyan befolyásolja egymást a gazdasági, a katonai, a politikai és az ideológiai egyuttmúkodés Vizsgálja a valóban szocialista, időtálló értékrend jobb kimunkálásának és határozottabb megvalósításának lehetőségeit Kifejti, hogy a szocialista kozosségnek a kulvilággal való minél hatékonyabb kapcsolatepítés az előnyos és felvázolja az ilyen kapcsolatfejlesztés további lehetőségeit

A konyv a kulgazdaságtan, a kulpolitika-tudomány szakértőinek, egyetemi hallgatóknak és mindazoknak szol, akik az országok békés egyuttműkodésének, a szocialista társadalmak további demokratikus fejlődésének, életunk minőségi javításának útjait keresik

K. M. BOGOLJUBOV

A Szovjetunió élelmiszerprogramja

Oroszból fordította Varsádi Zsuzsa
200 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára 32,– Ft
ISBN 963 09 2586 9

A könyvből az SZKP 1982 májusi kozponti bizottsági plénumán elfogadott és 1990-ig szóló élelmiszerprogramot ismerhetjük meg.

Bogoljubov reálisan és sokoldalúan elemzi a jelenlegi időszakra kialakult helyzetet, és azokat a szerteágazó okokat, amelyek szükségessé tették az új élelmiszerprogram kidolgozását. A szovjet mezőgazdaságban és élelmiszertermelésben az igen jó eredmények ellenére, az elmúlt két évtizedben a fejlődés nem volt megfelelő utemű, ezért a lakosság növekvő igényeit és a kulonbozó iparágak mezőgazdasági eredetű nyersanyagszukségleteit nem tudta megfelelően fedezni

A szerző elemzően bizonyítja, hogy az új program az 1965 évi márciusi központi bizottsági plénumon kidolgozott agrárpolitikai irányvonal megvalósításának kritikai értelmezésén nyugszik Átfogóan, elemzően és mégis népszerűen ismerteti az élelmiszerprogramot, a széles kozvélemény számára. Külön foglalkozik a falusi életviszonyok korszerűsítésével.

A könyv helyes irányú informáló szerepét noveli, hogy a szovjet agrár- és élelmiszerhelyzettel kapcsolatosan sok a rendszerezetlen, ellentmondó részinformáció, és az olykor tudatosan félrevezető nyugati propaganda is érezteti hatását

Bogoljubov tárgyilagosan fejti ki témáját, konyve a nem szakember számára is érthető stílusban íródott

A kötet tartalmazza Nyikolaj Tyihonov, az SZKP KB Politikai Bizottsága tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke beszámolóját, amely az SZKP Kozponti Bizottságának 1984. október 23-i plénumán hangzott el

KOSTA MIHAILOVIĆ

A jugoszláv gazdasági valóság

Szerbből fordította: dr. Szűcs Gábor
Kb. 240 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: kb. 45,– Ft
ISBN 963 09 2558 3

A neves jugoszláv közgazdász e könyvében a jugoszláv gazdaság jelenlegi nehézségeinek okait kutatja. A nyolcvanas évek elejének világgazdasági válsága ugyanis igen érzékenyen érintette Jugoszláviát, s számos olyan probléma került felszínre, amely korábban (míg „jól mentek a dolgok") rejtve maradt.

Mihailović részletesen elemzi az ország gazdaságának a felszabadulás utáni fejlődését, rámutatva arra, hogy egyrészt indokolatlanul korán tértek át a fejlesztés extenzív szakaszáról az intenzív szakaszra, másrészt a rendkívül erős fogyasztói hajlamoknak engedve, a fogyasztás növekedése meghaladta a termelés által lehetővé tett szintet. A bajokhoz hozzájárult a köztársasági (helyi) és a szövetségi (közös) érdek közti ellentmondás is. A gazdasági rendszer nem volt képes arra, hogy elősegítse a közérdek érvényesülését. A hazai erőforrásokat nem használták ki megfelelően, s ez döntő mértékben járult hozzá a fizetési mérleg hiányához, az ország eladósodásához.

A szerző mindezek ellenére nem pesszimista. A valós helyzetről illúziók nélkül, számos közgazdász kollégájával vitatkozva fejti ki nézeteit, rámutatva a szakemberek felelősségére a gazdasági rendszer kialakításában. Reális, a jugoszláv sajátosságoknak megfelelő megoldásokat javasol, melyek révén erőteljesebben érvényesülhetnek a szocialista társadalom előnyei.

Mihailović könyve nem csupán hazája gazdasági szakembereinek, de a szocialista Jugoszlávia iránt érdeklődők növekvő táborának is hasznos, sok szempontból tanulságos olvasmány.

NYITRAI FERENCNÉ DR.

A magyar gazdaság negyven éve

Kb. 400 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb. 90,– Ft
ISBN 963 09 2570 2

A felszabadulásunk 40. évfordulójára megjelenő könyv történelmi jelentőségében, méltóan és reálisan mutatja be népgazdaságunk negyvenéves fejlődését, a fejlődés során elért eredményeket és a felmerült nehézségeket, problémákat.

A könyv első részében a szerző nyomon követi a magyar gazdaság helyzetét a második világháború előtti időszakban. Az 1938. évet tekinti alapnak, s ehhez mérten vizsgálja a háborús években bekövetkezett változásokat egészen a felszabadulást követő államosításokig. E rövid áttekintés után tárgyalja a helyreállítás éveit s az államosításokat követő időszak főbb eseményeit. Kulcsponti kérdésként vizsgálja az ipar államosításának hatását, a mezőgazdaság szocialista átszervezését, valamint a termelő és szolgáltató infrastruktúra kiépítését.

A továbbiakban a gazdaság helyzetének megszilárdulását az 1949–1950. évet követően főbb időszakonként elemzi, a termelés és az értékesítés alakulását, valamint ennek meghatározó tényezőit: a munkaerőhelyzetet, az állóeszközök gyarapodását, a technikai színvonal változásait. A gazdaság legjelentősebb ágait: az ipart, a mezőgazdaságot, az építőipart, valamint az ún. tercier ágazatokat részletesebben is vizsgálja a szerző. Elemzi a gazdaság szerkezetét és ennek változási tendenciáit. Mindezeket a folyamatokat nemzetközi összehasonlításban is tárgyalja.

Külön fejezet foglalkozik a könyvben Magyarország fokozódó részvételével a nemzetközi munkamegosztásban,

országcsoportok szerint (fejlett tőkés, fejlődő és szocialista országok) részletezve.

A könyv zárófejezete röviden áttekinti a gazdasági fejlődés társadalmi vonatkozásait. Felvázolja az ország lakossága életszínvonalának és életkörülményeinek alakulását, s ezek visszahatását a gazdasági fejlődésre; a társadalmi szerkezetben bekövetkezett módosulásokat s ezek főbb tényezőit.

HAVASI FERENC

Gazdaságpolitika – gazdaságirányítás

300 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: 50,– Ft
ISBN 963 09 2605 9

A könyv Havasi Ferencnek – a Politikai Bizottság tagjának, a Központi Bizottság titkárának – az 1977–1984-es években elmondott beszédeiből és megjelent cikkeiből ad válogatást. Ebben az időszakban a gazdasági tevékenység nehezebb és bonyolultabb külső és belső feltételei és az intenzív fejlődési pályára történő átállás kényszere különösen nagy erőpróba elé állította a magyar gazdaságot. 1978 végén olyan válaszúthoz érkeztünk, amikor dönteni kellett, hogy milyen megújított gazdaságpolitikai gyakorlattal válaszolunk eredményesen a világgazdasági kihívásra. Havasi Ferenc beszédeiből, cikkeiből feltárulnak a változtatás körülményei, indokai, a hét év óta követett gazdaságpolitikai irányvonal fő céljainak jellemzői, összefüggései éppúgy, mint a megvalósításként folytatott munka eredményei, gondjai. Külön érdeklődésre tarthatnak számot a nemzetközi fizetőképesség megőrzésében, az egyensúlyi helyzet javításában, a teljesítmények növelésében, a gazdálkodás javításában elért eredmények, az életszínvonal társadalmi méretű védelméért, az életkörülmények javításáért tett erőfeszítések. A könyvben nyomon követhetők a gazdaságpolitika fő céljainak megvalósítását szolgáló ár- és szabályozórendszerben, a központi irányításban, valamint a vállalati szervezeti rendszerben létrejött változások is.

A kötet foglalkozik az utóbbi hét év stratégiai jellegű döntéseinek legfontosabb kérdéseivel, így például a külgazdasági stratégiával, a KGST felsőszintű értekezleteinek

határozataiból adódó feladatokkal, a párt ipar- és agrárpolitikájával, valamint a műszaki fejlesztéssel kapcsolatos fontosabb követelményekkel.

Az 1979 óta követett gazdaságpolitikai irányvonalban megszabott, valamint a gyakorlat által felszínre hozott és mozgósítható tartalékok napjainkban már kimerülőben vannak, a népgazdaság újabb fordulóponthoz érkezett.

Az előttünk álló korszakos jelentőségű gazdasági feladatok az eddiginél is nagyobb követelményeket támasztanak. A kötet a jelenlegi gazdasági helyzetet elemző és a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésének fő irányait is bemutató beszédekkel, cikkekkel zárul.

Tanulmányok gazdaságunk helyzetéről és fejlődésünk problémáiról

Szerkesztette és bevezetéssel ellátta: Hoch Róbert

Kb. 240 oldal, 142 × 197 mm, fűzve

Ára: kb. 30,– Ft

ISBN 963 09

Az MTA Közgazdaságtudományi Intézete munkatársaiból alakult szerzői kollektíva 11 tanulmánya a magyar gazdaság helyzetével, elért eredményeivel és a további fejlődés lehetőségeivel, kérdéseivel foglalkozik. A megközelítés módja kritikai, a tanulmányokban bírálják a múltbeli gazdaságpolitikát, felvetik a gazdaságvezetés, a központi irányítás általuk megítélt hiányosságait.

Erdős Tibor a magyar gazdaság helyzetét értékeli a növekedési ütem, a beruházások és hatékonyságuk, valamint az új növekedési pálya kérdéseit vizsgálva. Hegedüs Miklós gazdasági növekedésünk és a természeti erőforrások összefüggéseit kutatja a következő évtizedekben. Kovács Ilona életszínvonal-politikánk alakulását elemzi az V. és a VI. ötéves terv időszakában. Kovács János és Virág Ildikó a foglalkoztatottság, a termelési struktúra és az infrastruktúra kérdéseit vizsgálja. Földes Károly a magyar nemzetgazdaság és a világpiac összefüggéseit tárgyalja. Major István elemzi a strukturális változásokat, feszültségeket, a gazdaságpolitika és a központi irányítás periodikus változásait az elmúlt hat évben. Tényi György a gazdaságpolitikai korszakváltással és a beruházási szerkezettel foglalkozik. Fa-

csády Júlia a külkereskedelmi árakhoz igazodó árképzés hatását elemzi tőkés viszonylatú exportunkra. Majoros Pál a termékszerkezet-váltás vizsgálata kapcsán rámutat a szerkezet dinamikus változását akadályozó tényezőkre is. Somorjainé Blanár Éva Magyarország tőkés viszonylatú ipari kooperációs kapcsolatait mutatja be. Kornai János vizsgálja az árrendszert és a pénzügyi szabályozást, a koncentráció és dekoncentráció kérdését, a nem állami szférát, a gazdasági mechanizmus összefüggését a növekedés ütemével és arányaival.

BERNÁT TIVADAR–BORA GYULA–KALÁSZ LAJOS–KOLLARIK AMÁLIA

Magyarország gazdaságföldrajza

Kb. 360 oldal + ábrák, 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb. 80,– Ft
ISBN 963 09

Évek óta hiányzik a könyvespolcokról egy Magyarország gazdaságföldrajzát bemutató könyv. Ezt a hiányt pótolja a négy szerző vállalkozása, amely közérthető formában, átfogó ismereteket nyújt a magyar társadalom és gazdaság területi szerkezetéről, regionális fejlődéséről. Ennek a térszerkezetnek sok összetevője és még több befolyásoló, alakító tényezője van. A szerzők a térszerkezetet meghatározó fontosabb ágazatok földrajzának bemutatására törekszenek. Leírják az egyes ágazatok területi elhelyezkedését, bemutatják a térbeli elrendeződés okait. Vázolják a területfejlesztési politika gyakorlatban megvalósított tapasztalatait.

A kötet témakörei: a természetföldrajzi adottságok, erőforrások értékelése; népesség, közigazgatás, település és infrastruktúra; a gazdaság fejlődése, területi szerkezete, a népgazdasági ágak: az ipar, az élelmiszer-gazdaság, közlekedés, idegenforgalom területi elhelyezkedése; a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, külkereskedelem; a gazdasági körzetesítés kérdése, a tervezési gazdasági körzetek.

A nagy ismeretanyagot mintegy félszáz diagram, kartogram, valamint két színes térkép teszi áttekinthetőbbé.

Mit kell tudni az 1985. évi népgazdasági tervről?

Írta: Bagota Béla–Garam József
200 oldal, 130 x 196 mm, fűzve
Ára: 18,– Ft
ISBN 963 09 2634 2

Ez az 1985. évi tervről szóló könyv két szempontból is fontos olvasmány lehet a gazdasági kérdések iránt érdeklődők számára. Először azért, mert az 1984. év gazdaságilag – enyhén fogalmazva – nem kezdődött valami jól. Az ipari termelés növekedése ugyan gyorsabb volt, mint a megelőző években, de a mezőgazdaságban az 1983-as aszály az év elején is folytatódott, s csak a fokozott erőfeszítések és jobbra fordult időjárás hatására váltak kedvezőbbé a mezőgazdasági eredmények. A gazdaságok rendelésállománya sem változott alapvető mértékben, s az igencsak lassan módosuló-javuló tőkés konjunktúra sem könnyítette meg eladási lehetőségeinket. Sokat kellett tehát tennünk annak érdekében, hogy az 1984. évre előirányzott feladatokat minél maradéktalanabbul teljesíteni tudjuk, s ezzel megfelelő bázist teremtsünk az 1985. évi tervek kidolgozásához.

A második ok, ami miatt a könyv érdeklődésre tarthat számot az, hogy 1985 a VI. ötéves terv utolsó éve, azaz a VII. ötéves terv báziséve. A VII. ötéves tervben kitűzhető célok szempontjából tehát rendkívül fontos, hogyan is alakul gazdaságunk az 1985. évben. Feladatokról, előirányzatokról és az előirányzatok közötti összefüggésekről nyújtanak elemző ismereteket a szerzők.

Gazdaságpolitikai füzetek

HORVÁTH LÁSZLÓ

Vállalkozás, vezetés, gazdálkodás

Kb. 144 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: kb. 20,– Ft
ISBN 963 09

A könyv a korszerű vállalati gazdálkodás aktuális kérdéseivel foglalkozik. Ezeket nem valamiféle elvont, időtlen elméleti alapról közelíti meg – bár a tárgyalt témákkal kapcsolatban tömör elméleti alapozást is ad. A téma választását a nyolcvanas évek bizonytalan, kockázatokkal terhelt, váratlan eseményekben bővelkedő világgazdasági, társadalmi, politikai helyzete motiválta, továbbá a hazai gazdaságirányítási rendszer változásai, a vállalati önállóság növekedése, a demokratikus vezetési módszerek terjedése.

Az első fejezetekben a szerző a vállalati önállóságot, annak értelmezését világítja meg, belehelyezve a nyolcvanas évek új gazdaságirányítási rendszerébe. Képet ad az önállóság tartalmáról, a kollektíva szerepéről, de az önállóság környezeti, társadalmi korlátairól is. Bemutatja, hogy a szocialista vállalat mennyiben és milyen módon vállalkozó karakterű, hogy melyek a vállalkozás kockázatai és a szocialista vállalat számára milyen gazdasági vagy éppenséggel morális korlátok ismerhetők fel. Kiemelten foglalkozik az innovációs készséggel, a vállalkozás egyik fontos feltételével.

Horváth László kiemeli a stratégiai gazdálkodás, vezetés és ezzel összekapcsoltan a vállalati tervezés fontosságát. A kidolgozott stratégia teszi lehetővé egy-egy vállalat számára, hogy hosszú távú folyamatokban, a jövőt is előre látva, a bizonytalanságból adódó kockázatokra is felkészülve dolgozhasson. A stratégiai típusú gazdálkodás és vezetés

ilyen módon szilárd alapokra épül, amelyet nem ingathat meg a pillanatnyi gazdasági dekonjunktúra és nem ösztönöz könnyelmű kalandokra az átmeneti fellendülés.

PAPP SÁNDOR

A mezőgazdasági ipar: ellenfél vagy partner?

156 oldal, 142×197 mm, fűzve
Ára: 25,– Ft
ISBN 963 09 2546 X

Az 1968-as gazdaságirányítási reform után fokozatosan bontakozott ki a mezőgazdaság ipari tevékenysége. Az utóbbi években lassan csökkentek e tevékenység adminisztratív korlátai. Nem szűntek meg azonban a megítélésével kapcsolatos viták. A közvéleményt még a közelmúltban is befolyásolták a különböző fórumokon publicitást kapó és nagy visszhangot kiváltó, főként a korábbi évekre jellemző egyes túlkapások.

A szerző sok adat felhasználásával bizonyítja, hogy a mezőgazdaság ipari tevékenysége – a problémák mellett – pozitív szerepet tölt be a népgazdaságban. Megcáfolja a közvéleményben elterjedt olyan hiedelmeket, hogy a termelőszövetkezetek ipari üzemeiben az átlagkeresetek nagyobbak, mint az állami iparban, hogy az ipar munkaerőgondjaiért a termelőszövetkezetek a felelősek.

Részletesen elemzi a mezőgazdasági ipari tevékenység nagyobb jövedelmezőségének, az egyes hatékonysági mutatók kedvezőbb alakulásának okait, a szabályozórendszer ebben játszott szerepét. Kimutatja, hogy a jó eredmények alakulásának fő oka a költségérzékenyebb, a vállalkozás típusú gazdálkodásra jobban ösztönző szabályozás.

Befejezésül az ipari tevékenység továbbfejlesztésének irányait vizsgálja a szerző.

Nemzetközi kérdések, nemzetközi munkásmozgalom

Nemzetközi munkásmozgalom

KONSZTANTYIN CSERNYENKO–
MIHAIL GORBACSOV

A fejlett szocializmusért

Az SZKP stratégiájának és taktikájának néhány időszerű kérdéséről

Oroszból fordította. Hitseker Mária

112 oldal, 124 x 183 mm, fűzve

Ára: 12,– Ft

ISBN 963 09 2646 6

A kötet három dokumentumot tartalmaz. Közli Konsztantyin Csernyenko, az SZKP főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke, „Érjük el a fejlett szocializmus követelményeinek szintjét" című cikkét, és üdvözletét az 1984. december 11-i ideológiai tanácskozás résztvevőihez, valamint M. Sz. Gorbacsovnak ugyanezen a tanácskozáson elhangzott felszólalását.

ANDREJ GROMIKO

A békéért, a biztonságért

Oroszból fordította Hitseker Mária

Kb. 160 oldal, 142 x 197 mm, kötve

Ára kb 20,– Ft

ISBN 963 09

A kötet a Szovjetunió külügyminiszterének az utóbbi öt évben elhangzott beszédeiből és folyóiratokban publikált írásaiból ad válogatást. Az ENSZ-ben, az SZKP és a szovjet állam legfelső fórumain elhangzott beszédek mellett olvashatók még a kötetben a Madridi Találkozón, a Stockholmi Konferencián elmondott felszólalásai, valamint a magyarországi látogatások alkalmával mondott beszédei is

WOJCIECH JARUZELSKI

Válogatott beszédek

Lengyelből fordította: Domány András

Kb. 160 oldal, 124 x 183 mm, fűzve

Ára: kb. 20,– Ft

ISBN 963 09

A kötet a lengyel vezető 1980 októbere óta elhangzott legfontosabb beszédeiből közöl válogatást. A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának plénumain, a vajdasági és az országos értekezleteken tartott beszédek mellett olvashatók még a kötetben rádió- és televízióbeszédek, valamint interjúk is. A válogatás dokumentálja azt a rendkívüli erőfeszítést, amit a lengyel párt- és állami vezetés, személy szerint Wojciech Jaruzelski a lengyelországi válság felszámolása és a konszolidáció érdekében kifejtett.

A Román Kommunista Párt XIII. kongresszusa

Kb. 96 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára: kb. 15,– Ft

ISBN 963 09 2642 3

1984. november 19. és 22-e között ülésezett a Román Kommunista Párt XIII. kongresszusa. A kötet tartalmazza a kongresszus dokumentumait: a Központi Bizottság jelentését, a kongresszus határozatát és a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának üdvözletét, Nicolae Ceauşescu zárszavát, valamint a Román Kommunista Párt vezető testületeibe újonnan választottak névsorát.

*

Mit kell tudni a szocialista országokról?

Írta: Kurucz István és Hetényi Pál

(Második kiadás)

Kb. 240 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára: kb. 30,– Ft

ISBN 963 09

Gazdag tényanyaggal ismerteti a könyv minden egyes szocialista ország rövid történetét, a szocialista építés módszereit, sajátosságait, népességét, gazdaságát, az ipar, a mezőgazdaság, a szolgáltatás, a közlekedés és szállítás, valamint a külkereskedelem legfontosabb adatait, kulturális életét, oktatási rendszerét, állami felépítését, a pártok és a tömegszervezetek helyzetét.

Végül a könyv foglalkozik a Varsói Szerződés Szervezetének politikai és katonai tevékenységével, valamint a KGST munkájával.

Nemzetközi kérdések

Az ENSZ napjainkban

Szerkesztette: Simai Mihály
Kb. 352 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb. 50,– Ft
ISBN 963 09

A kötet az Egyesült Nemzetek Szervezete fennállásának 40 évfordulójára készült. Szerzői a világgazdaság, a nemzetközi kapcsolatok problémáinak legkiválóbb magyar szakértői és diplomáciánk jeles személyiségei – többek között Simai Mihály, Hollai Imre, Prandler Árpád. A tanulmányok elemzik és előrejelzik, hogy milyen szerepet tölt be az ENSZ századunk utolsó évtizedeiben az emberiség sorskérdéseinek megfogalmazásában és megoldásában.

A szerzők kiindulópontja az, hogy ha az emberiség elkerüli a nukleáris világkatasztrófát (s ennek lehetősége a mai nemzetközi erőviszonyok és politikai feltételek között megvan), az ENSZ szerepe a nemzetközi kapcsolatok rendszerében növekedni fog. A békés egymás mellett élés körülményei között fontos politikai és gazdasági, műszaki-tudományos, egészségügyi, kulturális és más problémák megoldását az intézményesített nemzetközi együttműködések keretében kell keresni.

Igaz, az államok érdekeltsége és érdekei az egyes kérdésekben nagyon is különbözőek. Még azok az államok sem keresik egyforma intenzitással az intézményesített formákat, amelyek gazdasági súlyuknál, politikai jelentőségüknél fogva képesek a nemzetközi viszonyok közvetlen formálására. Minden ország érdekelt azonban abban, hogy fejlődését, társadalmi berendezkedését külső tényezők ne zavarják. Valamennyi ország érdekelt nemzetközi politikai–gazdasági biztonságának fenntartásában és erősítésében.

Ez a törekvés már a mai világban is csak a nemzetközi együttműködés révén juttatható érvényre súlyos konfliktusok nélkül.

Sandinisták

Spanyolból fordította Kiss Judit, Koroncz Ágnes, Merán István és Sajti Zsolt

328 oldal, szöveg közti képekkel, 142 x 197 mm, fűzve

Ára 40,– Ft

ISBN 963 09 2579 6

A könyv a nicaraguai forradalom vezetőinek írásaiból, beszédeiből, interjúiból válogatva mutatja be a harcoló Nicaragua népének fél évszázados kuzdelmét az észak-amerikai imperializmus és a Somoza-diktatúra ellen

Augusto César Sandino gerillaháborúja (1927–1934) jelentette Nicaraguában a felszabadító háború kezdetét Sandino írásai és egy vele készített interjú mutatják be ezt a korszakot. Ezt követik Carlos Fonseca Amadornak, a Sandinista Nemzeti Felszabadítási Front alapítójának írásai az 1960–1970-es évekből, aki korának igen mély marxista–leninista elemzését végezte el hazájáról, feldolgozva a latinamerikai gerillakísérletek tanulságait is, és kikovácsolta a sikeres forradalmi stratégiát. Ezek a dokumentumok az 1950–1970-es évek mozgalmas, kísérletező, kudarcokon, bukásokon át a néphez eljutó, forradalmi stratégiát kikovácsoló Sandinista Front történetét mutatják be

A felszabadító háború győzelmes szakaszát (1977–1979) elemzi a Sandinista Front hadseregének főparancsnoka, Humberto Ortega. A továbbiakban a Sandinista Front Nemzeti Vezetősége tagjainak írásai, a velük készített interjúk alapján mutatja be a kötet a forradalom győzelmét követő öt évben elért eredményeket, gondokat, belső és nemzetközi küzdelmeiket. Ily módon a nicaraguai forradalom jellegzetességei is feltárulnak.

Végül az 1982-től kibontakozó fegyveres ellenforradalmi támadás, a „nem deklarált háború" okozta új helyzet és az össznépi védelem kérdéseit, atmoszféráját ismerheti meg az olvasó. Az utolsó fejezet címe Humberto Ortegától vett idézet: „A legszebb győzelem az, ha elkerüljük a háborút."

A kötet dokumentumait Anderle Ádám állította össze Ő látta el jegyzetekkel és az eligazító bevezető tanulmány is Anderle Ádám munkája. A könyv tartalmazza az összes comandante fényképét és rövid életrajzát

MAKAI GYORGY

Etiópia 1974–1984

Nemzetkozi Zsebkonyvtár
Kb 276 oldal 142 x 197 mm, fűzve
Ara kb 30,– Ft
ISBN 963 09 2572 9

Tíz esztendeje annak, hogy a fiatal etióp katonatisztek egy csoportja a fővárosi tomegmozgalomra támaszkodva megdontötte Hailé Szelasszié, a kozépkort konzerváló agg császár uralmát A katonatisztek olyan országban győztek, amely a kontinens legősibb monarchiája volt, a rovid olasz közjátékot leszámítva sohasem gyarmatosították, de ugyanakkor maga is gyarmatosított Olyan országban, amely a világ legszegényebb államai kozé számított, ahol csaknem százszázalékos volt az írástudatlanság, s noha tizenháromszor akkora, mint hazánk, az aszfaltozott utak hossza messze a magyarországi alatt maradt, s ennek kovetkeztében a gyakran jobbágysorban élő parasztok 60 százaléka nem is tudta termékeit eljuttatni a piacra

A fiatal katonatisztek hosszú és bonyolult utat tettek meg a máig, amikor országuk egyértelműen elkotelezte magát a szocialista építőmunka mellett Megszámlálhatatlan sok nehézséggel kellett megkuzdeniük a belső, foldesúri ellenforradalommal, amely Afrika legradikálisabb agrárforradalma ellen irányult, a szélsőbalosokkal, akik az azonnali népi hatalomért fogtak fegyvert a katonai vezetés ellen, s nem utolsósorban az amerikai imperializmus és az arab reakció által felkarolt nagyszomáli nacionalizmussal, amelynek képviselője, a szomszédos Szomália 1977 nyarán szabályos háborút indított Etiópia ellen, hogy elszakítsa az ország területének egyharmadát Az etióp vezetés szovjet és kubai segítséggel elhárította az országot fenyegető végveszélyt, de mindmáig nyitott maradt a méltányos nemzetiségi politika megteremtésének kérdése

A szerző, aki tobbszor járt Etiópiában, saját élményeit és tapasztalatait is felhasználva vázolta fel e nem mindennapi fejlődés útját

KALMÁR GYÖRGY

Indira Gandhi

(Második, átdolgozott és bővített kiadás)

176 oldal, 142×197 mm, fűzve

Ára: 25,– Ft

ISBN 963 09 2630 X

Az indiai miniszterelnök ellen elkövetett halálos merénylet adta a szerzőnek azt a szomorú aktualitást, ami miatt elővette, átdolgozta, illetve kiegészítette Indira Gandhiról korábban írt könyvét, amely 1972-ben jelent meg.

Nem egyszerű portré, hanem rövid India-történet. A szubkontinens harca a függetlenségért, az önálló állami lét útján megtett első lépések, a brit gyarmatosítók ellen megmutatkozó, s Mahátmá Gandhi mozgalmában testet öltő elsöprő erejű nemzeti egység, majd annak felbomlása a vallási, gazdasági társadalmi és kasztellentétek számunkra elképzelhetetlenül erős és szövevényes szálain, a Pakisztánnal megvívott harcok, az el nem kötelezettek mozgalmában vállalt indiai kulcsszerep, mind-mind benne van ebben a könyvben.

Főhőse, Indira Gandhi szinte szimbolikus figurája lett ennek az egész időszaknak, amelyben előbb mint apja – Dzsavahárlál Nehru – leánya, majd mint egyre több közvetlen politikai küzdelmet is vállaló, keménykezű politikusasszony cselekszik, gondolkodik és küzd, hogy segítsen valóra váltani azt a jelszót, mely valaha a hatalom csúcsára is emelte; Garibi hathao – Legyőzzük a szegénységet.

Indira Gandhi története egyben a Nehru család története is. Fia, Radzsiv, aki nyomába lépett, a negyedik Nehru India legújabb kori történelmében. „Mindegyik más ember volt – írja Kalmár György – és más politikus. De Mótilál is, Dzsavahárlál is, Indira is Nehru volt – és Radzsiv is az."

KERESZTY ANDRÁS

Kreisky kancellár

Politikai életrajz

Kb 160 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára kb 22,– Ft
ISBN 963 09

A jónevű külpolitikai újságíró új könyvében műfajilag szabálytalan politikai esszé keretében rajzolja meg Ausztria volt kancellárjának, az európai, sőt a világpolitika egyik legnagyobb egyéniségének életútját.

PALÁNKAI TIBOR

Gazdasági hadviselés a kölcsönös függés korszakában

Kb 80 oldal 130 x 196 mm, fűzve
Ára kb 10,– Ft
ISBN 963 09 2633 4

Korunk egyik legnagyobb ellentmondása abból származik, hogy míg a termelés egyre inkább nemzetközi keretek között megy végbe, addig az egyes államok vezető körei különféle politikai-stratégiai megfontolásokból akadályozzák, illetve számos területen már-már lehetetlenné teszik a normális együttműködést. E konfliktusok megjelenésének egyik leggyakoribb formája a gazdasági hadviselés, amely pénzügyi, kereskedelmi „háború"-t (bojkottot, embargót stb.) jelent két vagy több ország között. Palánkai Tibor e küzdelem különféle formáival, módszereivel, egykori és jelenlegi ideológiájával ismerteti meg az olvasót, számos példával illusztrálva a vizsgált témakört.

Ugyanakkor a szerző nem csupán arra vállalkozik, hogy felvázolja a gazdasági hadviselés újkori történetét, hanem részletesen kifejti a kérdéssel kapcsolatos álláspontját is. Eszerint napjainkban a kelet–nyugati kereskedelmi és gaz-

dasági háború mindkét fél számára súlyos károkat okoz, vagyis az imperialista hatalmaknak az a törekvése, hogy e fegyver bevetésével meggyengítsék a szocialista államokat, végső soron önpusztító taktikának tekinthető.

GIUSEPPE FAVA

A maffia

Olaszból fordította. Majtényi Zoltán

Kb. 160 oldal + 24 oldal képmelléklet, 124 x 183 mm, fűzve

Ára. kb. 50,– Ft

ISBN 963 09

1984. januárjában egy csütörtök éjjel, fél 11-kor a szicíliai Catánia belvárosában az utcán hat pisztolylövéssel meggyilkolták Giuseppe Fava neves olasz írót és újságírót. Ötvenéves volt. Fava egész közéleti és publicisztikai tevékenységét a maffia elleni harcnak szentelte. Sokat tudott a szervezett alvilág embereiről, tetteiről. A meggyilkolása előtti napokban az olasz televízióban kijelentette: „A maffia szervezetében fontos személyiségek és politikai vezetők is részt vesznek." Hivatalos helyen pénteken közölték: semmi kétség, a maffia végzett az újságíróval.

Fava könyve a maffiáról 1982-ben jelent meg először hazájában. A magyar kiadás ennek a bővített változata alapján készült, amelyet 1984 tavaszán adtak ki, miután a hírhedt szervezet leszámolt az íróval.

*

VSZEVOLOD OVCSINNYIKOV

Az A-bomba sztorija

Oroszból fordította Dosek Lajos

Kb. 140 oldal + 16 oldal képmelléklet. 142 x 197 mm, fűzve

Ára: kb. 25.– Ft

ISBN 963 09 2652 0

A szerző, Vszevolod Ovcsinnyikov a Pravda politikai szemleírója – nemzetközi kérdésekkel foglalkozó publicista. A könyv politikai detektívregény – a második világháború alatt az atomfegyver birtoklásáért folytatott titkos verseny krónikája. Megtudhatjuk egyebek között, hogy hol tartottak a második világháború idején az atombomba létrehozásával kapcsolatos kutatások Franciaországban, Nagy-Britanniában, az Egyesült Államokban, Németországban, sőt, ami kevésbé ismert, hogy Japánban is folytak ilyen irányú kutatások. Megismerkedhetünk a német uránterwel, a japán N-tervvel, az amerikai Manhattan-tervvel, az angol „Tuba alloys" programmal. A szerző rendkívül színesen, érdekfeszítően írja le, milyen manőverek zajlottak a nehézvíz- és uránkészletek megszerzéséért, hogyan menekítették meg azokat a szövetségesek a németek elől, milyen álláspontot foglaltak el a maghasadással foglalkozó fizikusok az atombomba előállításával, illetve bevetésével kapcsolatban, mik voltak a Hirosimára és Nagaszakira ledobott atombomba előzményei.

POLONYI PÉTER

Húsz év után Kínában

Kb 240 oldal + 32 oldal képmelléklet, 168 x 188 mm, kötve
Ára: kb. 40,– Ft
ISBN 963 09

Polonyi Péter 1954 és 1961 között a Kínai Népköztársaságban folytatta egyetemi tanulmányait. Több mint két évtizeddel később, 1983 őszén tért vissza négy hétre a Magyar Televízió forgatócsoportjával. Az egykori és a mai élmények szembesítése ez a könyv, amely végigviszi az olvasót a forgatás helyszínein, s nemcsak azzal az élményanyaggal ismerteti meg, amelyet a televíziós sorozatban már láthatott, hanem azzal is, ami abba nem került bele.

A csoport összesen hat várost keresett fel: Pekinget, Hsziant, Nankingot, Vuhszit, Hangcsout és Sanghajt.

Pekingben újra találkozott a szerző régi ismerőseivel, meglátogatta a Peking Egyetemet, tájékozódott a kínai lakáshelyzetről. A Zsenmin Zsipao külpolitikai rovatának vezetőjével Kínának a mai világban elfoglalt helyéről beszélgetett. Hszian, az egyik ősi város meglátogatása során kitér Polonyi Péter a múlt mai értékelésére, a mai turizmusra, és természetesen bemutatja a város műemlékeit. Vuhszinak nemcsak a természeti szépségeit ecseteli, hanem több üzemlátogatásról is beszámol.

Megismerkedhetünk még egyebek között az üdülés és az ellátás helyzetével, a családtervezési programmal és az öregek helyzetével, a vallás körüli gondokkal.

A kötetet Ráday Mihály operatőr felvételei teszik még színesebbé.

MÁTÉ GYÖRGY

Kambodzsa tájfun után

Kb 192 oldal + 32 oldal kép, 168 x 188 mm, kotve
Ára kb 40,– Ft
ISBN 963 09 2609 1

A könyv bevezető sorai a világ egyik legvarázslatosabb műemlékét, Angkort mutatják be Megismerheti az olvasó az egykori Nagykhmer Birodalom születését és történetét, fénykorában az egymillió hektárnyi területen elterülő ország ereje Indiáéval és Kínáéval vetekedett A hódítás rogeszméje azonban aláásta ellenállóképességét, a csupa arany és drágakő főváros az ellenség zsákmányává lett A khmer király is elhagyta, az őserdő védte a pusztulástól, de a francia gyarmatosítók minden mozdítható darabját Párizsba hurcolták

A továbbiakban a Mekong folyó kambodzsai szakaszát, a Tonlé Thomot mutatja be Máté György, aki több alkalommal járt Kambodzsában A 4500 kilométer hosszú nagy folyamnak alig 500 kilométeres szakasza ez, de elegendő ahhoz, hogy bőven ellássa hallal az ország lakóit. Csodálatos itt a természet a Mekong Kambodzsában sohasem ont ki, a Tonlé Szap folyó az esős évszakban elvezeti fölösleges vizét, majd a száraz évszakban visszaszállítja Megismerjük Phnom Penht, az 500 éve alapított, sok vihart megért jelenlegi fővárost, és a Tonlé Thom partján elterülő többi khmer települést

Kambodzsa újkori története sem maradt ki a könyvből Találkozunk a francia és amerikai gyarmatosítókkal, a hintapolitikájába belebukott Szihanuk államfővel, a vörös khmerek rémtetteivel és azokkal az erőfeszítésekkel, amelyekkel a khmer nép – barátai segítségével – igyekszik begyógyítani a sebeket és felépíteni igazi hazáját

És eljutunk a Kompong Kantuot megyei Kork Trop faluba, a magyar segítséggel épült árvaházba Itt élnek, tanulnak és talán már játszanak is a halál torkából kimentett kambodzsai gyerekek

GAMS JUDIT–SALAMON ANDRÁS

Hátizsákkal a Himalájáig

Kb 176 oldal + 32 oldal képmelléklet 168 x 188 mm kötve
Ára kb 42,– Ft
ISBN 963 09 2620 2

„Régi álmunk vált valóra, amikor megpillantottuk az igazgyöngy szépségű Tadzs Mahalt, és Kőrösi Csoma sírjánál farkasszemet néztünk a Himalájával. Nem nehéz kitalálni, hogy mindez Indiában, ebben a csodákkal teli országban történt.

Ide vezetett utunk Törökországon, Iránon és Pakisztanon át. Hátizsákkal felszerelkezve, saját szervezésben vágtunk neki a nagyvilágnak, és kalandokban gazdag utazás után harmincezer kilométert hagytunk magunk mögött. Rendhagyó módon, autóbusszal, vonaton, lóháton, hajón, kerékpáron, elefánton barangoltuk be ezeket az országokat. Eljutottunk Nepálba is, az istenek honába. Elefántháton vágtunk át a Himalája dzsungelén, helybélieket és tibeti menekülteket gyógyítottunk a nyolcezer méteres hegycsúcsok tövében. Gyönyörűséggel jártuk be az ezeréves műemlékvárosok ma is változatlan sikátorait, tereit, épületeit. Megfigyeltük a nép hagyományőrző, szinte középkori életmódját. Törökországban három napig voltunk a hó fogságában, és ezalatt egy török család vendégszeretetét élveztük. A forradalom óta mi jártunk először turistaként Iránban, és saját bőrünkön éreztük a változások szelét. Pakisztánban kiraboltak bennünket, de Allah megkönyörült rajtunk. Beutaztuk Indiát kelettől nyugatig, északtól a Ráktérítőig. Buddhista zarándoklevelünk megnyitotta előttünk lezárt kolostorok kapuit, bepillantottunk a hétköznapi hindu szertartások furcsa világába, belekóstoltunk a vegetáriánus konyha ízeibe, beszélgettünk népbutító szent emberekkel, jártunk majmok lakta templomokban, csónakáztunk a Gangesz szent vizén, láttuk Konarak és Khadzsuráhó erotikus szentélyeit, eljutottunk a szikhek, a hinduk és a buddhisták zarándokhelyeire. Valamennyi országban bőven volt részünk izgalmas élményekben. Ezekből szeretnénk átadni egy csokorral az olvasóknak, és személyes jó vagy rossz tapasztalataink tükrében láttatni Kelet varázsát és árnyoldalát egyaránt." – írják könyvükről a szerzők.

Társadalom-politika

Magyar Szocialista Munkáspárt

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusa

Kb. 560 oldal + 16 oldal képmelléklet, 142 x 197 mm, kötve

Ára: kb. 60,– Ft

ISBN 963 09

A kongresszus jegyzőkönyve tartalmazza: a Központi Bizottság előzetes jelentését, a kongresszusi megnyitó beszédet, a Központi Bizottság beszámolóját és az ehhez fűzött szóbeli kiegészítést, a Központi Ellenőrző Bizottság jelentését, a felszólalások szövegét, a testvérpártok küldöttségeinek üdvözlő beszédeit, a kongresszusi munkabizottságok tényközlését, a vitazáró beszédet, a kongresszus határozatát és a módosított szervezeti szabályzatot, a Központi Bizottság és a Központi Ellenőrző Bizottság összetételét, a választott szervek első ülésének határozatát, a kongresszusi zárszót, a küldöttcsoportok tagjainak és a külföldi delegációk vezetőinek névsorát.

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusa

Kb. 160 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára: kb. 15,– Ft

ISBN 963 09

A rövidített kiadás tartalmazza: a Központi Bizottság előzetes jelentését a XIII. kongresszus küldötteinek, a Központi Bizottság beszámolóját, a Központi Ellenőrző Bizottság jelentését, a vitazáró beszédet, a kongresszus határozatát és a vezető szervek tagjainak névsorát.

KÁDÁR JÁNOS

Beszédek és cikkek

1981–1985

Kb. 320 oldal, 142 x 197 mm, kötve

Ára: kb. 50,– Ft

ISBN 963 09

Pártunk gyakorlatában megszokott, hogy az ország vezető politikusainak jelentős megnyilatkozásait gyűjteményes kötetekben rendszeresen megjelenteti a kiadó.

Ez a kötet Kádár János beszédeiből, írásaiból azokat gyűjti össze és adja közre, amelyekben az elmúlt öt esztendő jelentős bel- és külpolitikai eseményeihez foglalt állást a párt első titkára, kifejti következtetéseit, javaslatait a párt, a társadalom előtt álló legfontosabb feladatokról. Küzdelmünkről, életünk minőségéről, a párt időálló politikájáról és a hozzá való viszonyunkról, népünk összefogásának jelenlegi állapotáról olvashatunk a kötetbe gyűjtött interjúkban, beszédekben, köszöntőkben, felszólalásokban, újságcikkekben. A könyv figyelmébe ajánlható mindenkinek, akit érdekel, hogyan dolgozunk, milyen irányba haladunk ebben az országban négy évtizeddel a felszabadulás után.

Válaszgondolatok

Szemelvények Kádár János kongresszusi vitazáró beszédeiből

140 oldal, 33×47 mm, kötve
Ára: 160,– Ft
ISBN 963 09 2612 1

E szép kis minikötet tisztelgés pártunk XIII. kongresszusára, és egyben hasznos olvasmány is.

Egy-egy kongresszuson a lezajlott vita után pártunk első titkára személyes hangvételű, konkrétumokban bővelkedő, ugyanakkor elméletileg, politikailag is gondolatgazdag válaszbeszédeket tartott. A szemelvénygyűjtemény ezekből tartalmaz egy kötetre valót: részletek az 1957. évi országos értekezleten elhangzott zárszóból, majd a VII., VIII., IX., X., XI. és XII. kongresszus zárszavaiból. Időrendben haladva, ám mégis tematikusan csoportosulnak a gondolatok.

Az országos pártértekezleten Kádár János hosszan szólt a pártegység elvi alapjairól. A VII. kongresszuson a mezőgazdaság szocialista átszervezésének problémái álltak figyelmének középpontjában. A VIII. kongresszuson a szövetségi politikáról és a nemzeti egységről beszélt részletesebben. A IX. kongresszuson a párt vezető szerepéről, a párttagok és a pártonkívüliek viszonyáról, a pártdemokráciáról fejtette ki gondolatait. A következő kongresszusokon teret szentelt a nők szerepének, az ifjúság problémáinak. A XII. kongresszuson egyrészt külpolitikánkkal, másrészt népgazdaságunk helyzetével, gazdasági feladatainkkal foglalkozott részletesebben. A válogatás olyan gondolatokat foglal magában, melyeket Kádár János hangsúlyosan, vissza-visszatérően megfogalmazott.

BERECZ JÁNOS

Folyamatosság és megújulás az MSZMP politikájában

136 oldal, 124 x 183 mm, fűzve

Ára: 15,– Ft

ISBN 963 09 2626 1

A kötet Berecz János három tanulmányba sűrített politikai tárgyú előadásait tartalmazza.

Az első előadásban az elmúlt évtizedek politikai folyamatát tekinti át a folyamatosság és a megújulás szempontjából s ennek kapcsán teret szentel a társadalmi-gazdasági fejlődésről folyó mai vitáknak.

A második előadásban az MSZMP mai politikai gyakorlatát szembesíti a korábbi tapasztalatokkal és a párt politikájának olyan időszerű kérdéseivel foglalkozik, mint: a vezető szerep érvényesülésének feltételei, a fegyelem szükségessége, a társadalmi kooperáció hiányosságai, a műszaki fejlesztés és a társadalmi légkör marxista vonásainak erősítése. Berecz János harmadik előadásának tárgya a párt szerepe a gazdaságban.

Ezekben az előadásokban a Népszabadság főszerkesztője mindnyájunkat élénken foglalkoztató témákhoz, vitákhoz szól hozzá, ezért e kötetet a politika iránt érdeklődő széles olvasóközönség, – de mindenekelőtt a propagandisták – figyelmébe ajánljuk.

Társadalom-politikai kérdések

Politikai, társadalmi szervezetek és intézmények Magyarországon

Kb 480 oldal, 124 × 210 mm, kötve
Ára: kb. 90,– Ft
ISBN 963 09 2629 6

A neves államigazgatási szakemberekből álló szerzői kollektíva által összeállított kislexikon rövid címszavakba szedve áttekinti a Magyar Népköztársaság egész politikai rendszerét. Ennek megfelelően az egyes fejezetek (MSZMP, szakszervezetek, tanácsok, központi államhatalmi szervek stb.) elején található néhány oldalas bevezető tanulmányok arra adnak választ, hogy e szervezeteknek és intézményeknek mi az alapvető társadalmi rendeltetésük, feladatuk, míg a szócikkek azokat a legfontosabb ismereteket tartalmazzák, amelyek ezek konkrét működését meghatározzák. A kislexikon anyagának gerincét a Magyar Népköztársaság Alkotmányának normái, az ide vonatkozó alkotmányos jogszabályok, illetve szervezeti és működési szabályzatok alkotják. A szerzők legfőbb törekvése az volt, hogy a szervezetek és intézmények feladat- és hatáskörét, politikai rendszerbeli helyét világosan, a legszélesebb olvasóközönség számára is érthetően ismertessék. A könyv egyik érdekessége a társadalmi szervezetekről szóló fejezet, amelyeknek ehhez hasonló összefoglaló jellegű, ugyanakkor részletekbe menő áttekintésével eddig még egyetlen lexikon sem birkózott meg. A kötet utalási rendszere, valamint a kislexikon végén található névmutató az olvasó jobb tájékozódását segíti

BÖHM ANTAL–PÁL LÁSZLÓ

Társadalmunk ingázói – az ingázók társadalma

Kb. 192 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: kb. 30,– Ft
ISBN 963 09 2654 7

Hazánkban 1966-ban 636 000, 1980-ban pedig már 1 218 000 volt a naponként ingázók száma, melyhez hozzá kell számítani a hétvégi, távolsági ingázók több mint negyedmilliós tömegét.

Ingázik az aktív keresők közel egyharmada, tehát országos méretű jelenségről van szó. Másfél millió embert érint, munkájában, jövedelmében, életfeltételeiben, közéleti aktivitásában.

S bár a számok is jelzik e csoport jelentőségét a gazdasági-társadalmi folyamatokban, mégis eddig kevés figyelmet kapott a társadalomtudományban.

A szerzők – e hiányt is pótolva – megkísérelnek átfogó képet adni az ingázók társadalmáról az 1980-as években. Részletesen foglalkoznak kialakulásának, előzményeinek okaival hazánkban és külföldön.

A társadalomszerkezet és az ingázás kapcsolatát behatóan vizsgálva megállapítják, hogy az ingázás elsősorban munkáskérdés. Ennek alapján vizsgálják kettős kötésű – lakóhely, munkahely – életmódjukat, aspirációikat, társadalmi-politikai részvételük lehetőségeit és korlátait. Részletesen elemzik az ingázók helyét, „beépülését" az üzemi munkaszervezetbe, periferikus helyzetük okait és következményeit. A jelenlegi helyzet bemutatása mellett rávilágítanak az ingázás várható alakulására, s körvonalazzák azokat a társadalmi feladatokat, melyek e nagy létszámú csoport helyzetében jelentős változásokat hozhatnak.

BUZA MÁRTON

A szakszervezetek helye, szerepe, tevékenysége a szocialista Magyarországon

Kb. 240 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: kb. 30,– Ft
ISBN 963 09

Buza Márton tanulmányában átfogóan áttekinti a magyar szakszervezeti mozgalom helyét, szerepét és tevékenységét. Ismerteti az MSZMP szakszervezeti politikájának lényegét, a szakszervezeti mozgalom kettős funkcióját, a pártirányítás főbb elveit.

Az átfogó kérdések után részletesen tárgyalja a szakszervezetek helyét a gazdaságban. Makro- és mikroszinten egyaránt vizsgálja a műszaki haladás és a szakszervezetek viszonyát, szerepüket a munkafeltételek alakításában. Bemutatja jelentőségüket a munkahelyi, üzemi demokrácia fejlesztésében, valamint a szakszervezeti demokrácia sajátosságait, funkcióit.

HERNÁDI MIKLÓS

Ünneplő társadalom

Ünnepi viselkedés a mai Magyarországon

Kb. 284 oldal 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb. 45,– Ft
ISBN 963 09 2557 5

A szerző a mai magyar társadalom ünneplési szokásait vizsgálva kifejti, hogy az ünnep és a mindennapiság nem ellentétes fogalmak. Hangsúlyozza, hogy az ünnepi alkalmak a mindennapok folytatásai, velejárói.

Vizsgálja az ünnepi viselkedés fejlődéstörténetét, összevetve a korai és a modern ünnepek funkcióit, formáit, szokásait és szertartásos mozzanatait. Az időmérleg-vizsgálatok módszerét alkalmazva összegezi, hogy miben alakul másként az ünnepnapok időfelhasználása a hétköznapo-

kéinál, bemutatja, hogyan változnak, s milyen tényezők függvényei az ünnepi fogyasztási és ajándékozási szokások a különböző társadalmi csoportoknál.

Elemzi a szertartások és a szertartásosság problémáit, a népi és „hivatalos" ünnepek elkülönülésének okait és azok mai helyzetét. Külön érdekességként tárgyalja a zárt intézetek (például börtönök) ünneplési lehetőségeit.

Ünnepszokásaink és ünnepi viselkedésünk szemrevételével, empirikus szociológiai vizsgálatával olyan figyelemre méltó művet alkotott a szerző, melynek révén az olvasó jobban nyomon követheti, megértheti szűkebb környezetünkben és szélesebben értelmezve a társadalmi szinten megnyilvánuló magatartásformák, cselekvések, hangulatok nagyon finoman árnyalt motivációit.•

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának kitüntetései

Kb. 160 oldal, 33 x 47 mm, kötve

Ára: kb. 180,– Ft

ISBN 963 09 2625 3

A minikönyv a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának jelenleg adományozható, valamint azon kitüntetéseit tartalmazza, amelyek ugyan már nem adományozhatók, de még viselhetők. A kötet az olvasók jobb tájékoztatása érdekében az egyes kitüntetések színes fotóit is tartalmazza.

Mit kell tudni választási rendszerünkről?

Írta: Tóth Antal

200 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára: 25,– Ft

ISBN 963 09 2601 6

Az országgyűlési képviselők és a tanácstagok választását 1985-ben az új választójogi törvény előírásai szerint tartjuk. A kötet választási rendszerünk reformja kapcsán rövid bepillantást nyújt alapvető államhatalmi-népképviseleti jog-

intézményünk kialakulásának, működésének folyamatába. A szerző kiemeli a polgári és a szocialista választási rendszerek jellegzetes vonásait, elemzi a közvetlen és a képviseleti demokrácia konkrét formáit, és bemutatja más országok választási gyakorlatát is. Összehasonlítja a burzsoá parlamentarizmus és a szocialista népképviselet elveit és gyakorlatát. Az olvasó megtudhatja, miként történik ma a népképviseleti szervek választása Magyarországon. Ezzel összefüggésben a szerző részletesen bemutatja a felszabadulás előtti választási rendszereket, a szocialista népképviseleti formák kialakulásának és megszilárdulásának folyamatát, a hatályos választási törvény alapelveit, legfontosabb eljárási szabályait, illetve felvázolja a hatályba lépő új törvény legalapvetőbb vonásait mint a szocialista demokrácia lényeges biztosítékait.

KŐSZEGFALVI GYÖRGY

Településfejlesztés – településpolitika

Kb. 320 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: kb. 60,–Ft
ISBN 963 09

A szerző három évtized szakmai tapasztalatait összegezve a településfejlesztés időszerű, súlyponti jelentőségű kérdéseivel foglalkozik. Meghatározza a településfejlesztési politika fogalmát, tartalmát. Értékeli a hetvenes évek eredményeit, kifejti a településhálózat-fejlesztés főbb elméleti és módszertani alapjait, a magyar településfejlesztési politika elveit, a korszerű településfejlesztés alapjait, eszközrendszerét. Felvázolja a településrendezési tervezés elvi és módszertani alapjait. Foglalkozik a településfejlesztés tudományos megalapozottságával, a terület- és telekgazdálkodás céljaival, elveivel, módszereivel, a településrendezési igazgatás feladataival. Jellemzi a speciális településfejlesztési feladatokat. Tárgyalja jogi, gazdasági eszközeit, a települések közötti együttműködés elveit, a településfejlesztés irányításának intézményi és szervezeti rendszerét Foglalkozik a lakosság szerepével, feladataival.

A könyv célja megalapozni a településfejlesztési politika elveit, elősegíteni azok gyakorlati feladatainak végrehajtását.

FORGÁCS IVÁN

Egészség, orvostudomány, egészségügy

Kb. 80 oldal, 130 × 196 mm, fűzve
Ára: kb. 10,– Ft
ISBN 963 09

A „világ szemüvegén át" egészségügyünk múltját, jövőjét, illetve jelenét vizsgálja e könyvben Forgács Iván Ennek során rámutat azokra az igen jelentős, ma már történelminek mondható eredményekre, amelyeket a magyar egészségügy a felszabadulást követően elért A jelenről szólva áttekinti azokat a rizikófaktorokat, amelyek nagyban megnehezítik az átlagos életkor további növelését, a harmonikus, kiegyensúlyozott öregkor megérését.

Az egészség megőrzése nem csupán egyéni, hanem össztársadalmi érdek, amely az élet minőségének egyik legfontosabb tényezője.

A jövőt – hangoztatja az egészségügyi szervezés nemzetközileg ismert tudósa – az fogja meghatározni, hogy milyen alapvető változásokat leszünk képesek elérni az egészséget befolyásoló életmód, rizikótényezők felszámolása, illetve a környezetvédelem fejlesztése, az egészségügyi ellátó rendszer felépítése és működése, valamint az egészségpolitika, az irányítás, a kutatás és a finanszírozás terén.

Az Egészségügyi Világszervezet 1978-ban hirdette meg az „Egészséget mindenkinek 2000-re" című programot, amelynek stratégiáját az egyes országok és régiók a nyolcvanas évek elején dolgozták ki. Az európai régió államai 1984 szeptemberében, Koppenhágában egyhangúan fogadták el azt a 38 célból álló dokumentumot, amely a jövőben alapját képezi az egyes országok nemzeti sajátosságo-

kat is tükröző távlati terveinek. A könyv részletesen tárgyalja e fontos dokumentumokat is, különös tekintettel hazánk részvételére e közös munkálkodásban.

KÁDAS KÁLMÁN

Közlekedés az ezredfordulón

Kb. 80 oldal, 130 x 196 mm, fűzve

Ára: kb. 10,– Ft

ISBN 963 09

Az ember társadalmi-gazdasági tevékenységének egyik alapvető tényezője a helyváltoztatás, vagyis a közlekedés, amelynek egyre nagyobb jelentősége lett az áruforgalomban is. A technikai haladás új távlatokat nyitott mind a személyközlekedés, mind az áruszállítás nemzetközivé válásához. Hazánk – mutat rá a szerző – hagyományos „tranzitország", ezért infrastrukturális szempontból is fel kell készülnie e nem könnyű feladat megoldására az elkövetkező évtizedekben.

A szerző ennek megfelelően – némi történelmi visszapillantás után – sorra veszi azokat a területeket, amelyeken a magyar közlekedésszervezésnek és járműgyártásnak az ezredfordulóig feltétlenül előre kell lépnie. De bemutatja azokat a várható közlekedési innovációkat is, amelyek alkalmazására előbb-utóbb nálunk is sor kerülhet (mágneses lebegtetésű vasút, légpárnás járművek, robotok alkalmazása a rakodásban és a közlekedésben, csővezetéken való vákuumos szállítás, szuperszonikus közlekedés stb.). A könyv befejező fejezete az űrhajózás fejlődésének lehetséges útjait vizsgálja.

*

Magyarország megyéi

Kötetenként kb. 264 oldal + 32 oldal képmelléklet,

142x197 mm, kötve

Ára: kb. 38,– Ft

A hazánk megyéit bemutató sorozatban ez évben előreláthatóan öt kötet jelenik meg: Bács-Kiskun, Csongrád, Fejér, Komárom és Tolna megyékről.

E könyveket is – a sorozat előző köteteihez hasonlóan – az adott megyében élő szerzők írták, akik benne élnek szűkebb pátriájuk társadalmában. Hitelesen mutatják be megyéjük történetét, földrajzát, gazdaságát. Képet adnak a közoktatásról, a közművelődésről, a tudományos életről, az egészségügyről, a testnevelésről és a sportéletről. Megismertetik az olvasót a megyék műemlékeivel, természeti tájaival.

Szemléletes fotók, ábrák, statisztikák teszik eredetivé és színvonalassá a köteteket.

Módszertani kézikönyvek

ZRINSZKY LÁSZLÓ

Íratlan szabályok

Fejezetek a közéleti magatartás pszichológiájából

Kb 144 oldal, 142 x 197 mm fűzve
Ara kb 16,– Ft
ISBN 963 09 2618 0

E konyv abban kívánja segíteni olvasóját, hogy jobban eligazodjék a közéletben, pontosabban meg tudja ítélni a helyes és célravezető magatartas lehetőségeit Olyan témákat dolgoz fel, melyek nemcsak azokat érdekelhetik, akik sokat szerepelnek nyilvánosság előtt, vagy éppen vezető szerepet töltenek be a kozélet valamely posztján Kit ne érdekelne, hogy az emberismeret megbízhatósága miképp fokozható, miféle íratlan torvényei vannak az emberi kapcsolatok létesítésének és fenntartásának, min múlik a rokonszenv vagy ellenszenv, s min a megértés vagy meg nem értés?

A szerző mintegy hidat épít az általános magatartási elvek és a köznapi tapasztalatok világa kozott Nem előírásokat közöl, hanem leírja, miképp és miért jonnek létre az íratlan magatartási szabályok, amelyek éppúgy hatnak a „nagypolitika" színterein, mint a mozgalmak, az intézmenyek kisebb-nagyobb kozosségeiben

Az olvasó érdekes megállapításokat talál a konyvben a demokratizmusról és a felelősségről, a kommunikációról és a motivációról, valamint konkrét tanácsokat kap arra, miképp is viselkedhet nehéz vagy kellemetlen kozéleti helyzetekben, például hogyan kuzdheti le lámpalázát

Zrinszky László ebben a művében – otvozve a modern politikatudomány, szociológia és szociálpszichológia megállapításait is – újszerűen alapozza meg és mutatja be a kozéleti magatartás pszichológiai alapjait

HUNYADY GYÖRGY

Beállítódás és meggyőzés

Kb. 96 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ára: kb. 12,– Ft

ISBN 963 09

Hogyan alakul, milyen szabályszerűségeknek engedelmeskedik az emberek véleménye egy-egy politikai, társadalmi, gazdasági vagy kulturális tárgykörrel kapcsolatban? – pszichológusok és szociológusok századunk húszas, harmincas évei óta módszeresen vizsgálják e kérdést. A vélemények – gyakran az érzelmek logikájának engedelmeskedve – összerendeződnek, jellegzetes értékelő viszonyulásokat fejeznek ki, illetve testesítenek meg. Ezeket nevezik az empirikus társadalomkutatásban szociális attitűdöknek, amelyek mérése, felépítése és beágyazottsága, valamint változásainak dinamikája a szociálpszichológia egyik nagy fejezetét képezi.

A szerző beavatja az olvasót az attitűddel kapcsolatos alapvető szakismeretekbe, az attitűd-mérés néhány eljárásába, foglalkozik az attitűd-változás szabályszerűségeivel, bemutatja, hogy az egyes attitűdök miként ágyazódnak be az egyén nézeteinek rendszerébe, és hogyan nyilvánul meg bennük az egyénre jellemző gondolkodásmód, megismerési stílus.

Tudománytörténeti vizsgálódást is végez a szerző, amikor érzékelteti az attitűd-kutatás egymásra következő szakaszait, problémáit s előrevivő rugóit a társadalmi gyakorlatban. Ezek mindenkor a meggyőzés, a tudatos véleményformálás, a nevelés széles gyakorlati területére alapozódtak.

MONTÁGH IMRE

Az előadói magatartás

Kb. 96 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára: kb. 12,– Ft
ISBN 963 09

„Egy ünneplő ruhás, kövérkés férfi áll a vörös drapériás asztal mögött (az asztalon egy kancsó víz két pohárral) és szavanként tagolva mondanivalóját, emelt hangon felolvas. A hallgatóság „pozitív" arccal ül, és úgy tesz, mintha figyelne. Valójában azt lesi: hány lap van még hátra. A szónok azonban rafináltan a paksaméta alá teszi a felolvasott lapokat – a közönség tehát csak találgathat afelől, vajon meddig tart még a megpróbáltatás."

Az idézett sorok Montágh Imre új könyvének első mondatai. A gyakorlati példákkal illusztrált, olvasmányos stílusban megírt szakkönyvből megismerhetjük az előadói magatartás nyilvánvaló és rejtett hatáselemeit. Tanácsokat kaphatunk az öltözködéstől a hanghordozásig mindarra, ami az előadói tevékenységet javíthatja, színvonalát emelheti. A kommunikáció és a metakommunikáció, a verbális és a nonverbális kifejezőrendszer alapszabályain kívül megismerhetjük a testtartás, a gesztus, a mimika, a tekintet és a hang tudatos és tudattalan kódrendszerét. A szerző színészpedagógiai tapasztalatainak birtokában bevezet bennünket a magatartás-elemzés, a személyiségkiteljesítés gyakorlatába és rendelkezésünkre bocsátja beszédtechnikai gyakorlatait, amelyeket a szónokképzés különböző területein alkalmaz.

A könyvet mindazoknak ajánljuk, akik sokat szenvedtek már unalmas felolvasások hallatán, s – mint előadók – nem akarják embertársaikat hasonló szenvedéseknek kitenni.

WACHA IMRE

A propagandista nyelve

Kb 80 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára kb 12,– Ft
ISBN 963 09

Gondolataink, érzelmeink kifejezésének, átadásának legtökéletesebb eszköze a nyelv Gyakran mégis úgy érezzük, nem sikerül vagy nem sikerült magunkat világosan, könnyedén kifejezni, sőt úgy is érezzük. valójában nem is azt mondtuk, amit igazán szerettünk volna. Gyakran támad az a benyomásunk· még azt sem sikerült elérnünk, hogy kapcsolatot teremtsünk hallgatóinkkal, beszédpartnereinkkel, nem hozzájuk, csak jelenlétükben beszéltünk, szavaink elszálltak felettük, ők maguk pedig kísérletet sem tettek arra, hogy mondandónkat befogadják. Az ilyet leginkább társadalmi, politikai, nemzeti ünnepeinken elmondott beszédeinkkor tapasztaljuk. Olyan érzésünk támad, hogy „hűtlenné lettek a szavak", elerőtlenedtek a mondatok, hogy kihűltek, elvesztették tartalmukat ünnepeink

Ebben a kis könyvecskében a közéleti szereplőknek (üzemi párttitkároknak, szakszervezeti vezetőknek, a pártoktatásban résztvevőknek) különböző alkalmakra, kulonböző hallgatóság számára készített ünnepi beszédeit elemzi Wacha Imre nyelvi-stilisztikai, szerkezeti, tartalmi szempontból: miről beszél, mit mond, kihez szól és hogyan mondja el gondolatait az ünnepi beszéd megalkotója Eljárását Babits Mihály szavaival indokolja „ a stílus helyessége a gondolat helyessége A stílus elárulja a gondolat egészségét vagy betegségét (.) Minden rossz mondat törött ablak, melyen át egy rossz gondolatra látunk"

S mindezt kiegészíti Galsai Pongrác véleményével· „Az a gondolatunk, melyet nem tudunk megfogalmazni, nem gondolat Csak sejtelem, megérzés, értelmi irritáció"

A nyelv felől elindulva, a nyelv tükrében szemlélve azt vizsgálja a szerző, hogy melyek a nyelvi, stilisztikai tunetei az említett, s kétségtelenül meglevő jelenségnek, az érzelmi kihűlésnek.

LUCA MÁRTA

A politikai gazdaságtan oktatásának módszertani kérdései

Kb 96 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára kb 12,– Ft
ISBN 963 09

Luca Márta szakmódszertani könyvében foglalkozik a marxizmus–leninizmus oktatás általános módszereinek és a politikai gazdaságtan szakmódszertanának a kapcsolatával. Bemutatja a politikai gazdaságtan oktatás célját, főbb elveit, szerepét a marxizmus–leninizmus komplex elsajátításában, a dialektikus gondolkodásmód és a materialista szemlélet fejlesztésében, a történeti szemlélet erősítésében. Elemzi az elmélet és a gyakorlat egységét, a politikai gazdaságtan és a gazdaságpolitika kapcsolatát Vizsgálja a hatékony oktatás feltételeit, személyi és tárgyi tényezőit, s kiemelten foglalkozik a modern oktatástechnikai eszközök alkalmazásának lehetőségeivel

E könyv nagy segítséget nyújt az oktatáshoz és az önálló tanuláshoz.

Irodalom

VLAGYIMIR SZAVCSENKO

„Fiatal Oroszország"

Fejezetek Csernisevszkij életéből

Oroszból fordította Ratzky Rita
Kb 288 oldal, 124 x 183 mm, kotve
Ára kb 40,– Ft
ISBN 963 09 2615 6

Szavcsenko könyve Nyikolaj Gavrilovics Csernisevszkij, a nagy orosz forradalmi demokrata író és esztéta regényes életrajza. Ez a munka nem olyan, mint számos didaktikus céllal és módszerrel megírt „nagy ember"-életrajz, nem vész el az apró részletekben, s nem akarja a kiválasztott hős születése napjától koporsója zártáig megírni az élettörténetét. Szavcsenko jó szerkesztői érzékkel kiválasztja hőse életéből azt a néhány esztendőt, amelyen keresztül a legérzékletesebben tudja bemutatni hőse politikai nézeteit, élete fő törekvéseit, jellemét, még a magánéletét is. Ez a néhány esztendő az 1861-es jobbágyfelszabadítás és az utána következő időszak. A regény érzékelteti Csernisevszkijnek és legszorosabb barátainak véleményét az oroszországi jobbágyfelszabadításról, bemutatja felvilágosító munkájukat a cári manifesztumot és határozatot illetően. Az 1861-es esztendő, bár a jobbágyok életén nem sokat könnyített, sőt véres tragédiákat hozott, mégis mérföldkő az orosz történelemben. Ez úton bontakozott ki erőteljesebben Oroszországban az antifeudális mozgalom, ekkor alakultak az önkényuralom megdöntése céljából az első illegális forradalmi szervezetek.

Szavcsenko jelentős részt szentel regényében Csernisevszkij magánéletének. A nagy orosz demokrata a saját életében is szerette volna megvalósítani az új ember új eszményeit és eszméit. Nem felhőtlen a boldogsága Olga Szokratovnával, beteljesületlen a szerelme Anna Arkagyevna Reminovnával, aki igazi társa lehetett volna. Ez mintegy előképe, magyarázata „Mit tegyünk?" című regényének

LINA HAAG

Egy marék por

Németből fordította Jólesz László
Kb 128 oldal, 112 x 196 mm, fűzve
Ára kb 26,– Ft
ISBN 963 09 2624 5

Lina Haag könyve 1947-ben jelent meg először, de ez az 1944-ből származó dokumentum, mely szinte elsőként tudósított a náci Németországban történtekről, ma is megdöbbentő olvasmány Lina Haag pátoszmentesen, tényszerűen írja le az eseményeket Hitler uralomra jutásától a háború közeli befejezéséig A Haag házaspár letartóztatása után évekig börtönből börtönbe kerül, majd koncentrációs táborba Amikor az asszony kiszabadul, mindent elkovet, hogy megmentse kommunista képviselő férjét Maga a történet nem mindennapi, hiszen bizonyára egyedi esetnek számít, hogy valaki ilyen körülmények között Himmler elé jusson, s képes legyen kiszabadítani a férjét

Lina Haag tárgyilagosan fogalmazza meg tapasztalatait, érzéseit. Szenvedéseit nem színezi, kerüli a frázisokban megfogalmazódó hősiesség megrajzolását A maga dobbenetes egyszerűségében talán Anna Frank naplójához hasonlítható ez a levélformában megírt emlékezés Lina a kisember szemszögéből nézi a világot, igen érzékletesen tudja felidézni a harmincas évek hangulatát, a köznapi polgárok magatartását. Magánemberként kuzd és szenved, vállalja a veszélyt, a maga szemszögéből deríti fel és érti meg a körülötte és a vele megtörténő szörnyűségeket Nincs benne túlzás, nincs benne önsajnálat – s éppen ez az egyszerűség növeli az elmondottak értékét és hitelét Egy határozott emberi portré, egy igazságért harcoló asszony története ez a könyv, olyan asszonyé, aki képes megőrizni emberi méltóságát az embertelen körülmények között is, aki sem félelemből, sem önös érdekből nem hajlandó a megalkuvásra.

Napjainkban, amikor az irodalom és a film már sok mindent elmondott a náci uralom sötét éveiről, ez a szokványostól eltérő emberi dokumentum – figyelmeztető emlékként – hozzásegíthet ahhoz, hogy felfoghatóbbá váljon a felfoghatatlan, s jobban megértsük a negyven éve lezárult korszakot

Ő

Világirodalmi antológia

Szerkesztette: Borbély Sándor
400 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: 70,– Ft
ISBN 963 09 2344 0

A nemzetközi nőnap tiszteletére ezúttal hetedszer jelenik meg kiadónknál irodalmi antológia. A korábbi kötetek (A nő dicsérete, Asszonyok tükre, Dithrambusz a nőkhöz, Ki vagy te?; Aki legdrágább, aki legszebb, Asszonyaink arca) szép sikert arattak.

Az ezúttal nagyobb arányban prózai írásokat magában foglaló kötet az elmúlt 30–40 év világirodalmi alkotásaiból válogat. A nők helyzetéről, helytállásáról, az anyaságról, a sajátos női érzelmi és lelkivilágról szólnak a földünk távoli és közelebbi tájairól származó alkotások.

A kötet szerzői többek között Albert Maltz, Jurij Nagibin, James Joyce, Ivo Andrić, Tennessee Williams, Gabriel García Márquez, Truman Capote, Ernest Hemingway, Karel Čapek, Mihail Bulgakov, Alberto Moravia, Aldous Huxley, Vaszilij Suksin, Jurij Trifonov, Jacques Prévert, Umberto Saba, Federico Garcia Lorca, Anna Ahmatova, Nicolas Guillén, Bertolt Brecht, Jevgenyij Jevtusenko, Jannisz Ritszosz, Tadeusz Rózewicz, Jevgenyij Vinokurov, Salvatore Quasimodo, Octavio Paz, Pablo Neruda, Nelly Sachs. (A Magyar Nők Országos Tanácsával közös kiadás.)

Lesz-e bárka?

Novelláskötet
Szerkesztette: Erki Edit
408 oldal, 124 x 183 mm, kötve
Ára: 45,– Ft
ISBN 963 09 2551 6

„De lesz-e föld az Araráton, / a füst fölött egy zöld mező, / ahol a ritkás levegőben / zihálva, de él a tüdő?! / Lesz-e bárka, mely megtelik majd / minden égi és földi fénnyel? / Visszatérnek-e madarak / csőrükben oxigénnel?"

Mezei Andrásnak ez a versrészlete áll, mintegy mottóként, kiadónk új elbeszélésgyűjteménye előtt, s ebből köl-

csonozzuk konyvunk címét is E sorok már érzekeltetik azokat a problémákat, melyekről az elbeszélések szolnak elsősorban a mai ember és kornyezete témáját az embernek a természeti kornyezethez való viszonyat mely olykor idillikus, máskor nosztalgikus, egészséges vagy cinikus, konstruktív vagy ellenséges A kornyezetben azonban a szokásosnál kicsit tágabban értelmezett világot szeretnenk bemutatni ember és táj, ember és állatok, sőt ember es emberek kapcsolatát is Korunk alapkérdései ezek, s ennek megfelelően a kortárs szépirodalom fontos témái is

A kotet szerzői tobbek kozott Agh István, Bertha Bulcsu, Csurka István, Déry Tibor, Fekete Gyula, Karinthy Ferenc, Kertész Ákos, Lázár Ervin, Orkény István, Sőtér István Tatay Sándor

Írószemmel, 1984

Kb 300 oldal, 142 x 197 mm, fűzve

Ara kb 26,– Ft (Az Unnepi Konyvhéten ára kb 13,– Ft)

ISSN 0133–8803

Könyvheti riportantológiánk ez évben mindennapi életunket behálózó problémákkal foglalkozik, mint például az idősebbek helyzete, ellátása, gondozása, a fiatalok életmódja, életvitele, szórakozási szokásai, vagy a lakásgond, lakáscsere, az iskolai étkeztetés, az óvodai nevelés stb Szinte minden korosztály esetében felmerul az értékvalóság és értékkeresés problémája A városi ember élete során nap mint nap kénytelen megkuzdeni kereskedelmi és szolgáltató hálózatunk színvonalából adódó hiányosságokkal Az említett ágazatok helyzetét felvázoló, előbbre lépésuk lehetőségeit feltáró riportok az 1984-es esztendőben szép számmal szulettek

Szociográfiai irodalmunkban hosszú évek óta a tényfeltáró jellegű, szikár stílusú írások uralják a terepet, ez abból is adódik, hogy főképpen hivatásos újságírók művelik ezt a műfajt De azért minden esztendőben, így most is, találtunk szép példákat a „hagyományos", nagy múlttal rendelkező riportra is, amelynek eszkozei kozé tartozik tobbek kozott az atmoszférateremtés és amelynek a szépírói stílus is sajátja Mostani kötetunkből Boros Lajos, Serfőző Simon és Medgyesi Gusztáv írásai képviselik ezt az irányt

BALÁZS ANNA

Lányok az éjszakában

378 oldal, 130 x 196 mm, fűzve
Ára 50,– Ft
ISBN 963 09 2577 X

A népszerű írónő, Balázs Anna új regényében a prostituált lányok és pártfogóik világába kalauzolja az olvasót A két főhős, Gizi és Dénes fordulatos története, életmódja s életének társadalmi háttere sajnos napjainkban is időszerű problémákra világít rá.

A vidékről fővárosba kerulť Gizi életútját kovetve az írónő megeleveníti mindazokat a mellékesnek, apróságnak tűnő mozzanatokat, melyeknek szinte törvényszerű láncolata vezet a Rákóczi tértől a sok csillagos szállodákig, a konnyűnek mondott életből a börtönrácsok mögé Gizi fiúja is jellegzetes kényszerpályán mozog: a munka nélkul szerzett jövedelemért is nagy árat kell fizetni, a lányok kitartottja csakhamar bűnözővé és börtönlakóvá válik Gizi is, Dénes is jobb életre törekedett, ám az ehhez vezető utat rosszul választották – a jó szándék kevésnek bizonyult

Balázs Anna regénye valóságos elemekből épul fel, a történet, a környezet, az emberi kapcsolatok rendszere jegyzőkönyvekben, ítéletekben, rendőrtisztek tapasztalataiban megtalálható Jóllehet nem dokumentumregényt írt, maga a cselekmény, de főleg a cselekmény mozgatórugói valóságos tényekből nyertek irodalmi formát A két főhős körül megjelenő személyek a deviáns életutak újabb és újabb változataival ismertetnek meg, általánosítható egyedi esetek összképéből épül fel a regény, mely az írónő szándéka szerint részben tényfeltáró szerepet tölt be, részben figyelemkeltő és figyelmeztető szándékú Balázs Anna erősen hisz az írott szó erejében, írásaival nem csupán szórakoztatni akar, hanem szórakoztató, olvasmányos formában hatni kíván olvasóira

TAKÁCS TIBOR

Halló, Tartsay lakás?

310 oldal, 142 x 197 mm, kötve
Ára: 38,– Ft
ISBN 963 09 2451 X

1944 késő ősze, Budapest. A fővárost már-már körülzárták a szovjet csapatok, de a gyűrűn belül még a nyilas terror garázdálkodik. Vér Pista, a Szegedről jött, vasutasnak készülő kamaszfiú, diáktársaival és tanáraival a fővárosban reked, ahol napról napra újabb kalandokba sodródik. Nagybátyja, Bene Gyula villamoskalauz, ha szerény mértékben is, de részese annak az összeesküvésnek, amely egy csöndes pesti lakásban, antifasiszta érzelmű katonatisztek irányításával tervezgeti az ellenállás lehetőségeit. Tartsay Vilmos lakása ez, innét hurcolják el a Kiss János altábornagy vezette mozgalom tagjait, akiket a soraikba furakodott áruló kiszolgáltatott a nyilasoknak.

Börtönben várják a hadbíróság ítéletét, a fiatalok azonban, akik inkább csak sejtik, mint tudják, hogy mire készültek, romantikus terveket szőnek kiszabadításukra.

Takács Tibor új regényében a történelmileg dokumentált események, az ellenállási mozgalom szervezkedése szorosan egybefonódik az írói fantáziával és nemcsak meggyőző egységet alkot, de lebilincselő érdekességű mesévé változik. Vér Pista és társai, amikor kézigránátokat hajítanak a nyilasok Hűség Házára, megszabadulnak a levente-foglalkozásokon beléjük vert maszlagtól. S amikor a felszabadulás pillanatában elköszönünk tőlük, tudhatjuk, hogy jól megállják majd a helyüket az új világban. Nyomon követhetjük, miként válik a félszeg kamaszfiú érzéki kapcsolatok és lírai szerelmek során át valódi férfiúvá. Katonatisztek, orvosok, artisták, szélhámosok, magányos nők, gőzös fejű nyilasok és árulók egész panoptikuma vonul fel a mindvégig izgalmas, fordulatos regényben.

SZABÓ MIKLÓS

Zöldsapkások

360 oldal, 112×197 mm, fűzve
Ára 50,– Ft
ISBN 963 09 2607 5

Egy 1956-ban családostul disszidált fiatalember útjat rajzolja meg Szabó Miklós az Amerikába érkezés percetől addig a pillanatig, amíg a hadseregben kulonleges kiképzést nyert és extra feladatokra kvalifikált diverzánssá nevelt hősben megérik az elhatározás visszatér Magyarországra

E két pont kozott Magyar Ferenc igen sajátságos utat jar be Apja, akit idehaza kémkedésért bortonbe csuktak és az ellenforradalommal szabadult, odakint, mint garantáltan ellenséges elem, viszonylag konnyen alapít egzisztenciat Felnőtt fiának azonban nem marad más, hogy onalló életét elkezdje még behívása előtt jelentkezik a hadseregbe onkéntesnek Kiváló eredményeivel felhívja magára a figyelmet Megkeresik a CIA ugynokei, s ő, felismerve, hogy segítségukkel karriert csinálhat, ajánlkozik, hogy taníttassák ki ügynoknek, illetőleg az ugynokoket oktato tanárnak Atkerul a diverzánsokat kiképző iskolába, ahol fokról fokra kiölik belőle az emberséget, a bajtársiasság érzését, megtanítják a gyilkolás, a kémkedés, a legszadisztikusabb kínzások fortélyaira, megtanul ejtőernyővel ugrani, dzsungelharcot vívni, szabotázsokat szervezni stb A történet hőse mindvégig tudatában van, hogy mi történik vele, azt is érzi, mennyire igyekeznek megsemmisíteni egyéniségét, megtorni lázongó emberségét Abban remenykedik, hogy olyan beosztást kap tanulmányai után, amely nem kényszeriti rá a közvetlen gyilkolásra, hanem „csak" a gyilkosok kiképzésére Még ebben is csalódnia kell, Kelet-Európában akarják felhasználni diverzánsként Előbb azonban részt vesz a vietnami háború egyik helyi jellegű népirtó akciójában, ezt kovetően egy kisebb kubai terrorkuldetést teljesít, majd Nyugat-Németországban pihenheti ki megerőltető kalandjait Innen a kovetkező lépés valószínű saját hazája volna Zsarolással, fenyegetéssel akarják rávenni, hogy ezt is vállalja, ő azonban éppen sarokba szorított helyzetében választ egy harmadik megoldást jelentkezik a bécsi magyar kovetségen, hogy hazatérhessen

Szabó Miklós regényének legfőbb érdekessége, hogy mindazt, amiről ír, félre nem érthető módon személyes, közvetlen tapasztalatból ismeri

Hétköznapok

Nők (és férfiak)

Hiedelmek – tények – távlatok

Szerkesztette Koncz Katalin

Kb. 380 oldal, 124 × 183 mm, fűzve

Ára: kb. 50,– Ft

ISBN 963 09

Sokakban és gyakran felmerul a dilemma, hogy vajon létezik-e egyáltalán nőkérdés, s vajon csak nőkérdés létezik-e kétnemű társadalmunkban? A nőkérdésként megfogalmazott problémák nem férfiproblémák-e is egyúttal, s a férfiak vajon nem szenvednek-e a nőemancipáció rájuk nézve hátrányos következményeitől? Megfogalmazódnak, megfogalmazódhatnak-e férfiproblémák a mai magyar társadalomban, vagy a nők számláján az utóbbi évtizedekben felhalmozódott eredmények árnyékában felgyülemlett férfiveszteségek nem tudatosodtak még?

A kötet szerzői azt vallják, hogy amikor nőkről beszélünk, akkor férfiakról is beszélünk, a nőproblémák egyúttal férfiproblémák is. A kétnemű társadalom munkamegosztási viszonyainak alakulása mindkét nem helyzetét érinti, annak minden lényeges pontján megfogalmazható férfiak és nők nyereségeinek és veszteségeinek mérlege. A kotet tanulmányaiban a nőkérdések hátterében minduntalan ott felesel az emberiség másik fele, a férfi Biológusok, orvosok, szociológusok és közgazdászok elemzik, hogy miben és miért különbözik egymástól Nő és Férfi, s rámutatnak, hogy a munkamegosztás változásának sodrásában felismert és kevésbé felismert konfliktusokkal küzd a kétnemű ember nő és férfi tagja egyaránt

A biológiai és a társadalmi tényezők kölcsönhatásával foglalkozó tanulmányok következtetései egybecsengenek. férfi és nő egymásrautalt, magatartásukat biológiai és társadalmi tényezők alakítják. Ezek kölcsönös összefuggéseinek ismerete egyaránt fontos az egyéni és a családi kapcsolatok javítása, a szocializáció zavarainak kiküszöbölése és a munkaerő hatékony felhasználása miatt is. (A Magyar Nők Országos Tanácsával közös kiadás)

HORVÁTH ERIKA

A gyermekgondozási segélytől a gyermekgondozási díjig

Kb 96 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára kb 10,– Ft
ISBN 963 09

A szerző könyvében a gyermekgondozási segély (GYES) intézményének történetét dolgozza fel. Elemzi életre hívásának szükségességét, részletesen bemutatja fejlődését, ismerteti a körülötte kialakult vitákat, vázolja azt az utat, amely a GYES-től a gyermekgondozási díjig (GYED) vezetett. Eközben olyan – sokunkat foglalkoztató – kérdésekre igyekszik választ adni, hogy segített-e a GYES népesedési gondjaink megoldásában, nem segítette-e elő a nő hagyományos szerepének konzerválódását, tudtak és tudnak-e megfelelően élni az anyák a GYES nyújtotta lehetőségekkel? Tárgyal szinte minden olyan összefüggést, amely a GYES-t érinti.

Ez a könyv egyaránt érdekes azoknak, akik hivatásszerűen foglalkoznak a családpolitikával és azoknak, akik „csak" érdeklődnek e téma iránt.

Bőrápolás – szépségápolás

Szerkesztette Dr Kovács László
Kb 282 oldal, 142 x 197 mm, fűzve
Ára kb 40,– Ft
ISBN 963 09 2653 9

A könyv szakmai megalapozottsággal nyújt gyakorlati ismereteket. Elsőnek a bőr felépítésével és sokirányú működésével ismertet meg, tárgyalja a helyes tisztálkodás módszereit, hiszen a bőr kellő higiéniája a szépségápolás alapja. Külön fejezetekben ismertetik az orvos szerzők a csecsemők és a gyermekek bőrének szakszerű ápolását és kozmetikai jellegű elváltozásait, a serdulőkori és öregkori bőrpanaszokat. Tájékoztatnak a bőr festékzavaraiból eredő problémákról, ugyanígy a verejtékezés zavarairól

Bemutatják, hogy a belső szervek működési zavarai mi-

lyen hatással vannak a bőrre. Foglalkoznak a kozmetikumok esetleges káros hatásával is. A szépséghibák megszüntetésének lehetőségeiről a sugárkezelés szakorvosa, a plasztikai sebész és a kozmetikus nyújt tájékoztatást.

Végezetül az olvasó a bőrápolásnál alkalmazott kenőcsökről, krémekről kap tájékoztatást.

A szerzők az orvosi szakvizsgához előírt kozmetológiai tanfolyam előadói, akik így a kérdések elméleti és gyakorlati vonatkozásait egyaránt jól ismerik. (A Magyar Nők Országos Tanácsával közös kiadás.)

F. NAGY ANGÉLA

Fiatalok főzőiskolája

Kb. 124 oldal, 124 × 183 mm, fűzve

Ára kb. 20,– Ft

ISBN 963 09

Ma a lányok többsége úgy megy férjhez, hogy még nem vett kezébe főzőkanalat. A tanulás, a pályakezdés ritkán engedi meg, hogy a háztartásvezetés problémáival közelebbről is megismerkedjenek a fiatalok, és csak később, a házasságkötés, és főleg az első gyerek megérkezése után érzik ennek hiányát.

F. Nagy Angéla eddig megjelent nyolc szakácskönyve bebizonyította, hogy a szerző otthon van nemcsak a főzés, de a modern életformához igazodó háztartás minden problémájában. Ez a könyve nem a gyakorlott háziasszonyoknak szól, hanem azoknak a fiatalasszonyoknak, kismamáknak, ifjú férjeknek, akikre egyszerre zúdul rá a lakás tisztán tartásának, a gyerek ellátásának sok gondja. Nem recepteket, ételleírásokat tartalmaz, hanem a háztartás ésszerű szervezésével – a takarítással, mosással, bevásárlással – és a konyhai alapműveletekkel, tehát a főzés módszereivel foglalkozik. Aki figyelmesen elolvassa F. Nagy Angéla könyvét, az már nem fél kézbe venni egy szakácskönyvet, sőt saját elképzelései alapján is hozzá mer fogni egy-egy ebéd vagy vacsora elkészítéséhez. Külön fejezet szól a gyermekek, csecsemők táplálásáról.

A könyv alkalmazkodik mai életünk ritmusához, tehát nem nagyanyáink időrabló háztartását ismerteti, hanem a jelenlegi, modern életvitel kívánalmait elégíti ki, színes, olvasmányos módon. (A Magyar Nők Országos Tanácsával közös kiadás.)

Kötés – horgolás

Szerkesztette: Kovács Margit

Kb. 144 oldal + 240 oldal kép és rajz, 168 × 238 mm, fűzve

Ára: kb. 95,– Ft

Mindenkinek szüksége van kikapcsolódásra, pihenésre, a napi megszokott munkától eltérő elfoglaltságra Nagyon sok nő számára ezt jelenti a kézimunkázás Sokan csak úgy néznek szívesen tévét, hallgatnak rádiót, utaznak, vagy beszélgetnek baráti társaságban, hogy közben kézimunkáznak, mert ez alkotói örömöt, mindenképpen hasznos elfoglaltságot jelent.

A sokfajta kézimunka közül is talán a legnépszerűbb a kötés-horgolás. Egy szép pulóvernek, sálnak, sapkának, kesztyűnek a család minden tagja örül

A karácsonyi, névnapi ajándékok között is mindig nagy becsülete van egy-egy szép kötött vagy horgolt darabnak, mert ezeknek a használhatóság mellett kulon értékuk, hogy az ajándékozó keze munkája, alkotó fantáziája is benne van.

A népszerű Kötés–horgolás sorozat legújabb, 9 kotetével a kézimunkázni szeretőknek kívánunk örömet szerezni A kezdők számára ismertetjük a kötés és a horgolás ábécéjét. A modellek összeállításánál a divat legújabb irányzatait vettük figyelembe. Az olvasó megtalálhatja sorrendben először a gyerekek, majd a nők és a férfiak számára kiválasztott modelleket a kötés vagy horgolás részletes leírásával és a szabásmintával. Az öltözékekhez bemutatunk kulönböző kiegészítőket és a lakás díszítéséhez is adunk otleteket terítők, párnák, függönyök mintáinak ismertetésével (A Magyar Nők Országos Tanácsával közös kiadás)

Névmutató

Aczél György 23
Anderle Ádám 41
Áron László 20

Bagota Béla 96
Balázs Anna 141
Balogh Sándor 49
Balogh Tibor 20
Barabás Zoltán, dr. 79
Barta János, ifj. 76
Bayer József 20, 25
Berecz János 120
Bernát Tivadar 95
Bicskei Gábor 71
Bogoljubov, K. M. 90
Bora Gyula 95
Borbély Sándor 139
Bőhm Antal 122
Brentjes, Burchard 27
Buza Márton 123

Ciepielewski, Jerzy 85

Csejtei Dezső 20
Csernyenko, Konsztantyin 101
Csuday Csaba 74

Darai Lajos 20
Dékány András 20
Dimitrov, Georgi 14
Domány András 102
Domokos Józsefné 69
Dosek Lajos 110

Elek Mária, H. 27
Emersleben, Otto 28
Engels, Friderich 9, 10
Erki Edit 139

Faith, Nicholas 88
Faramazjan, R. A. 87
Farkas Mária 13
Fava, Giuseppe 109
Fehér M. István 20
Forgács Iván 126
Föglein Gizella 64

Galántai József 42
Gams Judit 113
Garam József 96
Garcia, Consuelo 74
Gárdos Miklós 47
Gecse Gusztáv 30
Gergely Jenő 49, 63
Gillingham, John 78
Gorbacsov, Mihail 101
Gramsci, Antonio 13
Gromiko, Andrej 101

Gyertyán Ervin 35

Haag, Lina 138
Habuda Miklós 56
Hahner Péter 66
Hangay Sándor 73
Hardi Péter 25
Hargitai György 74
Harsányi Iván 45
Havasi Ferenc 93
Hédervári Péter 29
Hernádi Miklós 123
Hetényi Pál 103
Hitseker Mária 101
Hoch Róbert 94
Hollós Ervin 52
Horváth Erika 148
Horváth László 97

Horváth Pál 65
Hunyady György 130

Inotai András 86
Izikné Hedri Gabriella 89
Izsák Lajos 49, 60

Jakab Sándor 49, 62
Jaruzelski, Wojciech 102
Jemnitz János 45
Jólesz László 138
Juhász Anikó 20

Kádár János 118
Kádas Kálmán 127
Kalász Lajos 95
Kálmán Endre 12
Kalmár György 107
Kautsky, Karl 12
Kelemen János 20
Kerekes Lajos 43
Kereszty András 108
Kertész Erzsébet 72
Kiss Judit 105
Klaniczay Tibor 34
Kollarik Amália 95
Komornicki, Stanislaw 80
Koncz Katalin 147
Koroncz Ágnes 105
Kostrowicka, I. 85
Kovács István, dr. 80
Kovács Katalin 85
Kovács László, dr. 148
Kovács Margit 150
Kőszegfalvi György 125
Kővágó László 54
Kulcsár Kálmán 22
Kunyeckaja, Ljudmilla 73
Kurucz István 103

Lajtai Vera 52
Landau, Z. 85
Lendvai L. Ferenc 20
Luca Márta 133
Lukács György 17

Majtényi Zoltán 109
Makai Gyorgy 106
Márkus Pál, dr 14
Marx, Karl 9, 10
Mastakova, Klara 73
Máté Gyorgy 112
Merán István 105
Mezei György 20
Mihailović, Kosta 91
Molnár János 50
Montágh Imre 131
Montvai Attila 37

Nagy Angéla, F 149
Nagy Imre 28
Nagy Józsefné 87
Nagy László 77
Nagy Sándor 70
Nemes Dezső 58

Nyíri Kristóf (Nyíri J. Kristóf) 20
Nyitrai Ferencné, dr 92

Orbán Sándor 50
Ovcsinnyikov, Vszevolod 110

Palánkai Tibor 108
Pál László 122
Pálvölgyi Endre 78
Papp Sándor 98
Papp Zsolt 24
Patakí Ferenc 26
Polonyi Péter 111
Pritz Pál 22, 49

Ratzky Rita 137
Réz Miklósné 68
Romsics Ignác 49
Rozanov, G. L 68

Sajti Zsolt 105
Salamon András 113
Schonwald Pál 67
Schütz Ödön, dr 27

Simai Mihály 104
Steiner, Stan 79
Strassenreiter Erzsébet 61

Szabó György 37
Szabó Miklós 143
Szabó Tibor 13
Szavcsenko, Vlagyimir 137
Székely Gábor 45
Szerdahelyi István 36
Sziklai László 18
Szilágyi János 33
Szőke Magdolna 88
Szűcs Gábor, dr. 91

Tagai Imre 20
Takács Tibor 142
Tihanyi József 14
Tomaszewski, J. 85
Tóth Antal 124

Urbán Károly 50

Varsádi Zsuzsa 90
Vida Sándor 55
Vidali, Vittorio 74
Vigh Éva 13

Wacha Imre 132

Zalai Edvin 14
Zoltai Dénes 19
Zrinszky László 129

Tartalom

A MARXIZMUS–LENINIZMUS KLASSZIKUSAI

Marx es Engels Műveiből 9
Források 12

MARXISTA–LENINISTA VILÁGNÉZET

Filozófia 17
Ideológia, politikatudomány 22
Univerzum Könyvtár 27

IRODALOMTÖRTÉNET, ESZTÉTIKA, KULTÚRA

Kultúra 33
Irodalomtörténet 34
Esztétikai Kiskonyvtár 36

TÖRTÉNELEM, MUNKÁSMOZGALOM-TÖRTÉNET

Egyetemes történelem 41
Nemzetkozi munkásmozgalom-történet 45
Magyar történelem 49
Magyar munkásmozgalom-történet 54
Négy évtized 60
Népszerű történelem 65
Életrajzok, visszaemlékezések 69
Nők a történelemben 72
Szivárvány 76

KÖZGAZDASÁG, VILÁGGAZDASÁG

Világgazdaság 85
Magyar gazdaság 92
Gazdaságpolitikai fuzetek 97

NEMZETKÖZI KÉRDÉSEK, NEMZETKÖZI MUNKÁSMOZGALOM

Nemzetkozi munkásmozgalom 101
Nemzetkozi kérdések 104
Ország-Világ 111

TÁRSADALOMPOLITIKA

Magyar Szocialista Munkáspárt 117
Társadalompolitikai kérdések 121
Távlatok 126
Módszertani kézikonyvek 129

IRODALOM

HÉTKÖZNAPOK

NÉVMUTATÓ

Megrendelőlap Kossuth Könyvkiadó

A marxizmus–leninizmus klasszikusai

Igényelt db

Marx és Engels Művei 47. kötet
Marx és Engels: A Kommunista Párt kiáltványa .....
Marx és Engels: Aforizmák .
Karl Kautsky: Az út a hatalomhoz
Antonio Gramsci: Politikai írások
Georgi Dimitrov: Az antifasiszta harc stratégiájáról .

Marxista–leninista világnézet

Lukács György: Marx és Lenin
Sziklai László: Forradalom után
Zoltai Dénes: Egy írástudó visszatér
A polgári filozófia a XX. században
Lendvai L. Ferenc–Nyíri J. Kristóf. A filozófia rövid története .
Az új Magyarország 40 éve .
Aczél György: Szocializmus, nemzet, kultúra .
Papp Zsolt: Konszenzus és kihívás .
Bayer József–Hardi Péter: Pluralizmus
Társadalmi beilleszkedési zavarok Magyarországon
Burchard Brentjes: Kánok, szultánok, emirek .....
Otto Emersleben: Az arany országai
Hédervári Péter: Ismeretlen (?) Naprendszerünk
Gecse Gusztáv: Bibliai történetek

Irodalomtörténet, esztétika, kultúra

Szilágyi János: A magyar szocialista kultúra története
A magyar irodalom története

	Igényelt db
Gyertyán Ervin: „Tisztán meglátni csúcsainkat"	.....
Szerdahelyi István: Esztétika, kritika, közízlés	.....
Szabó György: Mai magyar filmtükör	.....
Montvai Attila: Fotográfia és kultúra	.....

Történelem, munkásmozgalom-történet

Anderle Ádám: Megosztott Hispánia	.....
Galántai József: A Habsburg-Monarchia alkonya	.....
Kerekes Lajos: A Weimari Köztársaság	.....
A Kommunista Internacionálé VII. kongresszusa	.....
A nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv, 1986	.....
Évfordulók – 1986	.....
Balogh Sándor–Gergely Jenő–Izsák Lajos–Jakab Sándor–Pritz Pál–Romsics Ignác: Magyarország a XX. században	.....
Tanulmányok a magyar népi demokrácia negyven évéről	.....
A magyar antifasiszta ellenállás kisenciklopédiája	.....
Hollós Ervin–Lajtai Vera: Horthy Miklós, a fehérek vezére	.....
Kővágó László: A magyar kommunisták és a nemzetiségi kérdés	.....
Pártkongresszusok és pártkonferenciák	.....
A Szakszervezeti Ifjúmunkás és Tanoncmozgalom	.....
Tanúságtevők 4/c	.....
Nemes Dezső: Kun Béla politikai életútjáról	.....
Politikai plakátok, 1918–1984	.....
Izsák Lajos: A Keresztény Demokrata Néppárt és a Demokrata Néppárt	.....
Strassenreiter Erzsébet: Az együttműködéstől az egyesülésig	.....
Jakab Sándor: A magyar szakszervezeti mozgalom	.....
Gergely Jenő: A katolikus egyház Magyarországon	.....
Mit kell tudni hazánk négy évtizedéről?	.....

	Igényelt db
Horváth Pál: A „fekete forradalomtól" az Ezeregyéjszakáig	.....
Hahner Péter: A Bastille bevétele	.....
Schönwald Pál: A Károlyi-per	.....
G. L. Rozanov: Titkos diplomácia	.....
Domokos Józsefné: Búcsúztatom a távoli életet	.....
Nagy Sándor: Talpon a viharban is	.....
Bicskei Gábor: A nyughatatlan főispán	.....
Kertész Erzsébet: Zrínyi Ilona	.....
Ljudmilla Kunyeckaja–Klara Mastakova: Krupszkaja	.....
Vittorio Vidali: Bársonyos szemek · Consuelo García: Soledad Real élete	.....
Ifj. Barta János: Budavár visszavétele	.....
Nagy László: A rossz hírű Báthoryak	.....
John Gillingham: A rózsák háborúja	.....
Stan Steiner: Szegény sápadtarcú	.....
Stanisław Komornicki: Varsó lángjai	.....

Közgazdaság, világgazdaság

J. Ciepielewski–I. Kostrowicka–Z. Landau–J. Tomaszewski: A világ gazdaságtörténete a kapitalizmus kialakulásától 1980-ig	.....
Inotai András: Válaszúton az Európai Gazdasági Közösség	.....
R. A. Faramazjan: Az Egyesült Államok hadigazdasága	.....
Nicholas Faith: A svájci bankok rejtélyes világa	.....
Izikné Hedri Gabriella: A szocialista együttműködés távlatai	.....
K. M. Bogoljubov: A Szovjetunió élelmiszerprogramja	.....
Kosta Mihailović: A jugoszláv gazdasági valóság	.....
Nyitrai Ferencné, dr.: A magyar gazdaság negyven éve	.....
Havasi Ferenc: Gazdaságpolitika – gazdaságirányítás	.....
Tanulmányok gazdaságunk helyzetéről és fejlődésünk problémáiról	.....

	Igényelt db
Bernát Tivadar–Bora Gyula–Kalász Lajos–Kollarik Amália: Magyarország gazdaságföldrajza	.....
Mit kell tudni az 1985. évi népgazdasági tervről?	.....
Horváth László: Vállalkozás, vezetés, gazdálkodás	.....
Papp Sándor: A mezőgazdasági ipar: ellenfél vagy partner?	.....

Nemzetközi kérdések, nemzetközi munkásmozgalom

Konsztantyin Csernyenko–Mihail Gorbacsov: A fejlett szocializmusért	.....
Andrej Gromiko: A békéért, a biztonságért	.....
Wojciech Jaruzelski: Válogatott beszédek	.....
A Román Kommunista Párt XIII. kongresszusa	.....
Mit kell tudni a szocialista országokról?	.....
Az ENSZ napjainkban	.....
Sandinisták	.....
Makai György: Etiópia 1974–1984	.....
Kalmár György: Indira Gandhi	.....
Kereszty András: Kreisky kancellár	.....
Palánkai Tibor: Gazdasági hadviselés a kölcsönös függés korszakában	.....
Giuseppe Fava: A maffia	.....
Vszevolod Ovcsinnyikov: Az A–bomba sztorija	.....
Polonyi Péter: Húsz év után Kínában	.....
Máté György: Kambodzsa tájfun után	.....
Gams Judit–Salamon András: Hátizsákkal a Himalájáig	.....

Társadalompolitika

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusa	.....
A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusa (Rövidített kjadás)	.....
Kádár János: Beszédek és cikkek, 1981–1985	.....
Válaszgondolatok	.....
Berecz János: Folyamatosság és megújulás az MSZMP politikájában	.....

	Igényelt db
Politikai, társadalmi szervezetek és intézmények Magyarországon	
Bőhm Antal–Pál László: Társadalmunk ingázói – az ingázók társadalma	
Buza Márton: A szakszervezetek helye, szerepe, tevékenysége a szocialista Magyarországon	
Hernádi Miklós: Ünneplő társadalom	
A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának kitüntetései	
Mit kell tudni választási rendszerünkről?	
Kőszegfalvi György: Településfejlesztés – településpolitika	
Forgács Iván: Egészség, orvostudomány, egészségügy	
Kádas Kálmán: Közlekedés az ezredfordulón	
Magyarország megyéi	
Zrinszky László: Íratlan szabályok	
Hunyady György: Beállítódás és meggyőzés	
Montágh Imre: Az előadói magatartás	
Wacha Imre: A propagandista nyelve	
Luca Márta: A politikai gazdaságtan oktatásának módszertani kérdései	
Irodalom	
Vlagyimir Szavcsenko: „Fiatal Oroszország"	
Lina Haag: Egy marék por	
Ő – Világirodalmi antológia	
Lesz-e bárka? Novellaskötet	
Írószemmel, 1984	
Balázs Anna: Lányok az éjszakában	
Takács Tibor: Halló, Tartsay lakás?	
Szabó Miklós: Zöldsapkások	
Hétköznapok	
Nők (és férfiak)	
Horváth Erika: A gyermekgondozási segélytől a gyermekgondozási díjig	
Bőrápolás – szépségápolás	
F. Nagy Angéla: Fiatalok főzőiskolája	
Kötés, horgolás	